

სინათლისაკენ

ახალგაზრდა მუსულმანი
ექებს ჭეშმარიტებას

სთივენ მასუდი

სინათლისაკენ

ახალგაზრდა მუსულმანი
ეძებს ჭეშმარიტებას

სთივენ მასუდი

© 1986 by Steven Masood.
Published originally in English as
Into the Light from STL Publishers

© 2009 for the Georgian edition
All rights reserved.
International copyright obtained.

ISBN: 978-9941-0-1347-8

იესო ქრისტეს მიღების შემდეგ ყველაზე ხშირად მეკითხებიან: “რატომ გავხდი ქრისტიანი და როგორ მოხდა ეს?” მეც სიხარულით ვუამბობ მათ ჩემს თავგადასავალს. მეგობრების თხოვნით, გადავწყვიტე ყველაფერი დამეწერა და ინგლისურ ენაზე გამომეცა.

წიგნის დაწერას განსაკუთრებით მთხოვდნენ აბუდაბის ქრისტიანული ჯგუფი და ჩემი მეგობრები: ბილ ჰამპსონი, ბრუს და ივეტ ალბრეხტები. ლოცვებისა და გამხნევებისათვის მინდა მადლიერება გამოვხატო როჯერ და კოლეტ ბუკლეიებისადმი. მადლობა დან გუდინგს და გეოფ რიჩარდს – ვინც აუდიო და ვიდეო ჩანაწერებიდან თავი მოუყარა ამ ამბავს.

მადლობას ვუხდი აგრეთვე ლიი ტერნერს, განსაკუთრებით მარგარეტს და ოსკარს. პატივი ყველა ქრისტიანს და მუსულმანს, ვინც იესოს სახელისათვის სირთულეების დროს მხარში მედგა.

სთივენ მასუდი

გზაჯვარედინზე დაკარგული და ატირებული ბიჭი მივედი. გამ-
ვლელებს ვეკითხებოდი: “ხომ არ იცით, სახლში რომელი გზა
მიმიყვანს?” პასუხის გაცემა ვერავინ შეძლო. ბოლოს ალაღბედზე
არჩეულ უდაბურ გზას დავადექი. მშიერი ვიყავი და ჩემს თვალს არ
გამოპარვია ლამაზად დახუნძლული ხეხილის ბაღი, რომელსაც
გარს მაღალი გალავანი ერტყა. ჩემს წინ აღმართული დიდი ჭიშკარი
საგანგებოდ იყო ჩარაზული. რამდენჯერმე ვეცადე მისი გაღება,
მაგრამ ვერ შევძელი. ბოლოს დავიყვირე: “გეთაყვა, გააღეთ ჭი-
შკარი, მშიერი ვარ. ხილის ყიდვა მინდა, ფული მაქვს. მშიერი ვარ
გეთაყვა, გააღეთ კარი!” უეცრად კარი ფართოდ გაიღო.

ბაღში ბავშვები თამაშობდნენ. მივუახლოვდი თუ არა, გაჩერდნენ
და შემომხედეს. კუთხარი: “სახლისაკენ მიმავალი გზა დამავიწყდა,
შინ თუ გვიან მივალ მშობლები მცემენ.” ამის გაგონებაზე ერთმა
ბავშვმა ვაშლი გემრიელად ჩაკბიჩა. შევხედე მას და კუთხარი:
“ძალიან მშიერი ვარ!”

ბავშვებმადიყვირეს: “მამიკო, შეხედევინმოვიდა!” შემოვბრუნდი
და ბუჩქებს შორის დავინახე მოხუცი, ძალიან მოხუცი კაცი, მაგრამ
ჯანმრთელი და ძლიერი. იგი ჩვენსკენ მოდიოდა. უცნაური შეგრძნება
დამეუფლა, რომ ის, იესო ჩემი მამაც იყო! უეცრად შემეშინდა და
გაქცევა დავაპირე, მაგრამ მან შემაჩერა და მითხრა:

“ჩემო შვილო, ჩემო ბიჭო! მე არა ვარ შენზე გაბრაზებული, შენ
დანარჩენთა მსგავსად კვლავ ჩემი შვილი ხარ!”

მისი ხმა არ ჰგავდა მამაჩემის ხმას, მაგრამ მაინც მისკენ
შემოვბრუნდი. მან მკლავები მომხვია და გულში ჩამიკრა. სხვა
ბავშვები გარშემო შემომეხვივნენ, მკოცნიდნენ და ხილს
მთავაზობდნენ თავიანთი კალათებიდან. ბევრს საუბრობდნენ ამ
მოხუცი კაცის, თავიანთი მამის შესახებ. ყვებოდნენ თუ როგორ
უყვარდათ ერთმანეთი. საკუთარ სახლში უსიყვარულოდ ვგრძნობ-
დი თავს და ვთხოვე მათთან ცხოვრების ნება დაერთოთ:

“გეთაყვა, ნება მომეცით ვიცხოვრო თქვენთან. წამოვალ სკოლაში თქვენთან ერთად და დარწმუნებული ვარ, რომ მასწავლებელი არ მცემს ისე, როგორც მუჰამედ ისმაილი!”

მამამ გამიცინა და მითხრა: “შვილო, მე ვთხოვე მუჰამედ ისმაილს, რომ აღარ გცემოს. ეუთხარი მას, რომ იზრუნოს შენზე, ვინაიდან შენ კარგი ბავშვი ხარ.”

მე მას ჩაეებდაუჭე და თავი მის თეთრ მოსასხამში ჩაერგე.

“არა მამიკო, აქ ვიცხოვრებ შენთან ერთად!”

“შვილო,” – მითხრა მან თავაზიანად – “შენ კარგი ბიჭი ხარ, კარგი ბავშვები კი ემორჩილებიან მშობლებს. წადი იმ სკოლაში და როცა დაასრულებ იქ სწავლას, მერე დაგრთავ ჩემს სკოლაში სწავლის ნებას! მოდი, ახლა შენი ნებართვით სახლში წაგიყვან.”

მედავობადედილის ლოცვისას, ჩვენი მკაცრი რელიგიური ტრადიციების დროს.

“აშადო უნ ლა ილაჰ ალლაჰაჰ

მუჰამადარ რას'ულულლაჰ”

როგორც კი მამაჩემმა ხელში ამიყვანა, ყურში განსაკუთრებული ლოცვა ჩამწერჩულა. ეს ლოცვა განამტკიცებდა ჩემს ადგილს ჩვენი წინაპრების მუსულმანურ სამყაროში.

აქ, მისი მშობლების სახლში, მისმა ახალმა ცოლმა, მას ვაჟი აჩუქა.

ეჭვგარეშეა, რომ დედაჩემი ვაჟის შობის შემდეგ სრულფასოვნად იგრძნობდა თავს. ქალისათვის პატივია საკუთარი მეუღლის ვაჟის დედობა. მუსულმანურ სამყაროში ვაჟები მეტად დაფასებულნი არიან ვიდრე ქალები. ბევრი ლოცვა აღვლენილი ვაჟებისათვის.

მშობლებმა მასუდ ახმად ხანი დამარქვეს. ახმადი მუჰამედ წინასწარმეტყველის მეორე სახელი იყო და საზოგადოებაშიც აქედან გაერცელდა. ყველაფრიდან გამომდინარე დიდი პრივილეგია იყო აჰმადის სახელის ტარება.

1952 წლის 30 ნოემბრის დილას ტარნაბში, პაკისტანის ჩრდილოეთში, პეშაურიდან ოცდაათი კილომეტრის დაშორებით ძალიან ციოდა.

დედაჩემის მშობლებს ბევრი მიწები ჰქონიათ და მდიდრები ყოფილან. ბაბუა ფერმერებს მიწებს მიაქირავებდა, ისინი კი მიწას ამუშავებდნენ და შემოსავლიდან მოგების ნაწილს აძლევდნენ.

საუბედუროდ პაპაჩემმა საკმარისი სიბრძნე ვერ გამოიჩინა და მიწებზე კონტროლი დაკარგა, თუმცა ეს სხვა ისტორიაა.

როცა მე დავიბადე პაპაჩემი დიდი ოჯახის მეპატრონე იყო, რომელიც ოცდახუთი სულისგან შედგებოდა. გოგონები და მხოლოდ ერთი ვაჟი ჰყავდა... ბავშობის სამი — ოთხი წელი მის სახლში გავატარე და კარგად მახსოვს ის უზარმაზარი შენობა. იმ რეგიონში სხვა სახლების მსგავსად, ბაბუას სახლიც ტალახითა და აგურით იყო აშენებული. ასეთი არქიტექტურის სახლები, ცხელი ამინდების დროს, შიგნით სიგრილეს ინარჩუნებდა. ამ სახლში თხუთმეტამდე ოთახი იყო, ირგვლივ კი

ვერანდა ჰქონდა შემოვლებული, რისი წყალობითაც სიცხის დროს ოთახები იჩრდილებოდა. ვერანდის ქვევით მთელ სივრცეზე ვაზი იყო გაშენებული. ჩემს წარმოდგენაში ეს საუკეთესო სახლი იყო და ძალიან დავლონდი, როდესაც იძულებული გავხდით, რომ დაგვეტოვებინა.

შვიდი წლის ასაკში, ჩემს მშობლებთან ერთად ისევ ვესტუმრეთ ამ სახლს. სამწუხაროდ ეს ვიზიტი უკანსაკნელი აღმოჩნდა.

პაპას სხვა მრავალი მდიდარი ადამიანის მსგავსად, საკუთარ ნაკვეთში მეჩეთი ჰქონდა აშენებული. ეს ტრადიცია ჩვენში დღემდე არის შემორჩენილი.

ჩემი ბავშვობიდან მახსოვს, თუ როგორ მოუწოდებდა ხოჯა დღეში ხუთჯერ ხალხს ლოცვისათვის, ჩვენც ყველა ვჩერდებოდით და ვლოცულობდით. რა საქმეზედაც არ უნდა ვმდგარიყავით მნიშვნელობა არ ჰქონდა, ლოცვა იყო გადაუდებელი და უპირატესი.

“ალაჰ-ო-აკბარ, ალაჰ აკბარ...

დიდია ღმერთი, ღმერთი დიდია.

აშადო ანნა მუჰამადარ რმულულაჰ.

“მე ვატარებ მოწმობას, რომ მუჰამედი არის ღმერთის მოციქული.

მოდი სალოცავად... არავინ არის ღირსი მსახურებისა გარდა ალაჰისა.”

მეუბნის ხმა, ვინც მოუწოდებს ერთგულ მუსლიმებს ლოცვისათვის, უნდა ისმოდეს მთელ შემოგარენში, განსაკუთრებით კი დილით ადრე, როცა სიწყნარეა და გრილა.

მნიშვნელოვანი იყო, რომ ლოცვისათვის მოწოდების ხმა კარგა ხანს გაგრძელებულიყო და ასეც ხდებოდა...

ჩვენს რჯულში ბავშვებს კომფორტულად ზრდიან. მე ვიზრდებოდი ჩემი ოჯახის სიყვარულში და მათთან ერთად ცხოვრება დიდ სიამოვნებას მანიჭებდა.

მე მთელი ბავშობა ქალებთან ერთად ვიზრდებოდი. მამაჩემი ხშირად წასული იყო სახლიდან. წლების მანძილზე, სულ სადღაც, შორს უხდებოდა მოგზაურობა. როგრც მახსოვს არავინ იცოდა სად მიდიოდა.... მართალია მამას იშვიათად ვხვდავდი, მაგრამ მაინც ძალიან მიყვარდა. თუმცა იმასაც ვიტყვი, რომ ჩემი ბავშობის წლებში, მას როგორც მამაკაცს ჩემთვის, მნიშვნელოვანი არაფერი გაუკეთებია.

მამა ავლანეთში დაიბადა. ჩემი დიდი პაპა (მამის მხრიდან) რელიგიური ლიდერი ყოფილა თავის სოფელში და ამის გამო ჩვენი ოჯახი მეტად გავლენიანი გახლდათ. პაპაჩემი როცა გარდაცვლილა, მამა ჯერ კიდევ რამდენიმე თვისა ყოფილა. ბებიჩემი კი პაპაზე დარღს გადაჰყოლია.

უპატრონოდ დარჩენილი მამაჩემი დედამისის ძმასთან, იმავე სოფელში იზრდებოდა. ცამეტი წლისა იქნებოდა მამა, როდესაც ისეთი რამ მოხდა რამაც მისი მომავალი ცხოვრება მნიშვნელოვნად შეცვალა.

ცხადია, პაპას გარდაცვალების შემდეგ, მას საკმაოდ დიდი მემკვიდრეობა ერგო, ხეხილის ბალებით და მინდვრებით. ამ ქონებას ბიძა უვლიდა, როგორც მისი ნდობით აღჭურვილი პირი. ამ დროს მამაჩემთან რამდენიმე ადამიანი მისულა და უთქვამს, რომ ბიძას მიწების ხელში ჩაგდების მიზნით მისი მოკვლა უნდოდა. მამა შეშინებული და ორი წლის შემდეგ საბოლოოდ გაქცეულა სოფლიდან.

იგი სამხრეთ-აღმოსავლეთ ავღანეთთან ახლოს, დიდ ქალაქში, ქუეჩაში ჩასულა. ქუეჩა ინდოეთს ეკუთნოდა, მაგრამ მოგვიანებით, 1947 წელს გადანაწილების შემდეგ პაკისტანის ნაწილი გამხდა. იქ მამაჩემი აჰმადის გულკეთილ მისიონერს შეხვდა, რომელმაც მასზე მოწყალება მოიღო და სახლში წაიყვანა.

მოგვიანებით მამა იმ კეთილი კაცის ქალიშვილზე დაქორწინებულა და რამდენიმე შვილი შესძენია.

1935 წლის ერთ უბედურ დამეს მიწისძვრა მომხდარა და ქუეჩა მთლიანად მიწასთან გაუსწორებია, მას 60 000 ადამიანის სიცოცხლე ემსხვერპლა. მათ შორის იყო მამაჩემის ცოლი და მისი ორი მცირეწლოვანი ვაჟი.

მამა საოცრად გადარჩენილა. როცა სახლი ინგრეოდა, იგი კარიდან ჩამოშლილ რიყის ქვას დაუფარავს. ამ ყველაფრის წყალობით მე ქვეყანას მოვეკვლინე.

როცა მე დავიბადე, ხალიფას დაქირავებული დაცვა ყოფილა. თავად ხალიფა აჰმადის სექტის ლიდერი გახლდათ. მამაჩემს სხვა შემოსავლებიც ჰქონია, რადგან ცდილობდა რამდენიმე საქმე ერთდროულად გაეკეთებინა. ერთი დროს ელექტრო საქონელის მაღაზია ჰქონდა, შემდეგ საკუთარი ფეხსაცმლის ფაბრიკა გახსნა. ეს საქმე მან ქუეჩაში შეისწავლა, რადგან იქ აჰმადის მისიონერისათვის საჭირო ხელობა გახლდათ. ხანდახან ჩემი მეგობრები ხუმრობით “ქუჩის მეწადის შვილს” მეძახდნენ.

აჰმადიანები, როგორც ისინი თავიანთ თავს უწოდებენ, დაახლოებით 12 მილიონი ყოფილან. მათი უმეტესობა პაკისტანში ცხოვრობდა. მათ ურთიერთობა ჰქონიათ სახელგანთქმულ დასავლეთ აფრიკასთან და სამხრეთ-აღმოსავლეთ აზიასთან, საიდანაც აჰმადის მისიონერებმა სწავლება მიიღეს.

გულამ აჰმადი დაახლოებით 1835 წელს დაიბადა. იგი ქალაქ ქუადიანიდან ჩამოვიდა, რომელიც 70 მილის დაშორებით მდებარეობს ლაჰორედან, თანამედროვე პაკისტანის აღმოსავლეთ საზღვრიდან, ინდოეთში.

ის ყველაზე მეტად შეწირული მუსულმანი იყო. დარწმუნებული იყო, რომ მაჰმადი იყო აღთქმული მესია, რომლის შესახებაც ნაწინასწარმეტყველებები იყო მსოფლიოს უდიდეს რელიგიურ წმინდა წიგნებში და ბიბლიაშიც კი.

გულამი აცხადებდა, რომ იგი მოვიდა იესო ქრისტეს სულითა და ძალით. თუმცა მიუხედავად ამისა, მას მაინც ძალიან მცირე პატივისცემა ჰქონდა ქრისტიანებისადმი, ქრისტეს მიმდევრებისადმი.

აჰმადი ყოველთვის ორთოდოქსალურ მუსულმანურ რწმენას ანიჭებდა უპირატესობას.

მუსულმანებს სჯერათ, რომ მუჰამედი იყო ღვთის ბოლო და უდიდესი წინასწარმეტყველი. აჰმადიანები ამტკიცებდნენ, რომ გულამ აჰმადს უნდა ჰქონოდა განსაკუთრებული პატივი, როგორც მესიალიდერს, რომლის გარეშეც რწმენა ვერ იქნებოდა სრული.

ორთოდოქსი მუსულმანები თვლიან, რომ იესო არ მომკვდარა ჯვარზე, არ აღმდგარა და არ ამალღებულა ზეცად. მათი რწმენით აჰმადი გარდაიცვალა კაშმირში და მიაჩნიათ, რომ მისი გვამი შეიძლება დღესაც იქ იყოს.

გულამ აჰმადის სწავლებით მართალია იესო ქრისტე იყო ჯვარცმული, მაგრამ ჯვრიდან სიკვდილამდე გარდმოხსნილი. შემდეგ ნელსაცხებლების წყალობით გონს მოსული, კაშმირში წასულა და იქ 120 წლის ასაკში აღსრულებული.

აჰმადის ზოგიერთი სწავლება მოგვიანებით გამიხსნა სულიწმინდამ (მაშინ როცა ვემებდი ჭეშმარიტებას).

გულამ აჰმადის სიკვდილის შემდეგ დავა გაჩნდა მის მიმდევრებს შორის. ზოგიერთი ფიქრობდა, რომ ის იყო უბრალოდ მუჯაჰედი, რეფორმატორი, რომელიც მოვიდა ისლამის გასაწმენდად. ზოგი ამტკიცებდა, რომ ის იყო წინასწარმეტყველი და ჭეშმარიტი მესია, მაჰდი (ლიდერი), ვისი მოსვლაც იყო ნაწინასწარმეტყველები და დაპირებული.

1914 წელს, გულამ აჰმადის სიკვდილიდან 6 წლის შემდეგ განხეთქილება მოხდა. ერთმა ჯგუფმა გულამ აჰმადის ვაჟი, ბაშირ-უდინი ლიდერად, მეორე ხალიფად დანიშნა და ბინა ქუადინში, გულამ აჰმადის ძველ სოფელში დაიდო.

ისინი გახდნენ ცნობილნი, როგორც ქუადიანის დიდი პარტია. მეორე, მცირე ჯგუფი კი წავიდა ლაჰორეში, (თანამედროვე მეორე უდიდესი ქალაქი პაკისტანში) და ლაჰორეს დაჯგუფების სახელით დაიწიეს მოღვაწეობა.

მამაჩემი მთელი თავისი სულითა და გულით ქუადინი იყო. პირველი მეუღლის გარდაცვალებიდან ცოტა ხნის შემდეგ იგი ქუადინში გადასახლდა. როგორც ვიცი მამა ორ ქალზე დაქორწინდა, პირველზე

1940 წელს და მეორეზე 1947 წელს. მაშინ ინდოეთი ორ ნაწილად იყო გაყოფილი, ინდოეთად და პაკისტანად. დამოუკიდებლობის დროს მამაჩემი, სხვა მრავალ მაჰმადიანთან ერთად ლაჰორში, პაკისტანში გადასახლდა. სხვა მუსულმანთა მსგავსად, ისინიც გრძნობდნენ, რომ უსაფრთხოდ ვერ იქნებოდნენ ინდოეთში. მართლაც, ათასობით მუ-სულმანი იქნა დახოცილი პაკისტანში გაქცევის მცდელობისას. მამაჩემი ღმერთმა კიდევე ერთხელ დაიფარა. სწორედ ამ დროს, 1950 წელს მამა დედაზე დაქორწინდა. მაშინ მას უკვე დიდ ოჯახი ჰქონდა. ხშირად ვფიქრობ, რომ ის ცხოვრებაში იტანჯებოდა. როგორც ჩანს იმედოვნებდა, რომ ახალი ცოლის მოყვანით მისი ბედ-ილბალი შეიცვლებოდა და გამდიდრდებოდა, რაც არასოდეს მომხდარა.

ბავშვური ასაკიდან გამომდინარე, არ მესმოდა ეს ყველაფერი. როცა ათი წლის ვიყავი ჩვენ რაბვაში გადავედი საცხოვრებლად. რაბვა გახდა მთავარი ცენტრი ქუადიანი აჰმადიანებისა. იგი 1951 წელს, ახლად დაარსებული ქალაქი გახლდათ. იქ იმდენად მკაცრი ქუადიანი იყო, რომ 1974 წლისათვის უკვე უკანასკნელმა აჰმადიანმა დატოვა საცხოვრისი. ამის შემდეგ მე რაბვაში ვიზრდებოდი.

დასაწყისში ჩემი განათლება დაფუძნებული იყო ყურანზე. წიგნიერი ხალხი ვიყავით და ვამყობდით ამ წმიდა წიგნის ზეპირად შესწავლით. ათი წლის ასაკში ყურანის დიდი ნაწილი ზეპირად ვიცოდი. ყველა მუსულმანი ბავშვი ყურანს არაბულად სწავლობდა, რადგან მიჩნეულია, რომ ეს ენა მუჰამედმა გამოცხადებით მიიღო. ჩვენი საკუთარი ენა კი ურდუ გახლდათ.

მუსულმანთათვის განსაკუთრებით წმინდა წიგნებია: ტაურატი (კანონი), ზაბური (ფსალმუნები), ინჩილი (სახარება) და ყურანი. ამ წიგნებში მოთხრობილი ამბები ბავშვობიდან იყო ჩემთვის ნაცნობი. ნოე და აბრაამი ჩემთვის ძველი მეგობრებივით იყვნენ. ყოველდღიურად აღვლენილმა ლოცვებმა კი ცხოვრებაში ერთგულება მასწავლა.

“მე მწამს ღმერთის. მე მწამს მისი წინასწარმეტყველების. მე მწამს მისი ანგელოზების. მე მწამს გასამართლების დღის. ვმადლობ ღმერთს რომელიც არის ქვეყნიერების შემომქმედი. ის არის მოწყალე და დიდსულოვანი ჩვენს მიმართ. კურთხეულია ღმერთი და მას ეკუთვნის განკითხვის დღე.

გვიჩვენე ღმერთო გზა, რომელიც შენ აკურთხე. ო, უფალო, ნუ მოგცემ შენი გზიდან გადახვევის ნებას, იმათ მსგავსად ვინც გეურჩნენ. ამინ!”

ყოველ ღამე უნდა მელოცა დედასთან ან მამასთან ერთად საძინებელში:

– “ღეღა, მეძინება”.

– “ლოცვის დროა! როგორც კი გავიგონებ შენი ლოცვის ხმას, დაგაძინებ”

ხანდახან ჩემი მშობლების საძინებელში შევიპარებოდი ზოლმე და მათ ჩხუბს ვუყურებდი. კონფლიქტის ძირითადი მიზეზი ფინანსური პრობლემები ან მამაჩემის გაუჩინარების აუხსნელი მიზეზები იყო.

ერთ საღამოს, მორიგი ჩხუბის შედეგად, ჩემი მშობლების უთანხმოების ახალი მიზეზი გავიგე და იგი მამაჩემის სხვა ცოლს შეეხებოდა. მახსოვს, მაშინ გავიფიქრე: “როცა გავიზრდები, მხოლოდ ერთ ცოლს მოვიყვან!”

ლოცვა იყო ჩვენი ცხოვრების უმთავრესი ნაწილი. ყოველ ღღე, მზის ამოსვლამდე, ჩვენ მოუწმობდით ალაჰს. ზაჰუარი ანუ შუადღის ლოცვა წყვეტდა დღის სამუშაოს და ყველანი ირ საქმიანობას. მზის ჩასვლამდე ერთი საათით ადრე ისევ ვლოცულობდით. როგორც კი მზე ჩაესვენებოდა, 8 საათზე ისევ ვიწყებდით ლოცვას. ბოლო ლოცვაზე არ იყო ისე მკაცრი მოთხოვნა როგორც დანარჩენებზე.

ათი წლის ასაკში, ძილისწინ სალოცავში ერთი რამ მაკვირვებდა: რატომ უნდა მეთხოვა ღვთისთვის მუჰამედის კურთხევა, რომ ვეკურთხებიყენ მე.

“ო, ღმერთო აკურთხე მუჰამედი და მისი შთამომავლები ისე, როგორც აბრაამი და მისი შთამომავლები აკურთხე!”

ვფიქრობდი: თუ მუჰამედი არის ასეთი კურთხევა მთელი მსოფლიოსათვის, მაშინ, რატომ უნდა ვთხოვო ღმერთს მისი კურთხევა? მიუხედავად იმისა, რომ პატარა ვიყავი, ჩემში ეს აზრი გაურკვევლობას იწვევდა, რადგან ყოველგვარ ლოგიკას იყო მოკლებული.

კიდევერთი რამ, როცა ვახსენებდით მუჰამედს, უნდა დაგვემატებინა სიტყვა – “დაე იყოს მშვიდობა მასზე!” ისევ მიკვირდა – ნუთუ მას არ აქვს მშვიდობა? ეს ყველაფერი ჩემში გაოცებას იწვევდა.

ყურანიდან საზეიბოების შესწავლის შემდეგ, დიდ დროს ვატარებდი მეჩეთში. განსაკუთრებით უხუცესების მოსმენა მომწონდა. მიწოდდა გამეგო, რა ნიშნით განვსხვავდებოდით ჩვენ აჰმადიანი საზოგადოება დანარჩენი მუსულმანებისაგან. გარშემო სოფლებში, სადაც ორთოდოქსი მუსულმანები ცხოვრობდნენ, მედაჩემს მეგობრებს აჰმადიანელებისადმი ასეთი გამოთქმები გვესმოდა: “მოშორდით ჩვენგან, მირზალ! ურწმუნოებო! კერპთაყვანისმცემლებო! უწმინდურებო!”

ჩვენ საზოგადოებაში ყველა გასაოცარი ცხოვრებით ვცხოვრობდით, იმდენად წესიერად, რამდენადაც შესაძლებელი იყო. თავს დაცულად

ვგრძნობდით ამ საზღვრს შიგნით. ჩვენი ქალაქი, რაბუაჰი მდებარეობს ლაპორეს ჩრდილო-აღმოსავლეთით, მდინარის ახლოს. მამაჩემს უყვარდა მდინარე და კარგ დროს ატარებდა თევზაობით. ხანდახან ვფიქრობ, რომ ამ გზით ცდილობდა გაქცეოდა პრობლემებს. ახლაც თვალწინ მიდგას მაღალყელიან ჩექმებში მოსიარულე, ყავისფერ ტანსაცმელში გამოწყობილი მამა. იგი ყოველთვის სუფთად გამოიყურებოდა. საათობით მიდიოდა სახლიდან, მაგრამ არ ვიცი რაზე ფიქრობდა ამ დროს. იქნებ ჰქონდა ეჭვი, რომ ეს ასაკი ჩემთვისაც იქნებოდა ტანჯვის დასაწყისი? არა მგონია, რომ პაკისტანელი მამა ამ საკითხში გულახდილი ყოფილიყო თავის შვილთან.

ერთხელ, როცა ათი წლის ვიყავი, მეჩეთში ვიჯექი და ვუსმენდი კაცს, რომელიც მასწავლებელს ესაუბრებოდა. საუბარი ლოცვის ძალას ეხებოდა, რაც ძალიან მაინტერესებდა. ზუჰარის დამთავრების შემდეგ მოვისმინე მოხუცების ნათქვამი: “თუ კაცი დგას მდინარის პირას და აქვს კალიმას რწმენა, მას შეუძლია ისე გადალახოს მდინარე, როგორც მშრალი მიწა!”

ჩემმა გულმა აჩქარებით ცემა დაიწყო. შეუძლია ლოცვას ასეთი რამის გაკეთება? – გავიფიქრე ჩემთვის. ყველა მუსულმანის მსგავსად კალიმას ძალიან პატარა ასაკიდან ვიცნობდი. ავდექი და წყნარად დავტოვე საკრებულო.

ერთხელაც მდინარეზე წავედი, სუნთქვა შეკრული ნაპირთან ვიდექი და ჩემს ფეხებთან წყნარად მორაკრაკე წყალს გაშტერებით ვაკვირდებოდი. იქვე ხალხი თევზაობდა. მეთევზეები აჰმადიანთა სოფლიდან იყვნენ, ნავში ისხდნენ და ჩემგან მოშორებით იდგნენ. ირგვლივ მიმოვიხედე და სხვა ვერავინ, რომ ვერ დავინახე, კალიმას საიდუმლო სიტყვები ხმამაღლა გავიმეორე.

“მოწყალე და უდიდესო ღმერთო, ალჰის სახელით მჯერა, რომ არავინ არის ღმერთი გარდა ღმერთისა და მისი წინასწარმეტყველ მუჰამედისა!”

ამ ლოცვის დროს სკოლის ნაცრისფერი უნიფორმა, შარვალი და კამიზი მეცვა. გრძელი, მოჯაჯული ხალათი, დამახასიათებელი პათანებისა და პუნჯაბებისათვის. ვფიქრობდი გამეხადა თუ არა ტანსაცმელი, შემდეგ გამახსენდა, რომ აქ წყალზე გასასვლელად მოვედი და არა ჩასადიარად. მაგრამ რატომღაც სანდლები მაინც გავიხადე და ეჭვიანი ნაბიჯებით წყალში შევედი.

როგორც კი გავაცნობიერე, რომ ის არ იყო ისეთი მყარი როგორც მიწა, წავბორძიკდი, მაგრამ მდინარეში მაინც შევდიოდი. მალე წყალი მუხლებამდე მომწვდა. ვიფიქრე, თუ რამდენიმე ნაბიჯით წინ წავიდოდი, ყველაფერი გამომივიდოდა. ერთხელ კიდევ ვთქვი მტკიცედ – კალიმა და ნაბიჯი გადავდგი, მაგრამ მოულოდნელად მდინარის

ფსკერი გამოძეცალა ფეხქვეშ. დგომა აღარ შეძედლო, წყალში უფრო ვიძირებოდი. შიშმა შემიპყრო. ცურვა აღარ შეძედლო. ვიცოდი, რომ ვიძირებოდი და სასოწარკვეთილი ვყვიროდი:

“ო, სიხარულო ძლიერი მკლავების განცდისა, როგორ მიდა გიგრძნო ჩემს მხრებს ქვეშ!” როგორღაც მეთევზეებს გაეგოთ ჩემი ყვირილი და ნიჩბების სწრაფი მოსმით მოცურეს საშველად. სანამ ნავისკენ მიმართევდნენ, ვტიროდი დაბნეულობისა და სიბრაზისაგან. ცოტა, რომ დავწყენარდი, ერთ-ერთმა მათგანმა მითხრა:

“უცნაური რამ იყო არა? რატომ ცდილობდი გაგეცურა ტანსაცმლიანს?”

როგორც კი გავაცნობიერე თუ რა ახლოს ვიყავი სიკვდილთან, ისევე ტირილი დავიწყე. შეძეშინდა და გადავწყვიტე სიძართლე მეთქვა. თან აღიარებისაც შეძეშინდა, მაგრამ ბოლოს ვიფიქრე: თუ სიძართლეს ვიტყოდი, უკეთესი იქნებოდა:

“მეგონა, რომ კალიმას რწმენით გავივლიდი წყალზე”.

მიუხედავად აღიარებისა, მათ ჩემი ნათქვამი ნაკლებად სარწმუნოდ მიიჩნიეს.

“რას იფიქრებენ ეს კაცები?” – გავიფიქრე ჩემთვის.

მეთევზეები გაოცებულნი მომაშტერდნენ. შეძდეგ ერთმა კაცმა ხმამაღალი სიცილით თავი გადააქნია და მითხრა: “ო, კერპთაყვანისმცემლის შვილო. მამაშენი კერპთაყვანისმცემელია, მთელი შენი ოჯახი ქუადიანი, მირზაია. როგორ შეგიძლია შენ, უწმინდურმა აღამიანმა ირწმუნო, რომ ღმერთი გისმენს? შენ მართლა ფიქრობ, რომ რწმენით ეტყვი კალიმას და მშრალი ფეხებით გადაცურავ მდინარეს? მოშორდი აქედან, უწმინდურო და უთხარი შენს ოჯახს, რომ გახდნენ ნამდვილი მუსულმანები და მერე მოდი და სცადე კვლავ ამის გაკეთება! გაიქეცი ახლა თორემ ისეე გადაგისროლე წყალში.”

ისეთი მუქარის თვალებით იყურებოდა, რომ შეძეშინდა. როგორც კი ნავი მდინარის პირას მივიდა მაშინვე გადმოვხტი. ავცოცდი ნაპირზე და გავიქეცი სოფლისაკენ. უკვე თავისუფალი ვიყავი იმ სირცხვილის, ეჭვისა და სიბრაზისაგან, რომ ღმერთმა არ უპასუხა ჩემს ლოცვას. სახლისაკენ მიმავალს ცეცხლი მეკიდა გონებაში. ამ უაზრო მცდელობის გამო ფეხსაცმელები დავკარგე, ფეხები მტკიოდა და თან მეშინოდა, რომ მამაჩემის რისხვას ვერ გადავურჩებოდი. სახლთან მიახლოებისას ტანსაცმელი უკვე მშრალი იყო, მაგრამ როგორ ამეხსნა ფეხსაცმელების დაკარგვის შესახებ? შეშინებულმა, თავი ეულად ვიგრძენი.

სახლში მისვლისთანავე დედაჩემი თავს დამაცხრა:

“სად იყავი, მასუდ? რატომ დაიკარდე ამდენი ხნით?”

პასუხის გაცემა არ შეძედლო, ის კი მცემდა და მცემდა. მოგვიანებით, როცა მამა დაბრუნდა დედა მოუყვა ჩემი დაკარგვის ამბავს. ისიც

მომიბრუნდა და ჩხუბი დამიწყო. შემრცხვა მისი ყვირილის გამო და დავიბენი. არ ვიცოდი რა მეთქვა. ტანსაცმელის მსგავსად ლაქა ჩემს სულზეც იყო. ბოლოს სიმაღლე ვუთხარი. დედამ და ჩემმა დამ დამცინეს, როდესაც გაიგეს, რომ წყალზე სიარულს ვაპირებდი. მამაჩემმა კი სერიოზულად შემომხედა. მას ატირებული ვეუბნებოდი:

“მაგრამ, მამიკო, ჩვენ.... ჩვენ ვართ მუსულმანები, არა? რატომ გვიწოდა მან წარმართები? წარმართები იყვნენ წინასწარმეტყველ მუჰამედის დროს და ყურანი ამბობს მათზე, რომ ისინი იყვნენ ბევრი უბედურების მომტანნი. ჩვენ ხომ არა ვართ მათი მსგავსნი... რატომ თქვა იმ კაცმა, რომ ჩვენ წარმართები ვართ?”

ვსლუკუნებდი, მამაჩემი კი წყნარად მიყურებდა და პასუხს არ მაძლევდა. გული უიმედობისაგან მეგლიჯებოდა და ვეუბნებოდი:

“შინდა ვიცოდე ეს ამბავი მამიკო. მე ვკითხულობდი და ზეპირად ვსწავლობდი ამ წიგნებს!”

მამაჩემი ფიქრს მიეცა, მაგრამ ბოლოს გამოერკვა და თქვა:

“შენ ძალიან ახალგაზრდა ხარ ამისათვის, მასუდ. როცა გაიზრდები, მაშინ ჩაწვდები რელიგიური საკითხების სიდრმეს. ახლა არ შემიძლია ამაზე საუბარი. ხვალ დაველაპარაკები შენს მასწავლებელს. წადი, ძილის დროა”.

უხეშად მელაპარაკებოდა. ახლა იმაზე ვნერვიულობდი, რომ მამაჩემი აპირებდა მასწავლებელთან, მუჰამედ ისმაილთან უკმაყოფილების გამოხატვას და ვიცოდი მერე ის მცემდა.

დაბნეული წავედი დასაძინებლად. ყოველთვის ვცდილობდი, ისეთი ბიჭი ვყოფილიყავი, რომ უფროსები არასოდეს გამენაწყენებინა და ახლა ეს შემთხვევა მაბრაზებდა. სიტყვა “წარმართი” ყურებიდან არ მშორდებოდა და შიშს მეგერიდა მასწავლებლის გაბრაზებაზე ფიქრი. ყველა ის ლოცვა გავიმეორე, რაც კი ზეპირად ვიცოდი. ჩემი გრძნობა არ იყო შიშით მოცული, მაგრამ სიბრაზე მქონდა ალაჰისადმი! რატომ დამამარცხა? რატომ არ უპასუხა ჩემს ლოცვას? მოტყუებული ვარ?

“ო, ალაჰ,” – ვთქვი ზიზდით. – “ნუთუ არ შეგიძლია გაიგო არც ერთი ენა არაბულის გარდა? ეს არის ის, რის გამოც არ მოისმინე ლოცვა, ურდულად და პაშტურად? ენის გამო ვერ გაიგე რის გაკეთებასაც ვაპირებდი? თუ არ გინდა, რომ მომისმინო? შენც ჩემი მშობლების მსგავსად ხარ გაბრაზებული?”

კედლისაკენ გადავბრუნდი და დამსხვრეულ ოცნებაზე ტირილი დავიწყე.

სწორედ ამ ღამეს დამესიზმრა ის სიზმარი, გზაჯვარედინზე დაკარგული, რომ ვიდექი. შემდეგ მამაჩემმა შემომხვია თავისი მკლავები და შინ დაბრუნებაში დამარწმუნა.

1972 წელს აჰმადის სკოლებმა და კოლეჯებმა ნაციონალიზაცია განიცადეს. მათ შემოიტანეს პაკისტანის სასკოლო სისტემა. აჰმადები არჩევდნენ ევლოთ ისეთ სკოლებში, რომელსაც ხელმძღვანელობდა აჰმადის მოძრაობა. სკოლა, რომელშიც მე შემიყვანეს, აჰმადის იყო. ძალიან მომწონდა ეს სკოლა და დიდ პატივს ვცემდი ჩემს მასწავლებელს, მირზა მუჰამედ ისმაილს.

მუჰამედ ისმაილი მოხუცი კაცი, გრძელი იყო, თეთრი წვერით. აჰმადელთა უმეტესობას, როგორც მამაჩემს, მოკლედ შეკრეჭილი წვერი ჰქონდა, მაგრამ მუჰამედ ისმაილის წვერი მის მკერდამდე აღწევდა. საკმაოდ ფიცხი კაცი იყო, მაგრამ სწავლულის რეპუტაცია ჰქონდა რაბუაჰში. იგი ისლამის უბადლო მცოდნე იყო და მრავალფეროვან ლიტერატურასაც ფლობდა. თუმცა რაბუაჰში მოწაფეების შეძენა გაუჭირდა.

მდინარეზე გავლის მცდელობის მეორე დღეს საკლასო ოთახში შეშინებული და იმედგაცრუებული ვიყავი. რა უთხრა მამამ მუჰამედ ისმაილს? როგორც წესი მასწავლებელმა სია ამოიკითხა და შემდეგ მე გამომიძახა მოსწავლეების წინ.

“მასუდ, მე საყვედური მივიღე შენი მშობლებისაგან. შენს მშობლებს ყოველთვის უნდა უთხრა სად მიდიხარ. რომ ჩაძირულიყავი, რას იფიქრებდნენ ისინი? ამის შემდეგ ფრთხილად იქნები?”

მითხრა, რომ თავისუფალი ვიყავი, მაღლიერებისაგან ენა დამება და მის წინ დგომა გავაგრძელე. მინდოდა მეტყვა ჩემი სიზმრის შესახებ. ბოლოს მკითხა: “რას ნიშნავს ეს მასუდ?”

“ბატონო,” – გუპასუხე – “მე ვნახე სიზმარი.... გუშინ ღამე!...”

მან ფიქრიანი სახით შემომხედა.

“სიზმარი?” – თბილად მკითხა – “შენც?!”

სიხარულისაგან ტანში გამაჟრიალა. მასაც უნახავს სიზმარი! ნეტავ ის მოხუცი კაცი ელაპარაკა მასაც? რამდენად შესაძლებელი იქნებოდა ეს...? კვლავ მკითხა:

“რა იყო ის, რაც შენ ნახე ჩემო შვილო?”

ხელი გადამხვია, საკლასო ოთახიდან შორს წამიყვანა და მაამბობინა ჩემი სიზმარი. საგონებელში ჩავარდა და უბრალოდ მითხრა:

“მასუდ, არავის უთხრა ამის შესახებ, გაიგე?”

მე მორჩილების ნიშნად თავი დავეუქნიე, გული კი სიხარულისაგან მღეროდა. მაშინ არ შემეძლო ამის გაგება, მაგრამ როგორც ჩანს ალაჰი ზრუნავდა ამ ყველაფერზე.

მიუხედავად გუშინდელი წარუმატებლობისა, მიუხედავად ცემისა და ცრემლისა, მაინც ბედნიერი ვიყავი, რადგან ის იქ იყო და ზრუნავდა ჩემზე.

ჩემი მშობლები ისევ აგრძელებდნენ ჩხუბს. დედაჩემის ხმამაღალი საუბარი შემომესმა და მიწოდდა ყურები თითებით დამეცო, რათა მისი უხამსი სიტყვები არ გამეგო. როგორც ყოველთვის ამ ჩხუბის მიზეზიც მამას რამდენიმე დღიანი გაუჩინარება იყო. დედაჩემამდეც მოაღწია ჭორებმა, რომ მისი მეუღლე სხვა ქალაქში ვიღაც ქალთან შესახვედრად დადიოდა. კიდევ ერთხელ დავრწმუნდი, რომ ერთზე მეტი ცოლის შერთვა დიდი ტვირთი იყო და მის ტარებას მე არასოდეს ვისურვებდი.

ჩემს მეგობარ საიდზე ვფიქრობდი. მის სახლში უფრო მეტი სიმშვიდე იყო, ვიდრე ჩვენთან. მისი მშობლები ისევ არ ჩხუბობდნენ, როგორც ჩემი. საიდის მშობლებს ყოველთვის ჰქონდათ იმის საშუალება, რომ მისთვის ლამაზი ტანსაცმლი ეყიდათ. ჩემები კი ამას ვერასოდეს ახერხებდნენ. არც ჩემი დისთვის, ჯამილასათვის და არც ძმისთვის, მაჰმუდისთვის ყიდულობდნენ რამეს. მამაჩემის დანარჩენ შვილებს, რომელიც სხვა ცოლებისგან ჰყავდა არც კი ვიცნობდი. ვფიქრობდი, რომ სადღაც უნდა ყოფილიყო ამაზე უკეთესი ცხოვრების გზა.

უცნაური იყო, მაგრამ როგორც ჩანს მუჰამედს, ჩვენს წინა-ასწარმეტყველსაც იგივე პრობლემა ჰქონდა, რაც მამაჩემს. ისლამი ცოლებს აძლევს უფლებას, რომ ერთმა ცოლმა მეორის გამო მსხვერპლი არ გაიღოს, რასაც ქალი შურისძიებამდე და შეუწყნარებლობამდე მიჰყავს. ჩვენს ოჯახში ფული არასოდეს ყოფილა საკმარისი. ვიცოდი, რომ დედაჩემს ყოველთვის ჰქონდა მცორეოდენი თანხა, რომელსაც მამამისი უგზავნიდა ტარნაბადან. ეს თანხა არ გვეყოფნიდა და ამიტომ ცხოვრებაც მძიმე გვქონდა. მამაჩემს ძალიან უყვარდა მეგობრებთან გასართობად ფულის ხარჯვა და ჩვენი ოჯახის შემოსავალიც მის ქეიფებს გადაჰყვებოდა ხოლმე. ერთხელ დედა ისე გაბრაზდა რომ, ველოსიპედის ტუმბო ჩაარტყა თავში. ისინი ამ ჩხუბის დროს ვერანდაზე იდგნენ. მამა გულწასული ძირს დაეცა. დედას ყვირილი დაუწყვე:

“გეთავება, არ დაარტყა მამას, ნუ ჩხუბობთ, რას იტყვიან მეზობლები?!”

ახლა მრცხენია, რომ საზოგადოებაში ჩვენს რეპუტაციაზე უფრო მეტად ვწუხდი, ვიდრე მამაზე, რომელიც გააფთრებული ფეხით მივერიებდა და ყვიროდა:

“მოკეტე! მოშორდი აქედან! ეს ჩვენი პრობლემაა და არა შენი!”

სახეაწითლებული გამოვიქეცი ვერანდიდან. ალბათ ძალიან მგრძნობიარე ვიყავი, რადგან მეგონა, რომ დედა ჩემს დას უფრო მეტ ყურადღებას აქცევდა, ვიდრე მე. ყოველთვის ცდილობდა ჯამილასათვის ურდული ენა ესწავლებინა. იგი ჩემთან ერთად სკოლაში არ დადიოდა და დედასთან უფრო მეტ დროს ატარებდა. დედაჩემი იშვიათად იჩენდა ჩემდამი ყურადღებას, რაც მე ძალიან მწყუროდა. შესაძლოა ფიქრობდა, რომ მეც ისეთი გავხდებოდი როგორიც მამაა... ყოველ შემთხვევაში ცხადი იყო, რომ დედა უფრო ახლოს იყო თავის ქალიშვილთან, ვიდრე ჩემთან.

მაწუხებდა, რომ დედას ჩემთვის ფული არ ჰქონდა. ერთხელ, მშობლების ოთახთან გავლისას გავიგონე მამას, რომ ეუბნებოდა:

“საჭმელი აღარ გვაქვს სახლში. მე მჭირდება ხუთი რუპი ბრინჯისა და ჰალისათვის. მე არ შემიძლია გამოვკეცო ბავშვები იმიტომ, რასაც შენ მამძღე!”

მამამ მას მცირეოდენი ფული მისცა, მაგრამ ჩვენ გაბრაზებულმა მაინც შემოგვძახა:

“როგორიც მამთქვენია, თქვენც ისეთები გახდებით!”

რა თქმა უნდა ვხედავდი, რომ დედა ძალიან მძიმე მდგომარეობაში იყო. გადავწყვიტე მცირედი საქმისთვის ხელი მომეკიდა და სახლში ფული მომეტანა. შემემლო რესტორანში ჭურჭელი დამერეცხა, ბაზარში ხილის გამყიდველს გარეცხვასა და დალაგებაში დავხმარებოდი. დედა გაკვირვებული იყო და ვფიქრობ, სიამოვნებდა კიდევაც მისთვის ფული რომ მიმქონდა, თუმცა ამას არასდროს გამოხატავდა.

ვცდილობდი ლოცვა ყოველთვის კარგად მესწავლა. ახლა ვრწმუნდები, რომ ღმერთმა ჩადო ჩემს გულში ლოცვის განსაკუთრებული სურვილი. მაშინაც კი, როცა ჩემი ურთიერთობა ოჯახთან გამიუარესდა, ლოცვა არ შემიწყვეტია, რასაც ღმერთი დიდ პატივს სცემდა.

1963 წელი იყო. ჩემი მშობლების მორიგი ჩხუბის დროს გამახსენდა, რომ მეორე დღისთვის მათემატიკაში სავარჯიშო რვეული მჭირდებოდა.

“რა ვქნა?!” – ვკითხე საკუთარ თავს. – “მამა გაბრაზებულია და როგორ შეიძლება ფული ვთხოვო?”

ინსტიქტურად ლოცვა დავიწყე:

“ო, ალაჰ, შემოაბრუნე მამაჩემის გული მშვიდობისაკენ, რათა შევძლო რვეულისათვის ფულს თხოვნა...”

ჩემი ლოცვა შესემნილი არ იქნა, გაბრაზებულმა მამამ სახლი დატოვა..

მრცხვენია ვთქვა, რომ იმ დღეს, ჩემი კლასელი ბიჭების რვეულებიდან ფურცლები მოვიპარე. ცოტა ხანს კი მეყო, მაგრამ ყველა საგარჯიშოს შესრულების შემდეგ გათავდა. დედასთან გვერდით ოთახში შევედი. იქ ჯამილას ამეცადინებდა და ვთხოვე ფული მოეცა, მაგრამ ყურიც არ მათხოვა, თითქოს ვერც კი გაიგონა. სასოწარკვეთილი ვეძებდი ჩემი დის ჩანთას, რომელიც დედას უკვე გადაეძალა. მან იცოდა, რომ ფურცლები მჭირდებოდა. დავალების შეუსრულებლობის მეშინოდა და მამაჩემის მოსვლას დაველოდე. მანამდე მოთხრობის კითხვა დავიწყე, თუმცა ძაღვე ჩამეძინა...

რამდენიმე წუთის შემდეგ ვიღაცის უხეში შეხება ვიგრძენი, დედაჩემი გაბრაზებული ხმით მეუბნებოდა:

“უკვე ღამის პირველი საათია, შენ კი წიგნზე ჩაგძინებია და სინათლე ანთებული დაგიტოვებია. მამაშენიც გაუნათლებელი იყო და ახლა შენც იგივე გზას გინდა დაადგე! ადექი, ზარმაცო! წადი და დაიძინე!” სინათლე გამორთო და გარეთ გავიდა.

მეორე დილით, ჩემი მთავარი საფიქრალი ის იყო, რომ საგარჯიშო დაუმთავრებელი დამრჩა. ყოველ დღე, სკოლამდე მისასვლელ ერთ მილ გზას გავდიოდი და თან ვლოცულობდი. იმ დღეს თავში ცუდი აზრები მომივიდა:

“ო, ღმერთო, ნეტავ მასწავლებელი დღეს ცუდად იყოს”.

ცოტა ხნის შემდეგ გავაცნობიერე, რომ მეორე დღეს მაინც ხომ შეძლებდა სკოლაში მოსვლა და ლოცვა შეეცვალე:

“ო, ღმერთო, სკოლის გზაზე ერთი რუბი მაპოვნინე, რომ სასკოლო წიგნების მაღაზიაში რვეულის, ფანქრის და საშლელის ყიდვა შევძლო” მტკიცე რწმენით ვიყავი და ყურადღებით ვათვალიერებდი გზას, რომ მეპოვნა ნანატრი ფული. დაახლოებით ნახევრ გზაზე იმედი გადამეწურა და ისევ ლოცვა გადავწყვიტე.

“კარგი ღმერთო, თუ ერთი რუბი ბევრია, მაშინ ნახევარი იყოს!”

სკოლის ჭიშკარი გამოჩნდა თუ არა, სათხოვარი შევამცირე და ოცდახუთ პაისამდე ჩამოვედი, შემდეგ ათამდე რათა რამდენიმე ფურცელი მაინც ჩამეწებებინა რვეულში. მაგრამ მიწა ხელმოკლე აღმოჩნდა ჩემთვის. იმედგაცრუებული მივაბიჯებდი სკოლის ჭიშკრისკენ და მაღაზიისკენ, რომელიც იქვე ახლოს იდგა.

ამ დროს ნაცნობი ხმა ჩამესმა: “ჩემო შვილო”. გულმა ფართხალი დაიწყო. ვიცანი ეს ხმა. უკან მოვიხედე და დავინახე ჩემს სიზმრში ნანახი თეთრ მანტიანი მოხუცი კაცი. შიშისა და გაკვირვებისაგან ცახცახი დავიწყე. თითქოს შორი მანძილიდან, ისევ შემომესმა ხმა.

“შვილო, ნუ იქნები მხდალი, აილე ეს რუბი. იყიდე საშინაო დავალებისათვის საჭირო ნივთები. ჯერ კიდევ გაქვს დრო ზარის დარეკამდე!”

ხმა გაუჩინარდა, წიგნების მაღაზიის მეპატრონე მეკითხება:

“კარგი, რა გჭირდება?”

დაბნეული და გაკვირვებული მაღაზიის წინ, რუპით ხელში უსიტყვოდ ვიდექი. როგორღაც მოვახერხე იმის შეკვეთა რაც მსურდა. იქვე ახლოს სკამზე ჩამოვჯექი და დავალება დავასრულე. დავამთავრე თუ არა და ზარიც დაირეკა.

მასწავლებელმა შეგვეკითხა დავალების შესრულების შესახებ. ჩემი “დიახ” ყველაზე ხმამაღალი და მხიარული აღმოჩნდა.

ცამეტი წლის ვიყავი როცა მეშვიდე კლასი დავამთავრე. ამ დროს დაუშვებობრივი მეცხრე კლასის მოსწავლეს, აჰმედს. სწავლა უყვარდა და სულიერებისაკენ ისწრაფვოდა. მიხაროდა მასთან მეგობრობა. ჩემზე უფროსიც იყო და ერთი თავით მაღალიც. მეტიც იცოდა და მეხმარებოდა ხოლმე საშინაო დავალების შესრულებაში.

აჰმედის მამა აჰმედი მისიონერი იყო. აჰმადიანელთა სექტა ყოველთვის მისიონერული აზროვნებით გამოირჩეოდა. რის შედეგადაც მირზა გულამ აჰმადის სწავლება მთელ მსოფლიოში გავრცელდა. ჩემი მეგობრის მამამ სამისიონერო სწავლება რაბუჰაჰის კოლეჯში გაიარა და ცნობილი იყო, როგორც კარგი მასწავლებელი და მქადაგებელი.

მიყვარდა მათ სახლში სტუმრობა. ისინი ყოველთვის გულკეთილობას იჩენდნენ ჩემს მიმართ.

ერთ დღეს, ზამთრის ცივ ამინდში, აჰმედთან სახლში წავედი. ერთად ვთამაშობდით და უცბად სასიამოვნო სიმღერის ხმა შემოგვესმა. ჯერ რადიო მეგონა მაგრამ აჰმედმა თქვა: “ისენი მეზოვეები არიან, წავიდეთ და ვნახოთ!”

მან ხელი ჩამკიდა და კიბეების მეშვეობით სახურავზე ავცოცდით. აჰმედის სახლი უერთდებოდა პატარა სახლების ჯგუფს. სადაც ჩვენ ვიდექით, შეგვეძლო დაგვენახა ამ სახლების ეზოები. ერთი კაცი ქალებთან და ბავშვებთან ერთად მღეროდა. ჩვენი ჩრდილები ქვის ფილებს დაეცა და ზოგიერთმა მათგანმა ჩვენს დასანახად ზემოთ ამოიხედა. ჩვენ უმოძრაოდ ვიდექით და გაშტერებულები ვუცქერდით მათ.

მაშინ პირველი ქრისტიანული საგალობელი მოვისმინე.

სიმღერის შემდეგ ერთი კაცი ადგა, თავი დახარა და საუბარი დაიწყო. ხალხი ყურადღებით უსმენდა მის სიტყვას. ჩვენ კი ძალიან შორს ვიყავით და არ გვესმოდა რას ლაპარაკობდა თუმცა საინტერესო სცენას ვუყურებდით ქვევით. ბოლოს აჰმედის ხელი ვიგრძენი მკლავზე.

– “წავედით მასუდ, დედები გვეძახიან” – თქვა და დაბლა ჩავედით. აჰმედის დედამ ჩაი გაგვიძახა. აჰმედმა მითხრა:

“მოდი, მინდა ჩემი ბიბლიოთეკა გაჩვენო!”

მას ძალიან უყვარდა წიგნები. მეც მიყვარდა და ვამაყობდი ჩემი პატარა საბავშვო მოთხრობების კოლექციით. მათი ყიდვა მხოლოდ მაშინ შემეძლო როცა დამატებითი ჯიბის ფული მქონდა. ფულს მეზობლებისათვის შესრულებული ნამუშევრის ჯამაგირიდანაც ვაგროვებდი. აჰმედის მსგავსად მეც მქონდა წინასწარმეტყველებისა და სხვა მუსულმანი გმირების წიგნები.

მის წიგნებსა და ჟურნალებში უეცრად დავინახე პატარა წიგნი, “იოანეს სახარება”. სათაური მომეწონა და ვიფიქრე – საბავშვო წიგნი იქნება მეთქი. “ისლამური სწავლების” პერიოდში ზეპირად ვიცოდით რომ, წმინდა წიგნი ოთხი იყო; თორა, რომელიც მიეცა მოსეს, ზაბური (ფსალმუნი) დავითისაგან, ინჯილი (სახარება) იესოსი და ყურანი, რომელიც მიეცა მუჰამედს.

“თუ ეს არის ინჯილი, იესო წინასწარმეტყველისადმი, რატომ არის ის ურდულად და არა არაბულად, ჩვენს წმინდა ენაზე?!” – კკითხე აჰმედს.

ვიდრეის პასუხს გამცემდა აჰმედის დედა შემოვიდა და გაბრაზებულმა მითხრა:

“შვილო, იმ მეზოგეებმა მისცეს მას ეს წიგნი. ვთხოვე, რომ არ შეენახა. დამპირდა, რომ უკან დაუბრუნებდა. მომეცი აქ და დავწავ ახლავე!”

მე შევძრწუნდი და ვთხოვე:

“არა დეიდა (ბიცოლა, დეიდა, ხშირად იხმარება მეგობრის დედასთან საუბარში), გეთყვია ნება მომეცით, მე მქონდეს ეს წიგნი!”

აჰმედიც შემომიერთდა

“ჰო დედა, მოდი ჰქონდეს მას, ეს ძალიან პატარაა ამის წასაკითხად!”

აჰმედს მალე დავემშვიდობე ახალი საგანძურით, ინჯილით, დასაჩუქრებული და სახლისაკენ წავედი.

როცა სახლში დავბრუნდი, ჯამილა მეგობრებთან ერთად თოჯინებით თამაშობდა, მაგრამ როგორც კი ჟურნალებით დამინახა, ხელიდან გამოშტაცა და პატარა სახარება იატაკზე დამიდგო. ძალიან გავბრაზდი ჩემს დაზე და სილა მინდოდა გამერტყა, წინასწარმეტყველი იესოს წიგნის ძირს დაგდებისათვის, მაგრამ დედა იჯდა ახლოს და ხელი ჩამოეუშვი.

წიგნი სასწრაფოდ ავიღე და ჩემი ოთახისაკენ წასაკითხად გავქუსლე.

იმ საღამოს, ამ წიგნის კითხვისას ჩემს თვალწინ სრულიად ახალი სამყარო გადიშალა. წიგნის კითხვა დამინებადმე დავამთავრე. ჩემს გონებაში ახალი აზრი ტრიალებდა, რომელიც მისკენ მიწვევდა და მეპატიჟებოდა.

მართლა იყო თუ არა იესო ქრისტე მესია? კარგად ვიცოდი, ქუადაინ აჰმადებს სწამდათ, რომ გულამ აჰმადი იყო მესია. ჩემი წაკითხულიდან კი ვიცოდი, რომ იესო იწოდებოდა წინასწარმეტყველად, კალიმად (ანგელოზად). ის იყო რუჰალაჰ ღვთის სული. ყურანი მას უწოდებს მარიამის ძეს (რა თქმა უნდა ის იყო ღვთის ძე) და აგრეთვე იესოს (ისა). ყურანი გვამცნობდა ქრისტეს სწავლების შესახებაც.

საიღი ჩემი მეზობელი და სკოლის მეგობარი იყო. მას იესო წინასწარმეტყველის შესახებ პატარა წიგნების სერია ჰქონდა.

ვიფიქრე, რომ ახლა იყო შესაფერი დრო ამ წიგნების თხოვნისა და მათი ერთმანეთთან შედარებისათვის.

მომდევნო დღე პარასკევი, ყველა მუსულმანისთვის წმინდა დღე იყო. სკოლაშიც კი არ იყო სწავლა. მაგრამ იმ წიგნების ხელში ჩაგდება მაინც მოვახერხე და დიდი დრო დავეთმე ერთმანეთთან შედარებას.

ძალიან ბევრი განსხვავებები აღმოვაჩინე მათ შორის.

პარასკევის ღოვსისათვის მეჩეთისაკენ გზას ჩაფიქრებული გაუუდექი. მსახურებზე ჩემი ძველი მასწავლებელი, მუჰამედ ისმაილი შევნიშნე. იმანაც დამინახა და გამიცინა, რადგან ღოცვაზე მოვედი. დარწმუნებული ვიყავი, რომ იმედოვნებდა — ერთ დღეს მეც გავხდებოდი აჰმადის მისიონერი და გავავრცელებდი სწავლებას ჩვენი წინასწარმეტყველების შესახებ მთელ მსოფლიოში. ღოცვის შემდეგ ჩემთან მოვიდა და ერთად წამოვედით სახლში. რატომღაც მომეჩვენა, რომ მას ჩემს კითხვებზე პასუხის გაცემა შეეძლო.

“ბატონო,” — დავიწყე საკმაოდ ნერვიულად. დაბნეულობისა თუ მორიდებისაგან თავი დავაქნიე. — “ბატონო, ღმერთი არის ჩვენი მამა და ჩვენ მისი შვილები ვართ?”

გაჩერდა და შემომხედა. მე უდრეკად ვიდექი.

“ვინ გითხრა ეს?” — მკითხა გაკვირვებულმა.

“მე ეს ინჯილში წავიკითხე” — ვუთხარი მარტივად.

“ინჯილი? სად ნახე ის წიგნი? ვინ მოგცა შენ? სად არის ახლა?” — მეკითხებოდა გააფთრებული.

საკმაოდ შემაშინა ამ კითხვამ, მაგრამ მაინც მოვახერხე პასუხის გაცემა.

“აჰმედისაგან ვითხოვე და ახლა სახლში მაქვს!”

მან ანერვიულებული ხმით მითხრა:

“მასუდ, ვფიქრობ, უმჯობესია ჩემთან წამოხვიდე, სახლში და ვეცდები იქ გავცე პასუხი!”

იმ იმედით, რომ მისგან პასუხს მივიღებდი, სწრაფი ნაბიჯებით მივეყვებოდი. თავისთან, სახლში დაბლა დამსვა და თავად წიგნების გამოსატანად გავიდა.

მისი მეუღლე შემოვიდა თუ არა მეც ავდექი და თავაზიანად მივესალე.

“ასალამ ალექუმი! მშვიდობა თქვენდა!”

გამიცინა და მკითხა: “რა გქვია? ჩემი ქმრის მოსწავლე ხარ?” ვუპასუხე თუ არა, ჩემი მასწავლებელი წიგნებით დატვირთული შემოვიდა.

“ჩაი მოგიმზადოთ, გეთაყვა?” – უთხრა თავის მეუღლეს.

“მოგვიმზადე, ძალიან გვჭირდება, ამ ახალგაზრდა კაცს ჩემთან საკმაოდ ღრმა შინაარსის კითხვები აქვს!” – უპასუხა ღიმილიანი სახით.

ქალმა სიყვარულით სავსე სახით გამიღიმა.

“ამ ტიპის ბავშვებს შეუძლიათ გაავრცელონ ჩვენი რწმენა ქვეყნიერების დასასრულამდე!” – მისი სიტყვები ახლაც მახსენდება.

ჩაის მოტანამდე მასწავლებელმა დიდი, შავი წიგნი აიღო და გადაშალა.

“ეს არის ქრისტიანების ბიბლია!” – მითხრა მან – “მასში ვნახავთ თორას, ზაბურს და ინჯილს – კანონებს, ფსალმუნებსა და სახარებას!”

წიგნი გამოვართვი და დიდი მოწიწებით ფურცლები გადავშალე. მან კი იოანეს სახარება გადაშალა და შევამჩნიე, რომ ეს ბოლო იყო სახარებებს შორის.

მუჰამედ ისმაილმა მითხრა:

“არა მასუდ, ეს არ არის ოთხი სხვადასხვა სახარება. ეს არის ერთი წიგნი, რომელიც ოთხი ნაწილისაგან შედგება და იგი ოთხმა ადამიანმა დაწერა!”

ბევრი რამ მითხრა იმ დღისით ჩემმა მასწავლებელმა, რომლის უმეტესობაც დამავიწყდა, მაგრამ კარგად მახსოვს ერთი მისი ნათქვამი: “ჩვენ, მუსულმანებს გვწამს თორა, ზაბური და ინჯილი, როგორც წმინდა ზეციური წიგნები, მაგრამ ისინი არ არიან სრულყოფილი ყურანის გარეშე. პირველი სამი წიგნი, რომელიც ბიბლიაშია დაწერილი, წმინდა ორიგინალთან შედარებით დამახინჯებულია. მხოლოდ ერთი სახარება იყო მაშინ, მაგრამ ახლა ოთხია. აჰ, არის სხვა ჭეშმარიტი გამოცხადებებიც, მაგრამ ქრისტიანები ამას არ აღიარებენ და ამით ცდომილებაში შედიან. როგორც ყურანი ამბობს, ღმერთი მხოლოდ ერთია! ღმერთი, რომელსაც გამუდმებით ევედრება ყველა! მხოლოდშობილი და არა დაბადებული. არ არის არავინ და არაფერი მისი მსგავსი და მისი სადარი! ახლა ჩვენ შეგვიძლია ვთქვათ, რომ ღმერთი მამაჩვენია, ჩვენ კი მისი შვილები ვართ”.

მე თავს ნელ-ნელა ვუქნევდი.

წამოსვლამდე ვკითხე: “ბატონო, მართალია თუ არა ამბავი იესოს წყალზე სიარულის შესახებ?” – სამი წლის შემდეგაც კი ჩემს გონებაში ამ სასწაულზე ვფიქრობდი.

თავაზიანად მიპასუხა: “რა თქმა უნდა მართალია, მაგრამ ეს სასწაულმოქმედი ძალა მხოლოდ მოციქულებსა და წინასწარმეტყველებს ჰქონდათ მიცემული და შენ არც წინასწარმეტყველი ხარ და არც მოციქული. მცირე რწმენაც კი მოითხოვს ზრდასრულ გონებას!”

შებინდებისას სახლში გამომაცილა და ჭიშკართან მდგომი დავპირდი, რომ იოანეს სახარებას მივცემდი და აღარასოდეს ვიფიქრებდი “მცდარ რწმენაზე.”

ორი წელიც სწრაფად გავიდა და თხუთმეტი წლის გავზდი. ოჯახური სიტუაციები უფრო და უფრო უარესდებოდა. მამაჩემის ფინანსური მდგომარეობა საგრძნობლად შეირყა. როგორც ყოველთვის, ჩემი მშობლები გამუდმებით რაღაცაზე ჩხუბობდნენ. ჩვენ კი, ბავშვებს მათი კომფლიქტები უბედურს გვზდიდა.

სწავლის წყურვილი არ შემსუსტებია, მაგრამ ოჯახში ფულის უკმარისობა შეუძლებელს ხდიდა დაგვეფარა სწავლის ხარჯები. იძულებული გავხდი უფრო მეტი სამუშაო შემეხერხებინა მეზობლებისათვის, რომ მიღებული გასამრჯელოთი სწავლის საფასური დამეფარა. ყოველ საღამოს კატარები ტანსაცმლის რეცხვასა და საყიდლებზე სიარულში.

ამ დროს ვგრძნობდი, რომ ღმერთი ჩემთან ძალიან ახლოს იყო. ახლა ვაცნობიერებ, რომ მასზე როგორც პიროვნებაზე არასდროს მიფიქრია. ისლამის სწავლება ძალიან შორს იდგა ქრისტიანული სწავლებისაგან. ყოველთვის ვლოცულობდი იმის მოლოდინით, რომ ღმერთი გაიგებდა ჩემს პრობლემას და საჭიროებისამებრ დამეხმარებოდა. მხოლოდ რამოდენიმე მეგობარი მყავდა და ალბათ მათი დამსახურებით შემოვბრუნდი უფრო მეტად ღვთისაკენ.

მამაჩემის მსგავსად, მეც ძალიან მომწონდა თევზაობა. ამის გამო მის სათევზაო იარაღებს ხშირად დაუკითხავად ვიღებდი.

მდინარის პირას გატარებულ დროს ღმერთთან საუბარს ვუთმოვბდი. ერთხელ ვილოცე:

“ო, ღმერთო, მომეცი დღეს ორი ან სამი თევზი. შენ იცი, როგორ ძალიან მჭირდება ისინი ოჯახის გამოსაკვებად!”

უცბად ანკესმა სიმიძმისაგან დაბლა დაიწია. უზარმაზარი თევზი გამოჩნდა წყლის ზედაპირზე! სუნთქვა შემეკრა და მდინარისაკენ თანდათან ვიწვედი. შემეშინდა ანკესი არ გატეხილიყო, რაც უფრო დიდი უბედურება იქნებოდა ვიდრე თევზის დაკარგვა. მამაჩემი ასე ადვილად არ მაპატიებდა მისი ნივთების დაუკითხავად ადებას და მითუმეტეს მათ დაზიანებას. საბედნიეროდ მშველელიც გამოჩნდა,

ვილაცამდინახა ჩემი ტანჯვა და დასახმარებლად გამოიქცა. როგორღაც მოვახერხეთ ათი ფუნტი თევზის ნაპირზე გამოთრევა. ეს იყო უდიდესი თევზი, რაც კი ოდესმე დამიჭერია. მომხდარი თითქოს ლოცვის პასუხი იყო. მამაჩემთან საქმე ასე კარგად არასდროს ამწყობია. ახლა მომიწია მეღიარებინა, რომ მისი ანკესი დაუკითხავად ავიღე.

ჩემი გონება სავსე იყო კითხვებით. არ მესმოდა რატომ არ ჰქონდათ აჰმადებს ურთიერთობა სხვა მუსულმანებთან. მაგალითად, იმ ხალხთან, მდინარის გაღმა, ჩინიოტში, რომ ცხოვრობდნენ. მრავალი ახალგაზრდის მსგავსად, ჩემი ცხოვრებაც თანდათან უფრო მოსაწყენი ხდებოდა და გული უფრო მეტი წინააღმდეგობით მეცხებოდა. იმ კითხვებით ვამაყობდი, რომელსაც უხუცესებს ვაძლევდი და ვიყავი ბედნიერი როცა მათი გაცემული პასუხები არ მაკმაყოფილებდა. თავდაპირველად არ ვიცოდი იმდენი ჭეშმარიტების შესახებ, რომ სხვები კამათში დამემარცხებინა. ბოლოს საათობით ვიჯექი წიგნთან “სახელმძღვანელო ჩემი გამოკვლევისა!” (როგორც მას თავად დავარქვი.)

აჰმადები ამაყობენ თავიანთი მკაცრი მორალით. ყველა კარგი მუსულმანის მსგავსად, ისინი ეწინააღმდეგებიან ალკოჰოლისა და თამბაქოს გამოყენებას.

მკაცრი სასჯელი აქვთ დაწესებული მათზე, ვინც წესებს არ დაემორჩილება. რა თქმა უნდა, ყოველთვის იქნება ის, ვინც ჩუმად გააკეთებს, მაგრამ დიად და თვალსაჩინოდ მუსულმანები ამის გაკეთებას ერიდებიან.

ჩვენს ქალაქში არც ტელევიზია იყო და არც კინო, თუმცა ნებაც კი არ იყო დართული. ჩვენ შეგვეძლო ფილმები გვენახა მხოლოდ აჰმადებზე, მუსულმანურ ან რელიგიურ თემებზე, განსაკუთრებული პოპულარულობით რელიგიური დრამები სარგებლობდა. ზოგიერთმა ჩემმა მეგობარმა ისიც კი გაბედა, რომ ფილმების სანახავად ჩინიოტში დაიწყო სიარული, ჩვენი სოფლიდან ხუთი მილის დაშორებით. რამდენჯერმე მშობლებმა დაიჭირეს და მაგრადაც სცემეს.

რაბუაჰის ახალგაზრდობას სწყუროდა, რომ უფრო მეტი გაეგო გარე სამყაროზე და რა თქმა უნდა, არც მე ვიყავი გამონაკლისი.

აჰმადიას საზოგადოებრივი ცენტრი “ამორ-ი-ამა” ცდილობდა თავისი დისციპლინური ზეწოლით პრობლემა გადაეჭრა საკუთარ საზოგადოებაში. მათ უნდოდათ ნაწილობრივ მაინც აეცილებინათ პოლიციისათვის ამ საქმეების განხილვა. ზემდგომი ორგანო ცნობილი იყო მუჯაჰადის სახელით და თორმეტი წლის ასაკიდან, ყველა ბიჭს უნდა გაეგო მათთან წვრთნა.

მოგვიანებით მეც გამოვცადე ამ წვრთნის ეფექტურობა. ჩემი მშობლები მაიძულებდნენ არ დამეტოვებინა რაბუაჰი. მე კი

ცნობისმოყვარეობა მკლავდა მენახა, თუ როგორ ცხოვრობდნენ სხვა მუსულმანები. მათთან საუბარი და კამათი მსურდა. მნიშვნელობა არ ჰქონდა რამდენად ვასიამოვნებდი ჩემს მშობლებს, ისინი მაინც ჩემს წინააღმდეგ მიდიოდნენ. მე კი პირიქით, მათი საწინააღმდეგო აზრები მიტრიალებდა თავში.

ჩემს მეგობრებთან ერთად ორჯერ ვესტუმრე კინოს ჩაიოტში. ჩაიოტი ჩემთვის სხვა სამყარო იყო, კინო კი უფრო დიდი ფუფუნება. ნანახმა ფილმებმა პრობლემები დამავიწყა. ჩემი ცხოვრება გმირებისასთან გაავიგივე, რაც ძალიან დამეხმარა გამოსავლის პოვნაში. ეს ფილმები აღიღებდნენ პაკისტანის ხალხებს, ხატავდნენ გმირებისა და ცნობილი ადამიანების სურათებს, რომლებმაც თავი შესწირეს სამშობლოს კეთილდღეობას. გმირობის წყურვილმა შეძრა. მათი მოწინააღმდეგეები გაუმაძღარი ხალხი იყო, ისინი მხოლოდ საკუთარი სიმდიდრითა და კეთილდღეობით იყვნენ დაინტერესებულნი. ბრიტანეთის კოლონიის რეჟიმის ხანაში, ინგლისელები ხალხის ყველაზე დიდ მტრად იყვნენ მიჩნეულნი. მიკვირდა, როგორ შეიძლებოდა ვინმე ყოფილიყო ასეთი სასტიკი.

ერთხელ ჩემს მეგობრებთან ერთად ფილმის სანახავად ჩინიოტში წავედი. იქ ჩხუბი ატყდა, რის გამოც ამურ-ი-ამა-ში გამოგვიძახეს. ეს ამბავი, ჩემს შესახებ აჰმადიანმა მასწავლებლებმა, რომ გაიგეს, გაუკვირდათ:

“ეს შეუძლებელია” – ამბობდნენ ისინი. – “თუ მასუდი ფილმის სანახავად წავიდა, ეს იმას ნიშნავს, რომ მას მნიშვნელოვანი დებატები ექნება მუსულმან კაცებთან!”

მათ ბოლომდე არ იცოდნენ რა იყო ჭეშმარიტება, მაგრამ ამ ყველაფრის მიუხედავად ვერმნობდი, რომ ღმერთი ჩემგან შორს არ იყო. ერთ დღეს მამაჩემმა ბაზარში წასასვლელად და საჭმლის ზეთის საყიდლად ორი რუპი მომცა. ფული საიმედოდ დავიჭირე ხელში და წავედი. გზაზე ხალხის

პატარა ჯგუფი დავინახე. ერთ კაცს გარს შემოხვეოდნენ. კაცი მაიპუნს წვრთნიდა, სხვადასხვა სახის ტრიუკებს აკეთებინებდა და ხალხთან ერთად მეც გაცემული ვუცქერდი ამ სანახაობას. დღემდე არ ვიცი, როგორ მოხდა, რომ ხალხიდან გამოსვლის შემდეგ, ორი რუპი აღარ მქონდა ხელში. ამ ფაქტმა შინაგანად გამანადგურა და ღმერთს შევღალადე:

“ო, ღმერთო, მომეცი უკან ჩემი ფული”.

სახლისკენ მიმავალი მთელი გზა ვტიროდი, ვიცოდი, რომ გამყიდველი ზეთს უფასოდ არ მომცემდა და მამა ამის გამო კარგად მითავაზებდა. კარებთან, რომ მივედი დავინახე, ჩემი ორი ვერცხლის მონეტა მზის შუქზე ბრჭყვიალებდა. არ ვიცი იქ როგორ გაჩნდნენ.

შეიძლება მარტივი ახსნაც ჰქონდეს, მაგრამ ეს ჩემთვის სასწაული იყო. კიდევ ერთხელ უპასუხა ღმერთმა ჩემს ლოცვას.

საიდების სახლში მუშაობის პერიოდში, მათთან ურთიერთობა სამწუხაროდ გამიფუჭდა. ოჯახის უფროსი ხშირად ზღვის გადაღმა იყო წასული და ჩემს კლასელზე გავლენა მის უფროს ძმას ჰქონდა. მკაცრი, ბოროტი, სასტიკი პიროვნება იყო და საზოგადოებაშიც ძალიან ცუდი რეპუტაციით სარგებლობდა. როგორც ჩანს, საიდი გაბრაზებული იყო ჩემზე იმის გამო, რომ კარგად ვსწავლობდი, რადგან თვითონ მაინცდამაინც არ იყო სწავლით დაინტერესებული. უჭირდა ვინმე რამეში თავისზე მეტად ედიარებინა. თამაშის დროს ბურთს განზრახ მესროდა, ვითომდა შემთხვევით. დამცინოდა: “მიდი, აიდე მსახურო ბიჭო! მომიტანე ჩემი წიგნები, სწრაფად, ახლავე!..”

ვერ ვებედავდი სამაგიეროს გადახდას, რადგან ვიცოდი, რომ მისი მშობლები სწავლის ქირას აღარ გადამიხდიდნენ და განათლებას ველარ მივიღებდი. თუმცა ძალიან ძნელი იყო ჩემთვის, უარი მეთქვა სამაგიეროს გადახდაზე.

საიდა ერთ დღეს გადააჭარბა. ჩემი სავარჯიშო რვეულიდან მასწავლებლის შემოსვლამდე ის ფურცლები ამოხია რომელზეც საშინაო დავალება მქონდა შესრულებული. როცა რვეული გადავშალე მასწავლებლისთვის საჩვენებლად, ფურცლები აღარ იყო! საიდს უკვე ნაჩვენები ჰქონდა დავალება. მან ჩემი დავალება აჩვენა საკუთარის ნაცვლად. მასწავლებელი მიხვდა საიდის დანაშაულს და დასაჯა. დამცირებულმა გააკეთილებს დასრულების შემდეგ მე მცემა. ძალიან იმედგაცრუებული ვიყავი.

ეიდ-ულ-აზჰა ფესტივალის (შესაწირავების დღესასწაული) დრო მოახლოვდა. ამ მოვლენას დიდი ინტერესით ველოდით. რამდენის შემდეგ, ეს არის უდიდესი დღესასწაული ისლამურ სამყაროში. იგი გახსენებაა იმ დროისა, როცა აბრაამი თავისი შვილის, ისმაილის შეწირვას აპირებდა. თორა ასწავლის ამის შესახებ, რომ ღმერთმა გამოაჩინა კრავი ისაკის ნაცვლად. (დაბ 22), მაგრამ მუსულმანები ასწავლიან, რომ ისმაილი იყო იმის ადგილას, ვისთვისაც ღმერთმა კრავი გამოაჩინა. ოცდამეჩვიდმეტე სურაში მოთხრობილი ამბის მიხედვით, ყურანი არ ახსენებს ისმაილის სახელს.

დღესასწაულზე საიდის დედამ მიმიხმო თავის სახლში. სიხარულით გავიქეცი, ვიფიქრე, ალბათ აპირებს ჩემთვის ამ დღის აღსადანიშნავად ფულის მოცემას მეთქი. დღესასწაულის გამო მისი ნაჩუქარი, საიდის ნახმარი ტანსაცმელი ჩავიცვი და ისე წავედი. საიდის დედამ ბაზარში, საყიდლებზე გამაგზავნა. უკან დაბრუნებულს კი სამზარეულოში დამხვდა. საიდიც იქვე იდგა. ოთახში შესვლისთანავე უხეშად მკრა ხელი და ყვირილი დაიწყო: “გაიხადე ჩემი ტანსაცმელი!”

დედამისმა გაბრაზებული ტონით შეუტია და უთხრა, რომ მან მომცა ეს ტანსაცმელი. მაგრამ საიდს არ სურდა ამის მოსმენა. დედამისმა გარეთ გააგდო. საიღმა ოთახი ძალიან გაბრაზებულმა დატოვა.

მერე რამდენიმე რუპი მომცა და მითხრა: “დედას მიეცი და ერთი შენთვის დაიტოვე”. დედასთან მისატანად მომცა ბრინჯიანი საჭმლით სავსე ქვაბიც. მადლობა გადაუხადე და წამოვედი.

სახლისაკენ მიმავალმა საიდი და მისი მეგობრები დავინახე. ფეხს აუწქარე, მაგრამ მათ ქვაბზე ხელი მტაცეს, ძირს დამიგდეს და ბრინჯიანი საჭმელიც დაბლა დაიყარა. ტირილის დაწყების პირას ვიყავი. საიდი და მისი სხვა მეგობარი ტანსაცმელზე ჩამებლაუჭნენ და გახდა დამიპირეს. ვეცადე გავექცეოდი, მაგრამ ამაოდ.

“უყურე ამ მსახურ ბიჭს!” – საიდი დამცინოდა და მაფურთხებდა – “ჩაუცვამს ტანსაცმელი, რომელიც მას არ ეკუთვნის!”

ქამრის გახსნას ცდილობდა, მაგრამ სახეში გარტყმა მოვახერხე და ქვაბს დავწვდი. საიდი მიწაზე დაეცა და განრისხებული ყვიროდა. დრო ვიხელთე, სხვა ბიჭსაც დაეარტყი ქვაბი და სახლში გავიქეცი.

ამ ორთაბრძოლაში ფულიც დავკარგე და როგორც ყოველთვის შეშინებული ტუალეტში დავიმალე. მალე კაკუნის ხმა შემომესმა. მეზობლები მოვიდნენ მამასთან იმის სათქმელად რაც მოხდა. მამა ტუალეტთან მოვიდა და დამიძახა: “მასუდ, გამოდი ახლავე გარეთ! გაიგონე? გამოდი გარეთ!”

გააფთრებულმა ხალხს მიმართა: “წაიყვანეთ ეს უსარგებლო ნაშიერი და მოკალით, ის ჩვენ არ გეჭირდება!”

გული მატკინა ასეთმა საშინელმა სიტყვებმა და სიკვდილი მომინდა. არ მახსენდება მამა ოდესმე ასე გაბრაზებულიყო. გამხეცებული საიდი წიხლებს მირტყამდა. დაბლა დავეცი და სახე ხელებით დავიფარე, მაგრამ მისი ფეხსაცმელები მაინც მხვდებოდა. ბოლოს ვიღაცამ მომაშორა იქაურობას და ვიგრძენი როგორ მიმათრევდნენ ფეხებით.

“მომშორდი აქედან!” – მიბრძანა მან.

ბორძიკით გავიქეცი. არ ვიცი რამდენხანს ვირბინე, გაუცნობიერებლად მივედი მდინარემდე და ქვაზე ჩამოვჯექი. იმდენად დაღლილი ვიყავი, რომ ფიქრიც არ შემეძლო. მთელი სხეული დაღურჯებული მქონდა, ნეკნები მტკიოდა. ვტიროდი და მუშტს ვუღერებდი დმერთს.

“დმერთო, რატომ არ დამიხსენი ამისაგან? ნუთუ შენ ასეთი სასტიკი და უგულო ხარ? მე არ მითხოვია შენთვის ისეთ ოჯახში დაბადება, სადაც არავის ვეყვარებოდი და არავინ იზრუნებდა ჩემზე. ახლა კი შენც მიმატოვე. დიახ, ყველაზე მეტად შენ მიმატოვე! დღეიდან აღარ დაგელაპარაკები, ჩუმად ვიქნები. რამდენჯერ მოგიხმე, მაგრამ შენ არაცერთხელ გამეცი ხმა. დღეს, უსამართლოდ მცემეს, შენ კი ერთი სიტყვაც არ თქვი ჩემს დასაცავად!”

ვიდექი ამ დიდ ქვაზე და ვუყვიროდი ღმერთს: “ალაჰ, რა სასტიკი ხარ! სასტიკი მეფე! თუ, მოწყალე ხარ, დამელაპარაკე! დღეს, ამ ეიდის დღესასწაულზე გამოძადეს ჩემი სახლიდან! შენ ბოროტი ღმერთი ხარ! შენ არ ხარ კარგი, ბოროტი ხარ! თუ ასეთი ხარ, რატომ არ მომკლავ? რატომ მტანჯავ ასე? მიპასუხე, ღმერთო. უნდა მიპასუხო!”

წავედი იმ ქვიდან და შორიასლოს მდებარე დიდ ქვას თავს ვურტყამდი გაბოროტებული.

ნათელმა ცა გააპო. მაღლა ავიხედე და შავი ღრუბლები დავინახე, ჭექა-ქუხილის ხმაც გაისმა. წამის შემდეგ ცა გაიხსნა და შხაპუნა წვიმა წამოვიდა. მთლად გავიწუწე.

ნოეს წარღვნა გამახსენდა, გული შემიქანდა. შიშმა მომიცვა, როგორც კი ჩემი სიტყვები გამახსენდა: “რატომ არ მოგკლავ? რატომ გტანჯავ?” “მართლა განიზრახა ღმერთმა ჩემი მოკვლა?” — არაფრის თქმა შემეძლო. მხოლოდ ის ვიცოდი, რომ სიკვდილი არ მინდოდა.

ჩემს ახლოს მიწაზე მეხი დაეცა და ავეყვიროდი. ადგილს შევხედე და ცეცხლმოკიდებული ბუჩქი დავინახე. მცირე ხნით ცა გაკაშკაშდა, მაგრამ მალევე მოიღრუბლა და მხოლოდ კვამლიდა გამოჩნდა ჰაერში. ამის დანახვისთანავე გამახსენდა ამბავი წინასწარმეტყველ მოსეს შესახებ. იმანაც ხომ ცეცხლმოდებული ბუჩქი დანახა. შემეშინდა და თავი უწმინდურად ვიგრძენი. დარწმუნებული ვიყავი, რომ ღმერთი იქ იყო და მიყურებდა. ხმამაღალი ლოცვა დავიწყე პატიებისათვის. თანდათან წვიმამ გადაიღო. გამოვედი ქვის საფარიდან და ბუჩქის სანახავად წავედი. შიშის განცდით ვადგამდი წინ ნაბიჯს, მაგრამ არაფრის დანახვა შემეძლო დამწვარი ბუჩქის გარდა. სულელურად გავიფიქრე, რომ ალბათ ღმერთი აქ იყო. კიდევ ერთხელ შევხედე დამწვარ ბუჩქს. ზუსტად ამ დროს ელვამ კვლავ გაანათა და შეშინებული სახით დავეცი ტალახში:

“არა ღმერთო! არ მომიტოვო, გთხოვ!”

დარწმუნებული ვიყავი, რომ მკვდარი ვიწექი მიწაზე. მაგრამ ასე არ მომხდარა და თავი ავწიე. არაფერი ჩანდა, წვიმა აღარ მოდიოდა. ავდექი და სოფლისაკენ წავედი. რამდენჯერმე უკან მოვიხედე, მაგრამ უჩვეულო ვერაფერი დავინახე. ჩემდა გასაოცრად სოფელ რაბუალში აღმოვჩნდი. გავიგონე მეჩეთიდან მომავალი, ადჰანის ლოცვისაკენ მოწოდების ხმა. შუადღე იყო, ზუჰარის დრო. მეც შევუერთდი მეჩეთისაკენ მიმავალ ხალხს. ზოგიერთები გაოცებულნი მიცქერდნენ, რადგან ძალიან ჭუჭყიანი ვიყავი. მეჩეთის საბანელი, ავზის წყლით გავსუფთავდი, მას ლოცვის წინ იყენებდნენ. შეძლებისდაგვარად მოვახერხე გამეწმინდა ფეხსაცმელებიც და ტანსაცმელიც. ჩუმაღ შევედი ტაძარში და შევუერთდი მლოცველთა რიგს.

ლოცვის შემდეგ კაცი მოვიდა ჩემთან, გაბრაზებულმა ყურში რაღაც მითხრა და გარეთ გამათრია, მერე სილა გამაწნა და მითხრა: “ახალგაზრდავ, თუ აქ ლოცვა გინდა, ჯერ წადი შარვალი დაკემსე და მერე მოდი სალოცავად!”

ხელი მკრა, მე კი სირცხვილისაგან გაეწითლდი. როგორც ჩანს მდინარის პირას როცა დავეცი, შარვალი მაშინ გამეხა. ძალიან შეცბუნებული და შერცხვენილი ვიყავი. გაუბედავად მივდიოდი სახლში და თან მეშინოდა არავის დაენახა ჩემი დახეული შარვალი.

სახლში მისულს კარები დაკეტილი დამხვდა. გამბედაობა არ მეყო გამეღო ან დამეკაკუნებინა. მშოიდა და მიწაზე დაბნეული ბრინჯი და ფული მახსენდებოდა, დილით რომ დავკარგე. იმ ადგილზე წავედი, სადაც საიდი მეჩხუბა. ფული ვერ ვიპოვე მაგრამ ბრინჯი ჯერ კიდევ იქ იყო. მიმოვიხედე, ვერავინ დავინახე, ერთი პეშვი ბრინჯი მიწიდან ავიდე და ჯიბეში ჩავიყარე. აქეთ-იქით ვიცქირებოდი და სწრაფად ვჭამდი სილაში შერეულ ბრინჯს, რომელსაც რა თქმა უნდა სასიამოვნო გემო არ ჰქონდა. მშიერი ვიყავი და რა მექნა? სულ შევჭამე.

როგორც კი ჭამა დავამთავრე, ვიფიქრე, კარგი იქნებოდა თუ ჩემს მეგობარს, აჰმედს ვესტუმრებოდი. გარდა ამისა, მათთვის ჯერ ხომ არ მიმილოცავს დღევანდელი დღესასწაული. გადავწყვიტე იქ წავსულიყავი, რაიმე მეჭამა კიდევ და ნემსი და ძაფიც მეთხოვა შარვლის დასაკერებლად.

აჰმედის სახლთან მისულმა დიდი ბოქლომი დავინახე კარებზე. კარგა ხანს ველოდე უნუეეშოდ, მაგრამ არავინ მოვიდა. ჩაფიქრებული დავადექი უკანა ქუჩას, სადაც ქრისტიანები ცხოვრობდნენ. მათი სახლები ისე გამოიყურებოდნენ როგორც ქოხმახები. ტალახის აგურისაგან აშენებული სახლები სულაც არ ჰგავდა აჰმადის მყარი ქვისაგან ნაშენებს სახლს. მეეზოვეები დაბალი წრის, წარსულში ჰინდუს რელიგიის მატარებელნი იყვნენ. ქრისტიანება მრავალი წლის წინ მიიღეს, მაშინ როცა საბოლოოდ მიხვდნენ, რომ ინდუიზმი ვერაფერს იძლეოდა სასარგებლოს მათთვის. მათი მოვალეობა ტუა-ლეტების დასუფთავება იყო და ისეთი საქმის კეთება, რომელსაც აჰმადები არ კადრულობდნენ. ბევრ მათგანს არ ჰქონდა რეალური წარმოდგენა ქრისტიანობაზე, მაგრამ ძალიან ბევრი კარგი ადამიანი იყო მათ შორის. მათი ბავშვებიც კი ერთმანეთს განსხვავებული სიყვარულით ეთამაშებოდნენ. თავს უცხოვდნენ გვრძნობდი მათ გვერდით.

გამახსენდა, როგორ მომხიბლა ორი წლის წინ მათი ტკბილი სიმღერის ხმამ. იმ სახლისაკენ წავედი საიდანაც მაშინ ეს სიმღერა გავიგონე. დავინახე, კარი ფართოდ რომ იყო შეღებული. დაახლოებით ოცი კაცი და რამოდენიმე ბავშვი იატაკზე ისხდნენ და მღეროდნენ

წინასწარმეტყველ იესოს საგალობლებს. ერთი კაცი მათ წინ იჯდა და ხელში ბიბლია ეჭირა. ეს წიგნი ადრე მუჰამედ ისმაილის სახლში მქონდა ნანახი. რამდენიმე ადამიანი შემოტრიალდა, იქვე მდგარი რომ შემამჩნიეს. ღიმილითა და თავის დაკვრით მანიშნეს, რომ მათთან შევსულიყავი. თითები დახარეს დაბლა, ისე როგორც ჩვენ ვაკეთებთ ამას პაკისტანში. ჯერ შევეყოფიანი, მაგრამ შემდეგ შევედი და კაცების გვერდით ხალიჩაზე დავეჯექი. ვცდილობდი ისე დაემჯდარიყავი, რომ დახეული შარვალი არ გამოემჩნოდა. შეკრებილები სიმღერისა და ლოცვის შემდეგ წასასვლელად წამოიშალნენ. ჩემს გვერდით მდგარმა კაცმა გამიღიმა და მითხრა: “დამთავრდა.”

მეც წასასვლელად ავდექი. ერთმა ქალმა კაცს, რომელსაც ხელში ბიბლია ეჭირა, რაღაც ჩასჩურჩულა და ორივენი ჩემსკენ წამოვიდნენ. ხელი დამადო მხარზე და მკითხა: “შვილო ვინ ხარ და საიდან მოსულხარ?” ვუთხარი, რომ ჩემი მეგობრის სანახავად მოვედი, რომელიც აქვე ახლოს ცხოვრობს, მაგრამ სახლში არ დამხვდა და აქეთ წამოვედი.

ვიღაცამ ხუცესს ჩაი მოართვა, მან კი თავაზიანად მეც მიმიპატიჟა. მის გვერდით ჩამოვჯექი თოკით დაწნულ საწოლზე და საუბარი დავიწყეთ. ცოტა ხნის შემდეგ შევნიშნე, რომ ოჯახთან ერთად იმ სახლში მხოლოდ მე და ხუცესი ვიყავით.

“ბატონო,” – დავიწყე მოკრძალებით – “სად შიძლება ვიშოვო ასეთი ბიბლია?”

მან გულთბილად შემომხედა და მითხრა: “ეს არც თუ ისე ძნელია, მაგრამ შენი მშობლები და აჰმადიას თემი არ მოგცემს ამ წიგნის კითხვის ნებას.”

“მე წავიკითხავ, თუნდაც ჩემად მომიწიოს ამის გაკეთება!” – ვუპასუხე მოკრძალებით

ჩანთიდან მაშინვე ამოიღო პატარა წიგნი, მომაწოდა და მითხრა: “აჰა, აიღე. ეს ახალი აღთქმაა. წაიკითხე და როცა დაასრულებ მერე მთლიან ბიბლიას მოგცემ.”

მადლობა გადავუხადე, ავიღე და რაღაც ენით აღუწერელი სახარული ვიკრძენი.

ჩაი მოსწია ჩემსკენ და თბილად მითხრა: “დალიე, გაცივდება თუ არ დალიე.”

გადავყლაპე ტკბილი, რძიანი ჩაი და ვფიქრობდი, რომ ეს იყო ჩემი პირველი შესაძლებლობა პური გამეტეხა სხვა საზოგადოების წარმომადგენლებთან. როგორც წესი, პატივმოყვარე მუსულმანები პურს არ ჭამენ თავისზე დაბალი რანგის ქრისტიანებთან.

უჭმელობის გამო მთელი დღე თავი მტკიოდა. ჩაი ძალიან მესიამოვნა. ღრმად ისეთ ხალხთან შეხვედრამ, რომელთაც სწამდათ,

რომ წინასწარმეტყველი იესო ღვთის ძე იყო. ფიქრის დროს წამოვიძახე: “ბატონო, რატომ სჯერა თქვენს ხალხს, რომ იესო ღვთის ძეა, მაშინ როცა ღმერთს ცოლი არ ჰყავდა და შეუძლებელი იყო შვილები ჰყოლოდა.”

კაცმა გაიცინა და სახელი მკითხა:

“მასუდ ახმად ხანი!” – ვუთხარი გაოცებულმა, რადგან ვერ გავიგე თვითონ რას ფიქრობდა.

“კარგი მასუდ, თუ გეტყვი, რომ შვილო მოდი და გააკეთე ეს საქმე ჩემთვის! შენ მართლა გახდები ჩემი შვილი, რადგან შვილი დაგიძახე? გაგხდები მე ამით შენი მამა?”

თავი დაუეჭნე, მივხვდი რასაც გულისხმობდა.

“კარგი,” – გააგრძელა მან – “იგივეა იესოთან, ის არის სულიერი შვილი მამა ღმერთისა.”

ის რაც მან თქვა ძალიან მარტივი მომეჩვენა. ამ დროს უცებ ხუცესი ადგა და თქვა: “ახლა უნდა წავიდე და მომავალ თვეში მოვალ ჯგუფთან შესახვედრად. ერთმანეთს დავემშვიდობეთ. მე ისევ აჰმედის სახლისაკენ წავედი ჩაფიქრებული. კარები ისევ დაკეტილი დამხვდა. ბნელოდა, მთელი სხეული მეწვოდა. წვიმა ისევ დაიწყო და მციოდა. პერანგის ქვეშ შენახულ ახალი აღთქმის წიგნს შევეხე და ჩამოვჯექი. სიცვიისაგან ფეხებს ვაბაკუნებდი და ვცდილობდი როგორმე სითბო შემენარჩუნებინა. ვერც კი მივხვდი როდის ჩამეძინა უგონოდ.”

როცა გონს მოვეგე სახლში ვიყავი, ჩემს საწოლში. აჰმედის მამა მამაჩემის გვერდით იდგა. აშკარა იყო, რომ მან მომიყვანა სახლში და მამაჩემი მას მადლობას უხდიდა. ვიდრე ადგებოდა, ხელი ჩემს თავზე ედო. აჰმედის მამამ მიჩნია, რომ წარსულზე არ მეფიქრა და წავიდა. როგორც კი წავიდა, გულმა რეჩხი მიყო. “სად არის ჩემი ახალი აღთქმა?” – გავიფიქრე შეშინებულმა – “ბოლოს მახსოვს პერანგის ქვეშ მქონდა შენახული. ახლა კი აღარ მაქვს. მშრალი ტანსაცმელი მეცვა, ე.ი. ვილაცამ იპოვა წიგნი.” ფრთხილად შევხედე მამაჩემს სახეზე. იცის? კიდევ მცემს? ამ დროს დედა შემოვიდა, ცხელი ჩაით და ასპირინით ხელში. ჩვენი ხალხი ძალიან დიდ პატივს სცემს ამ წამალს გაციებისა და თავის ტკივილის დროს. მაშინ მე მისი გემო მომეწონა.

ჩაი მოვსვი და დავინახე, რომ მამაჩემის გვერდით, მაგიდაზე იდო ჩემი ახალი აღთქმა ხუცესმა, რომ მომცა. მამამ შენიშნა წიგნისაკენ თვალი, რომ გამეცქა. ახალი აღთქმა ხელში აიღო და ჩემდა გასაოცრად მითხრა: “მასუდ, თუ შენ ამას წაიკითხავ როგორც ამბავს, არა უშავს. მაგრამ თუ ბევრს იფიქრებ მასზე, მაშინ დაგებადება უამრავი კითხვა, რომელიც შენს გონებას დაანგრევს.”

ღმერთს მოუცია შენთვის სიბრძნე და სწავლის წყურვილი. თუ დახმარება გჭირდება მოდი და მელაპარაკე. მხოლოდ ერთი წელი

დაგრჩა სკოლის დამთავრებამდე და ვფიქრობ, მერე აჰმადის მისიონერულ კოლეჯში სწავლის ნებას დაგრთავენ, რაბუაში სწავლებაზე და მისიონერიც გამოხვალ. მეც და სხვებიც ასე ფიქრობენ, რომ სკოლის სერთიფიკატის მიღების შემდეგ ასე უნდა მოიქცე.”

ეს იყო ყველაზე გრძელი სიტყვა მამაჩემისა, რაც კი ოდესმე მისგან გამიგია. საერთოდ იშვიათად ლაპარაკობდა, მაგრამ ჯერ კიდევ არ დამთავრებინა და გააგრძელა:

“როცა კოლეჯში იქნები შვილო, შენ შეგეძლება შეისწავლო ყველა ის დოქტრინა, რომელიც გაინტერესებს. ისწავლი რისი გვწამს აჰმადებს და რას ამბობენ ისლამისტები. გაეცნობი იმ ხალხის სწავლებას, ვინც ჩვენ წარმართებს გვიწოდებს და ამ ქრისტიანების შესახებაც გაიგებ ბევრ რამეს. შენ უკვე ბავშვი აღარ ხარ. მაპატიე, რომ გული გატკინე. ყოველთვის გსურდა სწავლა, მაგრამ სამწუხაროდ ვერ მოვახერხე. მე არ მაქვს შენთვის განათლების მოცემის საშუალება.”

აღგა, ღრმად ამოიოხრა და განაგრძო:

“ჩემმა ქორწინებებმა ბედნიერება ვერ მომიტანა და როგორც ჩემმა პირველმა ცოლ-შვილმა მიმატოვა, ვფიქრობდი, რომ შენც ასევე მიმატოვებდი, მასუდ. მე აღარ შემეძლო ამის ატანა. ვიცი, ის ბავშვები დღეს რომ გეჩხუბნენ, შენ წინაშე დამანაშავეები არიან, მაგრამ რა კნაა?!”

გაოცებული ვიყავი ამ საუბრით. უცნაურ რამეებს ამბობდა მამაჩემი. არ ვიცოდი რა შეიძლებოდა მეთქვა მისთვის. დედაჩემმა აღგა და თქვა: “ახლა არ არის მორალის კითხვის დრო” – მამას ხელი დამამცირებელი ჟესტით აუქნია – “მისი საწოლში ყოფნის დროა. სხვა დროს შეეცადე შენს შვილთან ურთიერთობის აღდგენა!”

მამა აღგა და გავიდა. მისი სახე მთლად წითელი იყო, მაგრამ არაფერი უთქვამს. დედაც უკან გაჰყვა და მარტო დამტოვეს. დიდხანს მესმოდა მეორე ოთახიდან მათი მკაცრი საუბარი.

განთიადისას პატარა წიგნი გადავშალე და კითხვა დავიწყე. როგორც კი ჩემი ოთხის წინ, ფეხის ხმა გავიგონე, მაშინვე ბალიშის ქვეშ შევაცურე და თავი მოვიმძინარე. დედა შემოვიდა, იფიქრა, რომ ჩამეძინა, სინათლე ჩააქრო და გავიდა. მთელი ღამე მკვდარივით მეძინა. დილით გვიან გავიღვიძე. წარმოიდგინეთ ჩემი სიხარული, როცა აჰმედი და დედამისი ჩემს საწოლთან დავინახე. უნდოდათ გაეგოთ თუ როგორ ვგრძნობდი თავს. მათი დანახვისთანავე მინდოდა ავმდგარიყავი, მაგრამ ნება არ დამრთეს. ცოტა ხანს ვისაუბრეთ, მერე დედამ დაგვტოვა, ჩემთვის სასმელი რომ მოეტანა. აჰმედის დედამ ოცი რუპი მომცა. ეს ძალიან ბევრი ფული იყო. ვყოყმანობდი მის მისაღებად, მაგრამ მან სწრაფად მითხრა: “აილე, ეს შენი წიგნებისთვი-

საა შვილო. ეს ეიდის დღესასწაულის შესაწირია შენთვის. დამალე თორემ დედაშენი დაინახავს!”

მადლობა გადაუხადე და ფული ფრთხილად შევინახე ბალიშის ქვეშ. ის კი დედაჩემთან გავიდა სასაუბროდ, აჰმედი ჩემთან დარჩა.

ჩემი მეგობარი საწოლზე ჩამოჯდა. მე ბალიშში ავწიე და აჰმედს ეუთხარი: “აი, რა გაჩვენო, ძმაო!”

ახალი აღთქმა მივაწოდე. მან აიღო წიგნი, შეხედა და უკან დამიბრუნა.

“რა მოხდა? წაიკითხე!” – აჰმადმა თავი გაიქნია – “არა მასუდ, მე მას არ წავეკითხავ. გიჟი არ ვარ და არც მინდა, რომ გავხდე!”

“რას ამბობ, აჰმედ?” – ვკითხე მე.

“ბევრი ასეთი წიგნი წამიკითხავს ძმაო და მამაჩემმაც დამიმოწმა, რომ ქრისტიანობა არ არის ჭეშმარიტი რელიგია და დამახინჯებულია. არც აჰმადიანები არიან წარმართები, როგორ იარლიყსაც გვაწებებნ. მათი დოქტრინა ამტკიცებს, რომ თვითონ ისინი არიან წარმართები და არა ჩვენ. მათ არ სწამთ მასიჰ–მაოდი (მირზა-გულამ აჰმადი), ამით ისინი მსჯავრს სდებენ საკუთარ თავს.

აჰმედი სამისიონერო კოლეჯში წასვლის შემდეგ სრულიად შეიცვალა. მას სურდა რომ მამამისის კვალს გაჰყოლოდა. უფრო მეტად მოწინააღმდეგე გახდა აჰმადიანთა დოქტრინების მგმობელებისა. მე გოაცებული ვუცქერდი.

რამდენიმე წუთი ისაუბრა აჰმედიანობის “ჭეშმარიტებაზე” და ქრისტიანობის “მცდარ” რელიგიაზე. მალე დედამისმაც დაუძახა და წავიდნენ. თვალს არ ვაშორებდი მიმავალს და ვიგრძენი, რომ გულში რაღაც მომწყდა. ღმერთი რაღაცას მეუბნებოდა. არ ვიყავი დარწმუნებული ეს რაიმე კავშირში იყო იმასთან რასაც აჰმედი არ ეთანხმებოდა თუ არა. დიდი ბარიერი ვიგრძენი, ჩემისა და ჩემს ძველი სერიოზულ მეგობრას შორის. ვიცოდი, რომ მის მშობლებს ვუყვარდი.

ადევნებული ვიწეკი საწოლზე და ადარ შემედლო დამინება. როგორც ჩანდა სიბნელეს დაეხშო გზა ნათელი ფიქრებისათვის. ის ღამე უმოწყალოდ გადაიქცა ჩემთვის და ისეთი შეგრძნება მქონდა, რომ თითქოს მძიმე მასა მედო სხეულზე და ვერ ვინძრეოდი.

გონებაში კვლავ მესმოდა დედაჩემის დამადანაშაულებელი სიტყვები, რომელსაც მამაჩემს ეუბნებოდა:

“ო ღმერთო, ჩემი სიცოცხლე განადგურებულია” – მოთქვამდა იგი – “მე უნდა მომექცნენ უპატივცემულოდ ჩემი სულები შვილის გამო. ვინ დადის ქრისტიანების მოსასმენად? ჩემი შვილი? ის უნდა გახდეს კერპების მსახური და ურწმუნო (კორფი)? ის დადის იმ ხალხში ვინც ჭეშმარიტების წინააღმდეგია. ჩემი საკუთარი ვაჟი! იგი გახდება ისეთივე გიჟი, როგორიც შენ ხარ!”

ათასჯერ გადავტრიალდი საწოლში და ვცადე დაძინება, მაგრამ ამაოდ. ძილი არ მეკარებოდა. “მართლა გამოვეყავი აჰმალებს?” - ვკითხე საკუთარ თავს. - “ახლა რაღა ვქნა? მე მართო დავრჩი, ერთად ერთი ამ რელიგიის მიმდევარი...” არ შემეძლო წარმოემდგინა რა იქნებოდა ჩემი რელიგია. როგორი დოქტრინა მომხიბლავდა. თითქოს რაღაც ხმა ჩამჩურჩულებდა ყურში და ამბობდა - “ისლამი!”

ისლამი! რომელი ისლამი? სუნიტების ისლამი? შიიტების ისლამი? რომელი ისლამი დაახლოებით ოთხმოცი სექტიდან? ჩემს წინ ისეთი მყარი სიბნელე ჩანდა, როგორც კედელი...

იყო მართალი რასაც ისინი ქრისტიანებზე ამბობდნენ? ემსახურებიან ისინი სამ ღმერთს? როცა ყველა მორწმუნემ იცის, რომ ღმერთი ერთია, ჭეშმარიტი ღმერთი. მოწყალე ალაჰი.

ალაჰია კეთილის მყოფელი და მუჰამედია კარგი? არის ის ღმერთის ჭეშმარიტი წინასწარმეტყველი? ვოხრავდი გულში. გულის ცემა მატულობდა, გონება უფრო მერეოდა. ისეთი შეგრძნება მქონდა, როგორიც ბოროტის ზეწოლით შეპყრობილ ადამიანს აქვს. მეგონა თითქოს სულები დამათრევდნენ და მუშტებით მცემდნენ. ოფლში ვიწურებოდი შიშისაგან და მძიმე განცდებისგან.

უცებ ახალი ალთქმა გამახსენდა. იქ რაღაც წაკითხული მქონდა ბოროტი სულების განდევნის შესახებ. ვეცადე დამეყვირა, მაგრამ დამცინავი სულების ძალა ვიგრძენი ოთახში. ვგრძნობდი როგორ ცდილობდნენ ბოროტი საგნები ჩემს კბენას. პარალიზებული ვიყავი სხეულის სიმძიმისაგან. როგორც იქნა დავიყვირე:

“ო, ქვეყნიერების შემქმნელო, დამეხმარე, მიხსენი! ო, ჭეშმარიტო ღმერთო, მიხსენი!”

ბავშვობის ჩვეულებაზე ვფიქრობდი, მუხლებზე დაყრდნობილი ყურანს, რომ ვიზებოდა.

კვლავ შევღალადებდი ღმერთს. ვიფიქრე, იესოს სახელით სულებს შევრისხავ მეტი. მხოლოდ გავიფიქრე და სიმძიმე მაინც გავიდა ჩემგან. მძიმე სულმა დატოვა ჩემი სხეული და ოთახიც დამშვიდდა. შიშმა ნაწილობრივ გამიარა, ავდექი, წყლის დასალევად გავედი და ვფიქრობდი იესოზე. მალე სრულიად დამშვიდებულს ჩამეძინა.

უფრო და უფრო მეტ დროს ვატარებდი სწავლაში. მინდოდა იმ კითხვებზე მეპოვა პასუხები, რომლებზეც აჰმადის სწავლება ვერ სცემდა. ერთმანეთს ვადარებდი ისლამს და ქრისტიანობას. ვსწავლობდი წინასწარმეტყველთა ცხოვრებას. სკოლაშიც კი თავი მოვაბეზრე ჩემს მეგობრებს ამდენი შეკითხვებით. ერთი საათიც კი არ გასულა ისე, რომ ამაზე არ მეფიქრა. ახლა ვხვდები, ღმერთი როგორ ნერგავდა ჩემში ჭეშმარიტების დიდ წყურვილს. მაშინ ჯერ კიდევ არ შემიძლო ამის შეგრძნება. ერთი რამ ვიცოდი — უნდა მესწავლა. სწავლის პროცესსა და ჭეშმარიტების ძიებაში გაიზარდა ჩემში სულიერი პიროვნება. ჭეშმარიტების ძიებისას სამ სირთულეს წავაწყდი რელიგიების შესახებ;

აჰმადიანობაზე, მართლმადიდებლურ-მუსულმანობაზე და ქრისტიანობაზე. პირველი იყო აჰმადთა დოქტრინა. მამაჩემის, ქადიანის პარტიის დაჟინებული აზრით მირზა გულამ აჰმადი იყო მესია და მაჰდი — აღთქმული. რა თქმა უნდა, ეს არ სიამოვნებდათ მართლმადიდებელ მუსულმანებს, ვისი რწმენითაც ჩვენ წარმართნი ვიყავით. ქრი-სტიანები კი ძალიან შორს იყვნენ ჩვენი სწავლებისგან. მე კი არანაირი გამოცდილება არ მქონდა მათთან ურთიერთობის. ვიცოდი მხოლოდ ის, რომ საზოგადოება მათ ძალიან განსხვავებულ პიროვნებებად მიიჩნევდა.

როცა კი პრობლემებს ვაწყდებოდი, ვცდილობდი გამერკივია სამივე მიმდინარეობის აზრი. 1967 წელს გავხდი “აჰმადის ბავშვების”, “იფალ ულ აფმადიას” წევრი. მალევე უნდა გავმხდარიყავი უფროსი ჯგუფის წევრი, რომელიც ცნობილი იყო “ხუდამ ულ აჰმადიად აჰმადის” მსახურების სახელით.

ვიცოდი, რომ ეს მიმდინარეობები სრულიად ეწინააღმდეგებოდნენ ჩემს აზრს. ამვდროულად გაბრაზებული ვიყავი მეჩეთის წინამძღოლებზე. ჩემს კითხვებს ხშირად კრიტიკის ქარცეცხლში ატარებდნენ. მაინტერესებდა, რომ თუ ისინი მართლაც დარწმუნებულნი იყვნენ საკუთარი რწმენის ჭეშმარიტებაში, მაშინ რატომ არ ამოწმებენ ამას

სიხარულით? მაგრამ, ეს ასე არ იყო. ისინი ჩემს კითხვებს ყოველთვის მამაჩემს აცნობდნენ ხოლმე. ის კი ჩემს ცნობისმოყვარეობას რისხვით პასუხობდა.

1967 წლის მარტში, ჩავაბარე თუ არა სასკოლო გამოცდები, მამამ დაჟინებით მომთხოვა, სწავლა დამეწყო აჰმადიანთა სამისიონერო კოლეჯში, რაბუაში და მათი მისიონერი გავმხდარიყავი. დარწმუნებული ვიყავი, რომ მას ამით ვასიამოვნებდი, მაგრამ გადაწყვეტილი მქონდა ცდუნებას არ ავყოლოდი.. იდეა მქონდა, რომ სამოქალაქო კოლეჯისთვის მიმემართა, სადაც სტუდენტებს კარიერის ძიებას აჰმადის სამისიონერო კოლეჯისაგან განსხვავებულად ასწავლიდნენ. მამა ამით ძალიან უკმაყოფილო იყო.

“მასუდ,” – მკითხა მან ერთ საღამოს – “რატომ გინდა სხვა კოლეჯში სწავლა? იცი, მე ამით დიდად ნასიამოვნები არ ვარ!”

ცოტა არ იყოს ვშიშობდი, მაგრამ მაინც სიმართლე ვუთხარი, რომ ეს ჩემი ამპარტავანი გულიდან მოდიოდა:

“მამა, მე მინდა რომ ჩემი პირადი გზა მოვძებნო ცხოვრებაში. ამ სახლში კი დავიბადე, მაგრამ ეს იმას არ ნიშნავს, რომ უპირობოდ დავემორჩილები შენეული ცხოვრების გზას.. შესაძლოა ვიპოვო ცხოვრებისათვის უკეთესი გზა... არ მინდა ბრმა რწმენა. მინდა ვიცოდე, რატომ მოხდა, რომ ახალი შტო თავისი ახალი ნაყოფით განიდევნა ისლამური ხიდან და მივიღეთ ორი განშტოება. მინდა მეტი ვიცოდე ჩვენს, ქადაგნელთა პარტიის, ქუადიანის, ლაჰორეს პარტიისა და აჰმადაისის შესახებ. მინდა გავიგო რამდენად მართლები არიან მუსულმანები. მინდა ვნახო რას ამბობს ამის შესახებ ქრისტიანული წიგნები!”

მამაჩემს სიბრაზისაგან სახე გაუწითლდა და კისერი გაუოფლიანდა.

“მასუდ, გაჩერდი!” – მიღრიალა – “ადრე ვწუხდი ჩემი საქციელისა და სიტყვების გამო შენთან მიმართებაში, მაინც შემწყნარებელი ვიყავი აქამდე. იმდენი სიყვარული მოგეცი რამდენის ღირსიც არ ყოფილხარ. გეხმარებოდი მოწოდების ძიებაში. მოთმინებით ვუსმენდი, რას ამბობდა ხალხი შენს შესახებ. მიუხედავად ამისა, მაინც ვცდილობდი მეპასუხა შენი კითხვებისათვის! მიგიყვანე საუკეთესო და უდიდეს მასწავლებლებთან. დღეს აქ,” – კარადას ხელი დაარტყა – “ამ კარადაში აწყვია წიგნები, რომლებიც მე მოგიტანე შენდა საუბედუროდ. ყოველთვის ვფიქრობდი, რომ ჭეშმარიტება იხეიბებდა შენში და დაივიწყებდი ამ სულელურ წარმოდგენებს. ახლაც კი მჯერა, რომ მოვა დღე, როცა შეიცნობ ჭეშმარიტებას. ერთ დღეს შენ გაიმეორებ განსულიერებულ ჰაზრატ მასიჰ-მაუდის სიტყვებს (მირზა გულამ აჰმადი): “მე წავიდე შენს ამბავს ქვეყნიერების დასასრულამდე!” ვფიქრობდი ხოლმე, რომ ჩვენ გვექნებოდა

დიდი სახელი, ჩვენი ფინანსური პრობლემები გამოსწორდებოდა და ცხოვრება ბედნიერებისაკენ შემობრუნდებოდა. დღეს ვხედავ, რომ ჩემი იმედი ამაო ყოფილა. შენ არ გინდა არც ერთი მისხლის შესრულება ჩემი ოცნებებიდან. გინდა იცხოვრო ეგოისტურად და შეარცხვინო ჩვენი სახელი. კარგი, როგორც ჩანს დაგავიწყდა, რომ მე შემძლია ვიყო სასტიკი მამა! თუ წერტილის არ დაუსვამ ამ უაზრობას, გაგაქრობ მიწიდან!”

შეჩერდა, შემომხედა და დავინახე, სიბრაზისაგან თვალებიდან როგორ ყრიდა ნაპერწკლებს. ისევ გააგრძელა:

“რადგან ჩვენ, მუსულმანები ვართ, კიდევ ერთხელ მოგცემ ჭეშმარიტების შეცნობის შესაძლებლობას. თუ არა და მოემზადე ღვთის რისხვისათვის!” — თქვა და ოთახი დატოვა.

მოქანცული, ცარიელი გონებით ჩამოვჯექი საწოლზე. მიმოვიხედე და ჩემი წიგნები დავინახე. ჩემს თავს ვკითხე: “რა მოგივიდა მასუდ? მიატოვე ეს ყველაფერი და მიყევი მამის ნებას. გააკეთე ყველაფერი ისე როგორც მას სურს. იცხოვრე მშვიდად! ეს ბედნიერი აზრი ტრიალებდა ჩემს თავში. მაგრამ შინაგანი ხმა მეუბნებოდა: “არა! ეს არ არის ჭეშმარიტება და ეს შენ იცი! ახადე ფარდა ჭეშმარიტებას, მასუდ! იცხოვრე მის ნათელში!” სიტყვები, რომლებიც მქონდა დაწერილი აჰმადის დოქტრინის გამოცდისათვის, თვალწინ დამიდგა:

“ეს მე დავწერე, მაგრამ არ მწამს!”

მერე ფიქრი გავაგრძელე: “რა ფასი ექნება იმას, რომ კიდევ ერთხელ დავამტკიცო აჰმადის მცდარი გზა? სად წახვალ მერე? საყოველთაოდ მიღებული ისლამისაკენ? მაგრამ ისლამიც ხომ გაყოფილია...”

დებრესიაში ჩავვარდი, წყალი მომინდა, სამზარეულოში შევედი, ჭიქა წყალი დავლიე და სახლიდან გარეთ გამოვედი. სავსე მთვარე იყო და ქალაქის ჩრდილი ლამაზად მოჩანდა. სუფთა ჰაერმა გამოდევნა ჩემი გონებიდან არეული აზრები. ქალაქის განაპირას, აურზაურისა და ხმაურისაგან მოშორებით გავედი. იქვე დიდ ქვაზე ჩამოვჯექი და მთვარეს შევხედე. ჩემს გრძნობებში იმ შემოქმედს ვადიდებდი, ვინც ეს ყველაფერი ასე ლამაზად შექმნა. ვარსკვლავები და მთვარე ისეთი სრულყოფილნი ჩანდნენ, რომ ჩემი ყოფითი პრობლემები აღარაფრად მომეჩვენა.

დაჟინებული სურვილი გამიჩნდა, ეს ყველაფერი ღვთისთვის მეტქვა.

“მიიტანე შენი პრობლემები მასთან,” — მეუბნებოდა ჩემი გული — “ის უდიდესი შემოქმედი არის და მას შეუძლია თვითონ გამოგეცხადოს. ის არის ღმერთი და შეუძლია გადაჭრას შენი პრობლემები. მას ძალუძს ამის გაკეთება და სურს, შენ იცნობდე მას.” ლოცვა დავიწყე ღვთის წინაშე:

“ო ღმერთო, უდიდესო შემოქმედო, გეძახი დასახმარებლად. გთხოვ გზა გამიკვალე სინათლისა და ჭეშმარიტებისაკენ. შემცვალე ისე, რომ აღარ მჭირდებოდეს ჭეშმარიტების ძებნა. რატომ ხარ ჩუმად ღმერთო? მე მესმის შენს შესახებ. ვკითხულობ შენს შესახებ. ახლა კი მინდა მოვისმინო. მჭირდება, რომ წარმიძღვე ჭეშმარიტებისაკენ.”

ლოცვის გაგრძელება აღარ შემეძლო. მხოლოდ ვტიროდი, ამ მოვარის შუქზე.

როგორც მრავალჯერ, ჩემი თვალები და გული ახლაც მდინარის ცქერამ დაამშვიდა. მერე ავდექი და ქალაქისაკენ წავედი. რაღაც უცნაური ხდებოდა, ვგრძნობდი, რომ მართო არ ვიყავი. იმ ღამით ვილაც მოდიოდა ჩემთან ერთად და ახალი ძალით მავსებდა. სახლს უკანა მხრიდან მივაღდექი. შინ იმ ფიქრით შევედი, რომ ჭეშმარიტების ძიება უნდა გამეგრძელებინა.

რამდენიმე დღის შემდეგ მამამ აჰმადიის ჟურნალის “ალფურგანი” – ს (ჭეშმარიტება) რედაქტორთან წამიყვანა. მისი სახელი იყო მაულანა აბულატეტი. დიდ პატივს სცემდნენ ჩვენს ქალაქში.

მამაჩემი მიესალმა და უთხრა: “შენთან მოვიყვანე ჩემი ბიჭი რჩევის მისაცემად. შეიძლება თქვენ მოვისმინოთ. მას სჭირდება ძლიერი წინამძღოლი!”

მამამ ცოტა ხნის შემდეგ დაგვტოვა. მაულან მქადაგებელმა მითხრა:

“მასუდ, მამაშენი გაბრაზებული ჩანს. რა ხდება?”

ეს გულწრფელად მკითხა და თავის ქაღალდებთან მუშაობა გააგრძელა. მეც გავჩუმდი. შემომხედა და კვლავ მკითხა: “რა არის ის, რისი თქმაც შენ ამ ქალაქისთვის გინდა? ვინმემ გთხოვა ამის გაკეთება? შენ ჯერ მხოლოდ ჩვიდმეტი წლისა ხარ. ეს არ არის ჩვეულებრივი შემთხვევა, რომ შენს ასაკში ვინმეს ჰქონდეს ასეთი კითხვები. ვფიქრობ მოტყუებული ხარ სხვა მუსულმანების მიერ. ასე არ არის? შეიძლება მიიღო კარგი ამ “ხუცესებისგან” და “წმინდანებისგან”? ეს მეეზოვეები მხოლოდ თავიანთი მუცლის ამოსავსებად მოვიდნენ აქ. მათ თვითონაც კი არ იციან, რატომ უწოდებენ თავიანთ თავს ქრისტიანებს. ალბათ მხოლოდ იმიტომ, რომ მათი მამები ქრისტიანებად იწოდებოდნენ.”

იჯდა და ჩემს პასუხს ელოდა. ვეცადე თავი მომიყვარა აზრებისათვის და მეპასუხა, მაგრამ ვიდრე ამას მოვახერხებდი, თვითონ თქვა: “რატომ ხარ ჩუმად? ალბათ მართალი ვარ, როცა ვამბობ, რომ ისინი გავლენას ახდენენ შენს “კვლევებზე.” მათი დამსახურებაა, რომ სექტანტად ყალიბდები.”

გამჭოლი მზერა მესროლა. მხნეობა მოვიკრიბე და ვუთხარი: “ამის თქმა არ არის სწორი მაულვი საჰიბ. ყველა ეს გამოკვლევა, წიგნების დახმარებით, მე თვითონ ვაწარმოე. წინამძღოლებს ვკითხე რჩევა და

ინფორმაცია, რისი მოწმობაცაა ჩვენი შეხვედრა. თვითონ არავინ მოსულა ჩემთან სასაუბროდ. მე მივდიოდი მათთან!”

მე თვითონ მომეწონა ეს პასუხი, მაგრამ შემაწყვეტინა.

“რისი ცოდნა გსურს მასოდ? რა გინდა სინამდვილეში?”

თამამად კუთხარი: “რელიგიების შესახებ ძიებიდან იწყება და გრძელდება საუკუნოდ.”

“ეს ისლამია, რა თქმა უნდა...” – თქვა მან მოკლედ.

“მაგრამ, ბატონო, თვითონ ისლამი დაყოფილია სექტებად და ჯგუფებად. ორივე ჩვენგანი მიეკუთვნება ჯგუფს, რომელზეც ისლამის სწავლულები ამბობენ, რომ წარმატები არიან. რა მოხდება თუ ისინი გამოსცემენ კანონს ჩვენს წინააღმდეგ და ისე მოგვეპყრობიან, როგორც არა მუსულმანებს?” – სიბრაზე მომერია, მან კი უხეში ტონით განაგრძო:

“შვილო, ეს არ მოგეცემს რაიმე განსხვავებას. ჩვენ, აჰმადებს გვაქვს ჭეშმარიტება, რომელსაც შენ ეძებ. შეგვიძლია დაგეხმაროთ, მაგრამ პირველ რიგში შენ თავად უნდა მოხვიდე ჩვენთან რწმენითა და ნდობით!”

მინდოდა კიდევ უფრო მეტქვა რაიმე, მაგრამ იგი შებრუნდა და მიმახვედრა, რომ საუბარი დაასრულა. დამშვიდობებისას მან რამდენიმე ანტიქრისტიანული წიგნი და თავისი ჟურნალი მომცა, მირჩია წამეკითხა და ორიოდ დღეში კვლავ მნახავდა.

ქრისტიანებთან შეხვედრები ისევ გაავგრძელე. მაუღვისთან საუბრის შემდეგაც იქ წავედი, სადაც პირველად ქრისტიან ხუცესს ვესაუბრე.

მათკენ მიმავალს გულში სიბრაზე გამიჩნდა რედაქტორთან შეხვედრის გამო. ხუცესი დამპირდა, რომ რამდენიმე ქრისტიანულ წიგნს მომიტანდა. დარწმუნებული ვიყავი არავის შევუმჩნევია, როცა ქუჩის კუთხეში გადავუხვით. მსახურება მალე იწყებოდა. ხუცესი დიდი თავაზიანობით შემხვდა. დაგვჯექი იმ ქრისტიანებთან ერთად, რომლებიც ამ კარგი კაცის სიტყვით, იესო ქრისტეს როგორც მხსნელს და მეგობარს აღიარებდნენ. როგორც ყოველთვის, ახლაც სულიერად შეძრული ვიყავი ამ შესაკრებელით და ხუცესისადმი სიყვარულით. მას რამდენიმე საერო კვალიფიკაციაც კი ჰქონდა, მაგრამ მარტივად ქადაგებდა ღვთის სიტყვას. ხუცესმა ერთხელ მითხრა:

“შვილო, მე არა მაქვს ბევრი ცოდნა, მაგრამ რაც ვიცი ჭეშმარიტების შესახებ მინდა, რომ გავიზიარო.”

მსახურების შემდეგ ორი წიგნი მომცა წასაკითხად, რომელიც მირჩა გულამ აჰმადიანის საიდუმლოს გამოაშკარავება-მხილებას ეძღვნებოდა. ცოტა ხანს ვისაუბრეთ სახარებაზე და მალევე წავედი სახლისაკენ.

სახლში მისულს დრო არ დამიკარგავს. ორივე წიგნი მაშინვე წავიკითხე. როცა დავამთავრე უკვე ძალიან გვიანი იყო. საკმაოდ არეული ვიყავი. ყველა ეჭვი რაც კი მქონდა აჰმადის სექტის დამფუძნებლებისადმი მართალი აღმოჩნდა, აღარ ვიცოდი რა მეფიქრა.

შეთანხმებისამებრ, რამდენიმე დღის შემდეგ წავედი მაულანა აბულ-ატტასთან ოფისში. ამჯერად მასთან ერთად იჯდა ვიღაც კაცი, რომელიც აშკარად ჩანდა რომ დიდად განსწავლული იყო. იქვე რამდენიმე სხვა ადამიანიც მუშაობდა ოთახში.

მისაღმების შემდეგ დავიწყე: “ბატონო, მართალია, რომ მირზა გულამ აჰმადი თავის თავს ღმერთს უწოდებდა და აცხადებდა რომ ის იყო მუჰამედის დიდი წინასწარმეტყველი?”

ამის გაგონებისთანავე მაულემ, საკმაოდ გაბრაზებულმა მიპასუხა: “რა უაზრობას ლაპარაკობ!”

ამისათვის მზად ვიყავი და ვუპასუხე: “არ არის მართალი, რაც მის წიგნში, აინა კამალატ ისლამში წერია? მან ხომ ნახა ჩვენება, რომ ის იყო ღმერთი და თავადაც ირწმუნა? ის ამბობს, რომ თავად შექმნა ცა და მიწა!”

არ ვიცოდი როგორ მიიღებდა ამას, მაგრამ მაინც ამოვიღე ფურ-ცელი, რომელზეც შენიშვნები მეწერა და მივაწოდე. მან კითხვა დაიწყო

“ცხადია ბატონო!” – გაავგრძელე საუბარი – “პიროვნება, რომელიც დაიბადა ქალისაგან და თავის თავს ღმერთს უწოდებს, უარესია ვიდრე მრუშობა! (ნოონ ულ-ყურანი, ნაწილი 2, გვ.12).

ორმა მოხუცმა კაცმა ერთმანეთს გადახედა და ერთ-ერთმა მკითხა:

“შენ წავიკითხავს ეს წიგნი?”

“არა” – ვუპასუხე მე.

“მაშინ როგორ გაიგე ეს ყველფერი? ვინმე დაგეხმარა?”

აჰმადის ჟურნალის შეკვრების გასატანად, ოფისში ჩემი ასაკის ბიჭები იყვნენ შემოსული და პასუხის გასაგონად წინ გადმოიხარნენ. ვიფიქრე, კარგი არ იქნება მოვიტყუო და ვაღიარე, რომ ეს ყველფერი წიგნში წავიკითხე რომელიც ხუცესმა მომცა, “მირზა გულამ აჰმად ქუადიანის განხილვისათვის.”

“შენ გჯერა წიგნის, რომელიც ქრისტიანებმა მოგცეს?”

მეორე მოხუცი კაცი უფრო გაბრაზებულ ლაპარაკობდა: “ყმაწვილო, თუ შენ ამას გაავრძელებ, თვითონ დაინგრევ ცხოვრებას! დაკარგავ რელიგიას და გარდა ამისა სამყაროს.”

მადლობა გადავუხადე რჩევისათვის და თან მტკიცედ ვუთხარი: “ბატონო, მე მჭირდება პასუხები და მაულვი საჰიბი დამპირდა დახმარებას, რის გამოც მოვედი აქ!”

ამის შემდეგ ცოტა დაწყნარდნენ. მერე მაულანა აბულ-ატტამ საუბარი დაიწყო:

“მასუდ, კარგია, რომ შენ ეს პარაგრაფი წაგიკითხავს. მე შენთვის რამდენიმე წიგნი მაქვს, რომელსაც გადმოგცემ, მაგრამ მანამდე გახსოვდეს, რომ მირზა გულამი ღმერთს უწოდებდა თავის თავს გამოცხადებითა და სულით. სინამდვილეში კი, ის არ იყო ღმერთი.” საუბარი შეწყვიტა რადგან გაახსენდა,

რომ სხვა ბავშვებიც უსმენდნენ და შეიძლება ამას მათი რწმენაც შეერყია. წიგნები გადმოცა. მე უიმედოდ გამოვართვი, რადგან წინასწარ ვიცოდი, რომ ისინი ვერაფრით დამეხმარებოდნენ. უფრო და უფრო ვლიზიანდებოდი რადგან, უხუცესებს სურვილი არ ჰქონდათ ჩემში არსებული რეალური სირთულეები დაენახათ. მათ სურდათ ბრმად მერწმუნა ის რასაც ბავშვობიდან მასწავლიდნენ.

მაუღვის მოცემული წიგნები ავიღე და იქაურობა სწრაფად დავტოვე.

შევცადე წამეკითხა. ვგრძნობდი რომ მშობლები ჩემზე ძალიან იყვნენ გაბრაზებულნი. მამაჩემს ცოტა ხნით არაფერი უთქვამს. ალბათ ფიქრობდა, აჰმადის წიგნებს წაგიკითხავდი და ძიებასაც შევწყვეტიდი.

სინამდვილეში კი ყველაფერი სხვაგვარად მოხდა. გამოვიჩინე მონდომება და სამი დღის განმავლობაში დავასრულე ამ წიგნების წაკითხვა. როგორღაც შევძელი რამდენიმე თვით, გამოცდების დადგომამდე სწავლა გამეგრძელებინა. მამაჩემის მოთხოვნის მიუხედავად სწავლა სამოქალაქო კოლეჯში გავაგრძელე.

გამოცდების დასრულების შემდეგ, ერთ საღამოს ჩემი მეგობრის სანახავად წავედი. იგი ხუცესი იყო და ქრისტიანებთან სტუმრად მოდიოდა ხოლმე, სხვა სოფელში ცხოვრობდა და დროდადრო ღვთის სიტყვის საქადაგებლად მოგზაურობა უწევდა. რაბუაჰის ჯგუფშიც მსახურების ჩასატარებლად მოდიოდა. ერთ საღამოს ქრისტიანების საცხოვრებელ სახლებს, რომ მივუახლოვდი, აღელვებული ხმები შემომესმა. გაბრაზებული ხალხი დრტვინავდა. აჰმადელ ბიჭებს მქადაგებელი დაეჭრათ. როგორც კი ავტობუსიდან ჩამოსულა, უცემიათ და იძულებული გაუხდიათ ავტობუსში ასულიყო და თავის სოფელში დაბრუნებულიყო. იქ მდგომი ქალები და კაცები გაბრაზებულნი იყვნენ ჩემზე. ისინი ზიზღით ამბობდნენ, რომ მე აჰმადის საზოგადოების შემარცხვენელი ვიყავი.

იმავე დღეს მამაჩემი დაიბარეს ამურ-ი-ამა დეპარტამენტის ოფისში. ეს არის არაოფიციალური დეპარტამენტი, რომელიც ავგარებს აჰმადიანელთა საერთო პრობლემებს. მიუხედავად იმისა, რომ ეს არ არის სახელმწიფო ორგანიზაცია, მას მაინც აქვს დიდი ძალაუფლება აჰმადის საზოგადოების სოციალურ ცხოვრებაზე, მას უბრალოდ და უპატივცემულოდ არავინ ეპყრობა. მამაჩემთან ძალიან მოკლე საუბარი ჰქონდათ:

“შენი შვილი ზღვარს გადასცდა. ძალიან შორს წავიდა ანტიაკმა-
დიის ძიებაში, რასაც ჩვენ მეტად ველარ ავიტანთ. შენ უნდა უთხრა,
რომ თუ არ შეწყვეტს ასეთ მოქმედებებს, ძალიან ცუდი რამ მოხდება.”

ბუნებრივია მამაჩემი ძლიერ გაბრაზებული იყო. იმ ღამით მითხრა:
“შენი მქადაგებელი მეგობარი დააშინეს, იგი აღარ ჩამოვა რაბუაში და
ველარ მოემსახურება მეეზოვეებს.”

“ეს არ არის სწორი!” – შევეპასუხე მამას, მაგრამ მან ჯერ გამიღიმა,
მერე სილა გამაწნა და მითხრა:

“ჩვენი მკლავები არის საკმაოდ გრძელი იმისათვის, რომ ყველა
განდგომილი ძირფესვიანად ამოძირკვოს!”

უცებ შიშმა შემიპყრო, მაგრამ მაინც თამამად ვუპასუხე: “მამიკო,
თვით მუსულმანები გვეძახიან ჩვენ წარმართებს და ურწმუნოებს.
ისინი ამბობენ, რომ ჩვენ ვართ განდგომილნი. ჩვენ გავაკეთეთ
საკუთარი მეჩეთები და არა გვაქვს ურთიერთობა სხვა მუსულმანებ-
თან. უცხო არ არის ის რომ, ჩვენ ავიღეთ ყურანისა და ხადისის
მარტივი მუხლები და ისე ვიყენებთ როგორც ვესურს, ტრადიციამ
ჩამოგვაშორა მათ დასაწყისიდანვე. ყურანი გვასწავლის, რომ
წინასწარმეტყველი იესო ზეცად ამაღლდა, მაგრამ ჩვენ ეს სხვაგვარად
ვთქვით; თითქოს ის მოკვდა კაშმირში და მისი საფლავის ნახვა
დღესაც შესაძლებელია. ადრე ჩვენ გვწამდა, რომ მუჰამედი იყო ბოლო
წინასწარმეტყველი, მაგრამ დღეს ჰაზრატს ვაფასებთ. მასიჰ მაუდს
(მინა გულამ აჰმადს) მუჰამედზე მეტ პატივს მივაგებთ.

ჩვენ მუსულმანებს ვუქადავებთ, რომ გულამ აჰმადი არის უდიდესი
ლიდერი, რომელსაც ასეული წლები ველოდებით და როცა მოვა,
ვიმედოვნებთ, რომ მუსულმანებს ჩვენ ჭეშმარიტ რწმენას და-
ვუმტკიცებთ. მეორეს მხრივ, ქრისტიანებს ვეუბნებით, რომ მირზა
გულამ აჰმადი არის მეორედ მომავალი ქრისტე. ინდუისტებს კი
ვუმტკიცებთ, რომ მირზა აჰმადი არის მათი კრიშნა, ვისაც ისინი
ელოდებიან. ერთხანს ჩვენ გვქონდა ერთი და იგივე აზრი, გამოცხადე-
ბა, ხედვა და წინასწარმეტყველება და მას მთელი ისლამი ეთანხმებო-
და. ახლა გავგაჩნია საკუთარი აზრი ამ საკითხებთან მიმართებაში,
რომელსაც ვთვლი, რომ არასოდეს იქნება გაცხადებული. მამიკო, რას
ნიშნავს ყოველივე ეს? მე არ შემიძლია ამის გაგება, მაგრამ სურვილი
კი მაქვს. მე უნდა ვიცოდე ჭეშმარიტება!”

მამაჩემს სახე მთლად გაუწითლდა. წამოიწია სკამიდან და თითქოს
უნდოდა ყველა წიგნი მაგიდიდან გადმოეყარა. მაგრამ მათ შორის
ყურანის დანახვისას გაჩერდა. მერე მე მომიტრიალდა, ყვირილი
დამიწყო, თმებში მწვდა და თავი კედელზე მარტყმევინა: “შე ნავაყო,
უწმინდურო არსებავ! დღეს არ გაცოცხლებ! დღეს მე თვითონ გნახავ
შენ ჯოჯოხეთში!”

ვცდილობდი როგორმე თავი მისგან დამეღწია, კარებში გამოვარდი. ქუჩაში გავიქეცი, მაგრამ დამეწია, ყელში მწვდა და რაც ძალი და დონე ჰქონდა მიჭერდა. ვეცადე მეყვირა, გავთავისუფლებულიყავი მისი სულისშემხუთველი რკინისებური მარწუხებისაგან. ვიგრძენი როგორ დაიწყეს თვალებმა ბუდეებიდან გადმოცვენა და წითელი სინათლე კრთოდა ჩემს თვალწინ. გავიგონე ჩემი დის, ჯამილას ხმამაღალი ყვირილი. ცხადია ზოგიერთებს ჩემი დის ყვირილი მოესმათ და დაინახეს თუ არა რაც ხდებოდა, გამოიქცნენ ჩემს დასახმარებლად. ყელიდან ხელი, რომ ამიშვა, ლაპარაკს შევეცადე, მაგრამ მხოლოდ ხრინწიანი ხმა ამომდიოდა, სამეტყველო აპარატი დამიზიანდა.

ხალხმა უახლოეს მეჩეთში წამიყვანა. იქ ვერანდაზე სიცივისა და შიშისაგან აკანკალებული ჩამოვჯექი. ცოტა ხნის შემდეგ მოვიდა აპმადიის მოხელე, ჩვენი რეგიონის ლიდერი. მან დამიწყო რჩევის მოცემა, რომ უმჯობესი იქნებოდა მშვიდობა დამემყარებინა მამაჩემთან და სწავლა შემეწყვიტა, რადგან მიაჩნდა, რომ ჩემი ახირება ჩემთვისაც მომავალში ფასს დაკარგავდა. არაფერი მითქვამს თანხმობის მსგავსი, თუმცა არც ლაპარაკი შემიძლო. ყელი კარგა ხანს მტკიოდა და ხმას ვერ ვიღებდი.

ბოლოს სახლში წაყვანა დამიპირეს, მაგრამ აღმოჩნდა, რომ მამაჩემი შინ ადარ მიშვებდა, ჯერ კიდევ არ დამცხრალიყო. მხოლოდ მას შემდეგ რაც პატიება ვთხოვე და დავპირდი, რომ მივატოვებდი კვლევა-ძიებას, უხალისოდ დამთანხმდა შინ შეშვებაზე.

ჩემი პირით დავთანხმდი მის პირობებს, მაგრამ გულში სიცარიელესა და სიმარტოვეს ვგრძნობდი. თითქოს ვიღაცამ მიმატოვა.

რამდენიმე დღის შემდეგ ქრისტიანების დღესასწაული შობა იყო, 1968 წლის 25 დეკემბერი. ამ დღეს ჩემი მეგობარი აპმედი ვინახულე. ძალიან გულთბილი ადამიანი იყო. დაჟინებით მთხოვდა მივსულიყავი მასთან სახლში. გზაში ხუმრობდა და მეკითხებოდა მივიდე თუ არა ეიდი ან სადღესასწაულო ფული.

25 დეკემბერს პაკისტანში ჩვენი შტატის დამაარსებლის, მუჰამედ ალი ჯინნაჰის დღეს ვდღესასწაულობთ.

სახლში, რომ მივედი მამამისიც შინ დავგვხვდა. მისალმების შემდეგ ბოდიში მოიხადა და დავგვტოვა. ვიფიქრე, ალბათ ჩემი ბოლო საქციელის გამო ჩემს მიმართ ნაკლებად თავაზიანი და მოსიყვარულე. მე და აპმედი მართო დავრჩით სახლში. აპმედის დედა რაუალჰინდში ქალიშვილთან წასულიყო, მას სულ ახლახან ბიჭი შესძენოდა.

აპმადიც მესაუბრა და იგივე რჩევა მომცა რაც სხვებმა:

“მასუდ, შენ ჯიუტ საქციელს კარგი არაფერი მოჰყვება. ამით ცხოვრებას დაინგრევ!”

“მე არ ვჯიუტობ, აჰმედ! მე უნდა ვიპოვო პასუხები. არ მინდა რომ ტყუილით დაგფარო ისინი. მინდა ვიცოდე ჭეშმარიტება და ვერ დაგვამყოფილდები მანამ, სანამ მას არ ვიპოვი. მინდა გაიგონ წინამძღოლებმა, რომ ცდებიან!”

ჩემმა საუბარმა აჰმედი გააღიზიანა და ყვირილი დამიწყო: “მასუდ, შეწყვიტე ასეთი საუბარი! სულ დაკარგე მათი პატივისცემა? კიდე კარგი, რომ ჩემი მეგობარი ხარ, თორემ ნამდვილად გცემდი!”

უცბად სინდისის ქენჯნა ვიგრძენი იმის გამო, რომ მეგობარს ვაწყენინე.

“მაპატიე აჰმედ, ჩვენი მეგობრობა ნებას არ უნდა გვრთავდეს, რომ ერთმანეთს ვაწყენინოთ, პირიქით, უნდა დავეხმარო. დამეხმარე ჩემს კვლევაში, ჩემო ძმაო!” – ვეხვეწებოდი მას, მაგრამ იგი არ მთანხმდებოდა:

“შენ ხომ დაპირდი მამაშენს, რომ შეწყვეტიდი ყოველგვარ კვლევას?”

თავი დავაქნიე და ვუთხარი: “ეს მართალია! მე დავთანხმდი, მაგრამ მაშინ იძულებული ვიყავი, რომ ასე მოქცეულიყავი. ჩემი ნებით კი არ დავთანხმებულვარ. ეხლა ჩემი კვლევა იქნება იატაკქვეშეთური და სწორედ აქ მჭირდება შენი დახმარება!”

აჰმედი შეშინებული ჩანდა. იცოდა რაც მოხდებოდა ამ შემთხვევაში.

“არ შემიძლია შენი დახმარება, მასუდ! მართალია მე შენი მეგობარი ვარ, მაგრამ რელიგიისადმი წუხილი უფრო მეტია ვიდრე მეგობრობა. არ შემიძლია ნება დავრთო თუნდაც ერთი სიტყვა თქვა ჩვენი რწმენის წინააღმდეგ. თუ რამის თქმას აპირებ, უნდა დაამტკიცო კიდეც!”

გამაბრაზა მისმა სიმხდალემ და ვუთხარი:

“მომეცი საწერი და ფურცელი!” ფურცელი და ფანქარი მომაწოდა და დავწერე ყველა ის კითხვა რაც კი გამაჩნდა იმ დროისათვის:

“გულამ აჰმადი გვასწავლის, რომ ქრისტე მოკვდა და მისი სამარხი არის კაშმირში. აჰმედ, ჩვენ მუსულმანებს გვჯერა, რომ ჩვენი წინასწარმეტყველი არ ცდება, მაგრამ გულამ აჰმადმა ჩაიდინა შეცდომა ამ შემთხვევაში. უყრე!..” – ავიღე საწერი და დავწერე:

1. ჯვარზე სიკვდილიდან თავის დაღწევის შემდეგ, იესო წავიდა კაშმირში და იქ ცხოვრობდა 8 წელი. იგი 120 წლის ასაკში, სრინაგარში გარდაიცვალა. მაგრამ ახალა-აუჰჰამი მის ერთ-ერთ ადრინდელ დაწერილ წიგნში ამბობს, რომ იესო გარდაიცვალა პალესტინაში.
2. ტაბლიგ-რისალეტში (ვოლუმ 8) მისი ასაკი მოცემულია 125 წლად.

3. ტაზრიკა ალ-შაჰადატინში დაწერილია, რომ იგი მარიამის ვაჟია და ცხოვრობდა 120 წელი ჯვარცმის შემდეგ.

გულამ აჰმადმა დაწერა ეს სამი რამ, რომლებიც ერთმანეთისაგან განსხვავებულნი არიან. რა უნდა ვირწმუნოთ, ის რომ ღმერთი მოგვითქვებს თუ გულამ აჰმადი? აქ არის რაღაც ამაზე უფრო საინტერესო. იესომ იქადაგა იერუსალიმში, იუდეასა და სამარიაში მხოლოდ სამ წელიწად ნახევარს და იქ მოახდინა სასწაულები. ისტორიის წიგნი სავსეა ამ ფაქტებით და ბევრი დამამტკიცებელი საბუთია მისი ცხოვრებისა და მოღვაწეობის შესახებ. კვლევები გვიჩვენებს, რომ ქაშმირში არსებული საფლავი იესოს არ ეკუთვნის. ის არის პრინც ვუზ ასეფის სამარხი! რას ფიქრობ აჰმედ? მან არ იქადაგა აღდგომის შემდეგ? ეს ყველაფერი ძალიან უცნაურად არ გეჩვენება?”

გაგჩერდი. აჰმედმა გაკვირვებით შემომხედა. ცოტა ხანს კიდევ ჩაფიქრდა და მერე მითხრა:

“მასუდ, მე გამოვიკვლეე ამ საკითხების შესახებ, მაგრამ ახლა წიგნები აქ არ მაქვს. ბიბლიოთეკიდან უნდა წამოვიდო ისინი!”

ცოტა ხანს, კიდრე მამამისი დაბრუნდებოდა სახლში, კიდევ ვისაუბრეთ. შემდეგ ერთმანეთს დავემშვიდობეთ და წამოვედი. ყოველთვის ვწუხდი, რომ აჰმედმა არ შეასრულა პირობა და წიგნები არ გამოიტანა ბიბლიოთეკიდან.

1969 წლის სექტემბერში, ისეთი რამ მოხდა, რამაც მაიძულა გავჩერებულიყავი. დღევანდელი დღის გადასახედიდან მადლიერი ვარ ღვთისა, რომ არ ვიცოდი რა მოხდებოდა მომავალში. ალბათ, რომ მცოდნოდა შეიძლება გავჩუმებულიყავი.

ეს ამბავი იშას ლოცვის შემდეგ, რაბუჯის მეჩეთში მოხდა. ლოცვის დასრულების შემდეგ მრავალი ხალხი ელოდა მუჰამედის ცხოვრების შესახებ საუბრის მოსმენას, მეც მათ შორის ვიყავი. ქალაქის მოჩხუბარი ბიჭებიც იქ იყვნენ. ვიცოდი, რომ ისინი აქ მხოლოდ დროის გასაყვანად იყვნენ მოსულები. შევნიშნე, ჩემსკენ იცქირებოდნენ და თითოს მიშვერდნენ. ბუნებრივია ვიფიქრე, რომ ჩემზე ლაპარაკობდნენ.

ეს შეხვედრა ღია იყო იყო და ამიტომაც სხვადასხვა ხალხი კათედრასთან რიგ-რიგობით გამოდიოდა, იქნებოდა ეს მოხუცი თუ ახალგაზრდა. ბოლოს ყოფილი მუსულმანი, ისლამის ორი დიდი შტოდან ერთ-ერთის მიმდევარი გამოვიდა, იგი მოგვიანებით აჰმადიანი გახდა. მან დიდი შთაბეჭდილება მოახდინა საზოგადოებაზე. წარდგენის შემდეგ საუბარი დაიწყო:

“დღეს ჩვენ დავინახეთ მუჰამედის ცხოვრება სხვადასხვა მხრიდან. ახლა მე მინდა ვნახოთ თუ რას ამბობს თორა, კანონი და ინჯილი ამის შესახებ!”

ყურადღება დავძაბე, მაინტერესებდა, რა უნდა ეთქვა ამ კაცს. ჩემი გამოკვლევებიდან გამომდინარე დარწმუნებული ვიყავი, რომ სახარება არაფერს ამბობდა მუჰამედზე!

ამ კაცს ხელში ბიბლია ეჭირა. რჯულის მეთვრამეტე თავზე გადაშალა და თქვა:

“ღმერთმა უთხრა ზაჰრათ მოსეს (წინასწარმეტყველ მოსეს), რომ ის იქნებოდა წინასწარმეტყველი მის თანამოძმეებს შორის, ეს აქ წერია.

“შენნაირ წინასწარმეტყველს ადვუდგენ მათ ძმათა წიადიდან, შენს მსგავსად და ჩაუღებ ჩემს სიტყვას ბაგეებში და ის იტყვის ყველა-

ფერს, რასაც მე ვუბრძანებ! (რჯული 18:18).” ეს წინასწარმეტყველი არის მუჰამედი, რომელზეც არის მშვიდობა!” – თამამად განაცხადა – “და სწორედ ეს არის ის წინასწარმეტყველება რომელიც მას მიეცა. მუჰამედი არის ისმაილის შთამომავალი და ისმაილი კი ისააკის ძმა იყო!”

ვუსმენდი, მაგრამ არ მჯეროდა, რადგან ცხადი იყო, რომ სიცრუეს ამბობდა. ისევ გააგრძელა: “ორივე, მოსეც და მუჰამედიც დაიბადნენ წარმართულ საზოგადოებაში. ორივეს ნათესავეები უარყოფდნენ და არ ერწმუნებოდნენ. მოგვიანებით კი აღმოჩნდა, რომ ისინი იყვნენ წინასწარმეტყველნი. ორივენი ემიგრანტები გახლდათ. მოსეც და მუჰამედიც კერპთაყვანისმცემლობის წინააღმდეგ იბრძოდნენ. მათ შესწევდათ ამის ძალა რადგან, ქვეყანაზე ღვთის კანონითა და სულით იყვნენ მოსულნი!”

მერე ბიბლიის ფურცლები ახალ ადოქმაზე გადაშალა და დამაჯერებლად წარმოთქვა:

“ჰაზრატი ისა (წინასწარმეტყველი იესო) წინასწარმეტყველებდა აგრეთვე მუჰამედზე!”

შემდეგ იოანეს სახარების IV თავის 16-ე მუხლიდან ამოიკითხა:

“მე ვთხოვ მამას და ის მოგცემთ თქვენ სხვა ნუგეშისმცემელს, რომელიც დარჩება თქვენში სამუდამოდ!”

მე უკვე ვიცოდი ქრისტიანების სწავლება ამის შესახებ, ვიცოდი, რომ ეს საუბარი სულიწმინდას ეხებოდა. ის რაც ამ კაცმა თქვა, უბრალოდ მუსულმანური რელიგიის მიერ გაკეთებული ინტერპეტაცია იყო. ის კი საუბარი კვლავ აგრძელებდა: “ამ თავის 25-ე და 26-ე მუხლებში წერია: “ამას გელაპარაკებოდით თქვენთან ყოფნისას, ხოლო ნუგეშისმცემელი კი, სულიწმინდა, რომელსაც ჩემი სახელით მოავლენს მამა, ყველაფერს გასწავლით და ყველაფერს გაგახსენებთ, რაც თქვენთვის მითქვამს!” შემდეგ იესო V თავის 25-ე მუხლში ამბობს: “როცა მოვა ნუგეშისმცემელი, რომელსაც მე მოგივლენთ, მამისაგან გამოდის და ის დაამოწმებს ჩემზე.”

ცხადია, მოსაუბრე ცდილობდა ეჩვენებინა რომ სულიწმინდა იყო მუჰამედი და ციტირება იოანეს VI თავიდან გააგრძელა, რათა მისი მტკიცება, როგორც თავად ფიქრობდა, უფრო საფუძვლიანი ყოფილიყო. მე კი სიბრაზე მერეოდა, სახარების ასე არასწორად გამოყენების გამო. გამახსენდა მამაჩემთან კამათისას ნათქვამი სიტყვები: “აჰმაღლები სახარებას არასწორად განმარტავენ, ისე როგორც მათ აწყობთ.” ყველაფრის მიუხედავად მაინც ვუსმენდი მის საუბარს:

“შეგახსენებთ ძებო რომ ეს ჭეშმარიტება აღსრულდა წინასწარმეტყველ მუჰამედზე. მშვიდობა მასზე. მუჰამედი არის ერთადერთი, ვინც გვახსენებს ყველაფერს. მისი მეშვეობით შემოინახა ყურანმა ყველა ის

მართალი ამბავი, რაც დაწერილია იესოს შესახებ, როგორც მისი ცხოვრება და სიკვდილი, ასევე ის, რომ დაიბადა ქალწულ მარიამისაგან და ახდენდა სასწაულებს.” ახსენა ყველა მნიშვნელოვანი წინასწარმეტყველის მოღვაწეობა ადამის დროიდან დღემდე: “ის, ჩვენ შეგვიძლვა ჭეშმარიტებაში და ამ წინასწარმეტყველმა მოგვცა კანონი ცხოვრებისათვის!”

ის რომ აქ შეჩერებულიყო, საკმარისზე მეტი იქნებოდა, მაგრამ ეს არ გააკეთა. მან იმის მტკიცებაც დაიწყო, რომ არა მარტო მუჰამედზე წინასწარმეტყველებაა ჭეშმარიტი, არამედ წინასწარმეტყველება მირზა გულამზეცო:

“აჰმადმა, აჰმადიანელთა სექტის ფუძემდებელმა თქვა: “იესოს მეორედ მოსვლა ასრულდა მირზა გულამ აჰმადში. ის არის მაჰდი, აუდი, უდიდესი ლიდერი, მასიჰ მაუდი, ადოქმული მესია. ის არის არსი ყველა წინასწარმეტყველებისა, რომელიც გამოგვეცხადა ბოლო დღეებში. მშვიდობის და უსაფრთხოების სიტყვით!”

ამ სიტყვებით დაასრულა გამოსვლა და დაჯდა.

ვუსმენდი რა, ამ უსამართლობას, ვგრძნობდი როგორ მეყინებოდა სისხლი ძარღვებში. “რა ნაგავია!” – ვთქვი ჩემთვის და თან მიხაროდა, რადგან ვიცოდი, რომ ეს ყველაფერი უაზრობა იყო. თითქოს ვიდაც მაიძულებდა რომ მელაპარაკა.

“მასუდ, ადექი! დროა თქვა რაც შენ იცი ჭეშმარიტების შესახებ. ილაპარაკე თორემ შენი გული და გონება ვერ გაუძლებს ამას!” – ეს ხმა ცხადად მესმოდა. ამ დროს ზურგს უკან ხელმძღვანელის ნათქვამი გავიგონე: “არის კიდევ ვინმე, ვისაც სურს მიმართოს საზოგადოებას?”

შეიძლება დმერთი პირადად მთხოვდა ამის გაკეთებას, სიტყვაც ხომ ამას ამბობს. გავიგონე როგორ ატყდა ბრბოში ჩურჩული. ამ დროს ვიგრძენი, თითქოს ვიდაცამ ხელი მომკიდა, ამწიადა ფეხზე წამომამყენა. ფრთხილად წავედი იმ ადგილისაკენ, საიდანაც მოსაუბრეები მიმართავდნენ საზოგადოებას. ჩემს წინ გამომსვლელს ვთხოვე, რომ ბიბლია, რომლითაც ის ხელმძღვანელობდა, ცოტა ხნით ჩემთვის დაეთმო. მანაც სიამაყით გადმომცა იგი.

მთელი საზოგადოების თვალი ჩემკენ იყო მოპყრობილი. ერთ მხარეს ხელმძღვანელი იდგა, მეორე მხარეს კი მე. უცხად გადავაველე თვალი საზოგადოებას და საუბარი ისე დავიწყე თითქოს სხვა ძალას ეპყრა ჩემი ენა. არასოდეს დამავიწყდება ის, რაც ღმერთმა ჩემი საშუალებით თქვა იმ დღეს:

“პატივცემულო მსმენელებო! ყოველ დღე ჩვენ ვსწავლობთ რაღაც ახალს და ვიღებთ ახალ გადმოცემებს. დღეს თქვენ გაიგებთ ისეთ რამეს, რომელიც შეიძლება თქვენთვის ახალი აღმოჩნდეს. ჩვენ ესე-საა მოვუსმინეთ ჯენტლმენს, რომელსაც როგორც ჩანს სწამს

ბიბლიის, რომელიდანაც ციტირებები მოჰყავდა. ის არ შეიცვლება, თუმცა მუსულმანები ამბობენ, რომ ის შეცვლილია!”

გაჰერდი და დავხედე ბიბლიას, რომელიც ხელში მეჭირა. მე შეგნებული მქონდა რომ, ვამბობდი იმას, რაც თავშეყრილი საზოგადოებისათვის სასიამოვნო არ იყო. ვიცოდი, ისინი იფიქრებდნენ, რომ მე, 18 წლის ბავშვს არ მქონდა უფლება ასეთი რამ მეთქვა საზოგადოებაში. მაგრამ მე მაინც გავხედე და გავავგრძელე:

“მე მინდა ვკითხო ჯენტლმენს; თუ ის მართალია, რომ მეორე რჯულის VIII თავის 18-ე მუხლი ლაპარაკობს მუჰამედზე, მაშინ როგორ გავიგოთ ის, რომ იმ დროს ხალხი ამ მუხლის აღსასრულებლად იესო ქრისტეზე მიანიშნებდა? იოანე სახარების პირველი თავის 45-ე მუხლში ნათლად ამბობს: “ფილიპე შეხვდა ნათანაელს და უთხრა: ჩვენ ვნახეთ ის, ვისზეც დაწერეს რჯულში მოსემ და წინასწარმეტყველებმა: იესო, იოსების ძე, ნაზარეთიდან.” იესოს თანამედროვეები მის მიერ მოხდენილი სასწაულის დროს, იოანეს სახარების VI თავის 14-ე მუხლში ამბობენ: “მაშინ იესოს მიერ მოხდენილი სასწაულის მხილველმა ხალხმა თქვა: ესაა ჭეშმარიტად ის წინასწარმეტყველი, რომელიც სოფელში უნდა მოსულიყო.” მოციქულთა საქმეში, სტეფანეც და პავლეც მიუთითებენ იგივე წინასწარმეტყველზე. თვით იესო ამბობდა: “ვინც მოსე ირწმუნა, ჩემიც სწამს; ვინაიდან მან დაწერა ჩემს შესახებ.” (იოანე 5; 46).”

თვალი გადავაკვლე მსმენელებს, შევამჩნიე რომ მტრულად მიცქერდნენ, მაგრამ შინაგანად საუბრის იმხელა სურვილი მქონდა, რომ შეუძლებელი იყო ჩემი გაჩერება და კვლავ გავავგრძელე:

“ჩვენ შევეჩეთ მსგავსებას მუჰამედსა და მოსეს შორის. ზოგიერთი ფაქტი აქ მოვისმინეთ, მაგრამ არა ყველა. მაგალითად, მოსეს დროს ეგვიპტის მეფემ მოკლა ეგვიპტელი ბავშვები. ეს მოხდა მუჰამედის დროს? არა, არ მომხდარა?! მოსე ელაპარაკებოდა ღმერთს და მას ეწოდა “კალიმ ულ ალაჰ”, ღმერთთან მოლაპარაკე (სურა 19-52; სურა 4-164). ძმებო, ყურანი ამბობს, რომ მუჰამედმა გამოცხადება მიიღო ღვთისაგან, შუამავალ მთავარანგელოზ გაბრიელის მეშვეობით. მოსე ახდენდა სასწაულებს, მუჰამედი კი არა. მე ვიტყვოდი, რომ ის, ვინც ამბობს მუჰამედი სასწაულებს ახდენდაო, ამტკიცებს, რომ ყურანი იტყუება! ის არ არის მართალი, იმიტომ რომ ყურანში არსადაა აღნიშნული, მუჰამედის შესაძლებლობის, სასწაულების მოხდენის შესახებ! აქ რაც იოანეს სახარებიდან იყო ნათქვამი, რომ ვითომდა მუჰამედი იესოს მიერ დაპირებული სულიწმიდა არის, ჭეშმარიტებას არ შეესაბამება. ჩვენს წიგნებში აღწერილია, რომ გულამ აჰმადი თავის თავს სულიწმინდად წარმოადგენს. აქ წინააღმდეგობას ვაწყდებით! მაგრამ აქვე მინდა განვიხილოთ რას ნიშნავს იოანეს

სახარებაში IV თავის 16-ე მუხლში დაწერილი სიტყვები. ვინ არის ეს სხვა ნუგეშისმცემელი?

პირველ რიგში, როგორ შეიძლება მივიდეთ ეს მუხლი, მაშინ როცა ის მიმართულია ღვთისადმი? ჩვენ საერთო წინააღმდეგნი ვართ ღვთისა, როგორც მამისა და როგორ შეიძლება მივიდეთ ეს მუხლი საერთოდ?

მეორე, რა არის იესოს უწყების ნამდვილი მნიშვნელობა? ცხადია, ის ძალიან მნიშვნელოვანია. იესოს ლოცვის შემდეგ მამა საპასუხოდ სულიწმიდას იძლევა. ჩვენ, მუსულმანები ვამბობთ, რომ წინასწარმეტყველი მუჰამედი არის იესოზე დიდი, მაგრამ შეეძლო მუჰამედს ეს ლოცვა ეთქვა? იესო აშკარად ამბობდა: “მაგრამ ჭეშმარიტებას გეუბნებით თქვენ: თქვენთვის უკეთესია, რომ წავიდე, რადგან თუ არ წავედი, ნუგეშისმცემელი ვერ მოვა თქვენთან. თუ წავალ, მე მოგივლენთ.” (იოანე 16:7.)”

ვფურცლავდი სახარებას და მომყავდა შესაბამისი ადგილები. დარწმუნებული ვიყავი, რომ ღმერთი იყო ის, ვინც მახსენედა საჭირო და აუცილებელ მუხლებს სახარებიდან. კვლავ იოანეს სახარებიდან გავაგრძელე:

“შემდეგ, იოანეს სახარების IV თავის 16-ე მუხლში წერია, რომ სულიწმიდა მოვა რათა “თქვენთან იყოს საუკუნოდ.” რა თქმა უნდა ეს ბუკვალურად უნდა გავიგოთ, ე.ი. სულიწმიდა იცხოვრებს ჩვენში სამუდამოდ. შეიძლება, რომ ეს მუჰამედს მიესადაგებოდეს? ის ცხოვრობდა ამ ცოდვილ და სასოწარკვეთილ ქვეყანაზე სამოცდაორი წელი! როგორ შეიძლება ვინმემ იფიქროს, რომ სამოცდაორი წელი ნიშნავს საუკუნოს?

დარბაზში მსხდომებმა ერთმანეთს გადახედეს. ვიცოდი რასაც ფიქრობდნენ ჩემზე. შევნიშნე, რომ ზოგიერთებს სიძულვილისაგან სახე აწითლებოდათ, დანარჩენები კი მოუსვენრობისაგან სკამზე ცქმუტავდნენ და ფეხებს აბაკუნებდნენ. მაგრამ, იმასაც ვიმედოვნებდი, რომ მათ შორის ისეთებიც იყვნენ, ვინც ამ საკითხებზე ფიქრობდნენ და აინტერესებდათ. საუბარი გავაგრძელე:

“გთხოვთ ყურადღება გაამახვილოთ იოანეს VI თავის მე-13-ე მუხლზე, სადაც ის ამბობს სულიწმინდაზე: “როცა მოვა იგი, სული ჭეშმარიტებისა, შეგიძღვებათ სრულ ჭეშმარიტებაში. თავისით კი არ ილაპარაკებს, არამედ იმას ილაპარაკებს, რასაც ისმენს, და მომავალს გაუწყობთ თქვენ.” ალბათ ეს შეეხებოდა მუჰამედს, რადგან ის ლაპარაკობდა იმას რაც მას მიეცა ზეციდან. მაგრამ რას ვიტყვით შემდეგი მუხლის შესახებ? – “იგი განმადიდებს მე, რადგან ჩემგან მიიღებს და თქვენ გაუწყობთ.”

ძმებო ყურანი ამტკიცებს, რომ სული, რომელიც მათავარანგელოზ გაბრიელის მეშვეობით გადმოვიდა ღვთისაგან იყო. ახლა კი ჩვენ,

მუსულმანებს გვწამს, რომ მუჰამედი არის სულიწმიდა. იესომ კი სულიწმინდის შესახებ თქვა: “ის არ ილაპარაკებს თავისას... ის განმადიდებს მე, რადგან მიიღებს ჩემი სულისაგან.” თუ ეს მართალია, ჩვენ უნდა დავასკვნათ, რომ ღმერთი არის ქრისტე ან პირიქით, ქრისტე არის ღმერთი. ეს სიტყვები სწორედაც, რომ ამას ცხადყოფენ. ჩვენთვის ეს რა თქმა უნდა წარმოუდგენელია! ძალიან ცუდი აზრია რაც მუსულმანებს გვაქვს!

მაგრამ თუ ქრისტე ღმერთი არ არის, მაშინ როგორ შეიძლება, რომ მუჰამედი იყოს სულიწმიდა? ამას თუ ვიტყვით, მაშინ უნდა ვირწმუნოთ, რომ ყურანი მუჰამედს მიეცა ქრისტესაგან და სწორედ ქრისტე არის ღმერთი! ჩვენ ჯერ კიდევ არ ვიცით, რას ვფიქრობთ იმ სულიწმინდაზე, რომელიც მოციქულებს “საქმეებში” ელაპარაკება. იესოს მოწაფემ, სახელად პეტრემ სამჯერ უარყო იგი; თქვა “არ ვიცნობო”. მაგრამ როცა სულიწმინდის ძალა დაეშვა ამ კაცზე, ის ლაპარაკობდა უდიდესი სითამამითა და ამხნევებდა ხალხს სიტყვებით: “ისრაელის კაცნო, გაიგონეთ ეს სიტყვები: იესო ნაზარეველი, კაცი, დამტკიცებული ღმერთისაგან თქვენთვის ძალით, სასწაულებით და ნიშნებით, რომლებიც ღმერთმა მოახდინა მისი ხელით თქვენს შორის... იგი დვთის განჩინებული ზრახვით და წინასწარცნობით გადაცემული, ურჯულოთა ხელით მიაღურსმეთ და მოკალით. ამრიგად მტკიცედ იცოდეს ისრაელის მთელმა ხალხმა, რომ ღმერთმა გახადა უფლად და ქრისტედ იესო, რომელიც თქვენ ჯვარს აცვით.” (საქ. 2:22-23; 36).”

განცვიფრებული ვიყავი ჩემივე სითამამით, რაც გამოვიჩინე ამ ცეცხლოვანი მუხლების წაკითხვით. მკაფიოდ მქონდა შეგნებული იმ საღამოს ღვთის არსებობა მეჩეთში. წამიერად სუნთქვა შევიკავე. შეიძლებოდა ამის შემდეგ სხვა ძლევა მოსილი სიტყვების წარმოთქმა? ვიგრძენი, რომ ერთი საბოლოო სიტყვა უნდა მეთქვა და კიდევაც გავაგრძელე:

“ამ სიტყვების მოსმენის შემდეგ ძმებო, კიდევ მოუსმენთ მცდარ სწავლებას და აზრებს, რომელშიც არ არის ჭეშმარიტება?”

აქ რომ გაჩერებულიყავი კარგი იქნებოდა. მაგრამ ვერ შეგეძლია. ვიგრძენი, თითქოს მე ძალიან დიდი პიროვნება ვიყავი და ვამაყობდი ღმერთი რომ ჩემთან იყო. ახლგაზრდული გამოუცდელობისა და სიამაყის გამო საუბარი გამიგრძელდა. კითხვა დავსვი: “გულამ აჰმადი იყო მესია თუ იესო ქრისტე? ჩვენი რწმენა ჭეშმარიტია? ამბობენ, რომ ჩვენი რწმენის ფუძემდებელი, მირზა გულამ აჰმადი, მოვიდა იესოს სახით. თუ ეს ასეა ბატონებო, მაშინ ნება მომეცით გკითხოთ: რა ვთქვათ იმ ნიშნებზე, რომლებზეც ბიბლიაშია საუბარი? ქრისტეს მოწაფეები ამბობდნენ: როცა იესო მოვა, ცა გადაივლის დიდი

ხმაურით და გავარვარებული სიცხისაგან საწყისები დაიშლებიან. მოციქული ამბობს: “შეხედე, ის მოდის ღრუბლებით და ყოველი თვალი დაინახავს მას.”

ცხადია, ძალიან ცოტა ადამიანია ამ ქვეყანაზე, რომლებმაც იციან გულამ აჰმადი. ჩვენი, აჰმადთა მტკიცებით, რა არის ის ჭეშმარიტება, რომელიც ჩვენ უნდა ვირწმუნოთ?” — კანკალმა ამიტანა. გული შიშისაგან მითრთოდა და შინაგანი ხმა მეძახდა: “მასუდ, შეჩერდი და დაჯექი!”

ფეხები მიკანკალებდა და მაინც ვლაპარაკობდი. დავინახე ჩემსკენ მომავალი ხალხის ტალღა. მათ შორის მამაჩემიც იყო. მომვარდა, თავისი ძლიერი ხელი გამარტყა და იატაკზე დავეცი. ხალხი წიხლებით შემდგა ზემოდან. “საბედნიეროდ” გონება წამერთვა და ბევრი შეურაცხყოფას კელარ გავიგე...

გონს ადგილობრივ საავადმყოფოში მოვედი. თავბრუდახვეულმა თვალები გავახილე. ირგვლივ სხვა პაციენტებიც, რომ დავინახე. მივხვდი საერთო პალატაში ვიყავი. ვეცადე წამომეჯდარიყავი, მაგრამ განძრევაც არ შემეძლო. ქუჩიდან მანქანების ხმა შემოდიოდა. თავს ისე სუსტად ვგრძნობდი როგორც ახალშობილი.

ექთანი მოვიდა და სამედიცინო ხელსაწყოები მოიტანა. ნემსი ისე გამიკეთა, რომ არაფერი უთქვამს. რამდენიმე წუთში მომეჩვენა თითქოს პაერში დავფრინავდი. მერე მალე ჩამეძინა. როცა თვალი გავახილე, ჩემი მეგობარი აჰმედი იდგა საწოლთან. ღიმილის გარეშე დაჰყურებდა საწოლს. მასთან ერთად სხვა ორი ახალგაზრდა კაციც იყო. ვეცადე აჰმედისათვის გამედიმა, მაგრამ უშედეგოდ. თავბრუსხვევა ისევ დამეწყო და ცუდად გავხდი. ერთ-ერთმა მათგანმა ხმამაღლა გადაიხარხარა და დამცინავად თქვა:

“ამის შემდეგ თუ ისეთივე ძლიერი ადარ იქნება, უკეთესია... ახლა ხომ ხედავს სადამდე მიიყვანა თავისმა დაუფიქრებლობამ!”

მეორე კაცმაც კვერი დაუკრა: “ეს ღიმი კაცია. ორი დღე გავიდა იმ შემთხვევის შემდეგ და ჯერ კიდევ ცოცხალია, თუმცა საწოლსაა მიჯაჭვული!”

მათი საუბრიდან მივხვდი, რომ მესამე დღე გასულა.

აჰმედმა მათ ხელით ანიშნა რომ გასულიყვნენ, რათა მარტო ლაპარაკი შეგვძლებოდა. მათი გასვლის შემდეგ ჩემი საწოლის გვერდით, სკამზე ჩამოჯდა და გულწრფელად მითხრა: “მასუდ, რატომ ეპყრობი შენს მომავალს ასე? არა მარტო შენ, არამედ შენი ოჯახიც მსხვერპლად შეეწირება შენს უაზრობას. იფიქრე მათზე მასუდ! ჯერ კიდევ არის დრო რომ წერტილი დაუსვა ამ ყველაფერს. რატომ არ აღიარებ, რომ შეცდი და ახლა გასურს გამოასწორო ყველაფერი? აირჩიე სწორი გზა და ყველაფერი კარგად იქნება!”

მისმა სიტყვებმა და ასეთმა დამოკიდებულებამ დამაღონა. მომეხმარა საწოლზე წამომეჯდარიყავი. თვალები ცრემლებით ამევსო და ვუთხარი: “აჰმედ, შენც ისე შექცევი როგორც მატყუარას? რატომ

გახდით ყველანი ჩემი მტრები? მე არ მესმის რას ვაკეთებ?” – ვგრძნობდი ვიდაც მეუბნებოდა, რომ უნდა მელაპარაკა ეს ყველაფერი – “აჰმედ, იმ ყველაფრის თქმა ჩემმა შინაგანმა ხმამ მაიძულა.”

მოდუშულმა და შეწუხებულმა აჰმედმა მითხრა: “მასუდ, შენ ტყუილს ამბობ. ვიდაცამ გასწავლა და მოგიწოდა, რომ ეს ყველაფერი ჩვენს წინააღმდეგ გეთქვა, არა?”

ამ სიტყვების მიუხედავად, ვგრძნობდი, რომ ის ამ ყველაფერს ჩემდამი სიყვარულის გამო აკეთებდა. დამწუხრებულმა შემომხედა. არ სჯეროდა ჩემი სიტყვებისა და კვლავ ვეცადე რომ ამეხსნა:

“აჰმედ, როცა მეჩეთში ვლაპარაკობდი და შინაგან ხმას ვემორჩილებოდი, ყველა მისმენდა. ისინი გარინდებული მისმენდნენ და ეს შენც კარგად იცი. მაგრამ ბოლოს, როგორც კი ჩემი სიტყვები დავამატე, მაშინვე დავმარცხდი! დაგკარგე გულისა და სულის სიმშვიდე და მათ მცემეს აჰმედ!”

იმედით შევხედე აჰმედს, მინდოდა ჩემთვის გაეგო, მაგრამ გაბრაზებული წამოხტა და მიპასუხა: “ესლა კი ვხედავ, რომ ნამდვილი გიჟი ხარ! მართალია ექიმი, შენ საგიჟეთში უნდა წაგიყვანონ!”

გარეთ გაბრაზებული გავარდა, არც კი დამშვიდობებია.

მისმა ასეთმა წასვლამ დამამწუხრა, უფრო მეტიც შემაშფოთა ექიმის გადაწყვეტილებამ. ნუთუ ისინი როგორც გიჟს ისე მეპყრობოდნენ? ვგრძნობდი, რომ რაღაც ცუდი მოხდებოდა. შეშინებული საბანში გავეხვიე და ჩუმადა ავკეთიინდი. ვწუხდი ჩემს მომავალზე, არ ვიცოდი ვინ ვიქნებოდი.

რამდენიმე წუთში ექთანი ჰულისას გასასინჯად შემოვიდა. კარებისკენ იცქირებოდა, არავინ შემოსულიყო. მშვიდად და დაბეჯითებით მითხრა: “გაფრთხილდი! რაც არ უნდა მოგიტანონ, არაფერი შეჭამო! ამაღამ სამ საათზე წადი ტუალეტში. იქ შენს ტანსაცმელს ნახავ, ჩაიცვი და გაიქეცი. აქ არ დარჩე!”

ექთანი წავიდა. სუნთქვა შემეკრა და საერთოდ დამავიწყდა რა მითხრა ან რა მაწყენინა აჰმედმა. არ ვიცოდი რა დამემართებოდა, რას ნიშნავდა ექთანის ნათქვამი სიტყვები. ვილოცე და ღმერთს ვთხოვე დახმარება. მოუსვენრობამ შემიპყრო. დრო ნელა გადიოდა.

ვინ იყო ეს გოგონა? ჩვეულებრივი ექთანი? ბევრი ვიფიქრე მის უცნაურ საქციელზე და დავრწმუნდი, რომ მან სიძარტლე მითხრა. ამ ფიქრმა მომენტალურად გამიჩერა გული. როგორ იცოდა ეს ყველაფერი ამ გოგონამ? ნამდვილად ღმერთი უნდა ყოფილიყო მისი გამოძგზავნელი. ალბათ მან გამოგზავნა მისი “ანგელოზი” ჩემს გასაფრთხილებლად!

იმ სადამოს საჭმელი მომიტანეს. საეჭვოდ დავხედე. მშიოდა, მაგრამ გაფრთხილების ხმა ყურებიდან არ მშორდებოდა: “შეჭამო რაც

არ უნდა მოგიტანონ, არაფერი შეჭამო!” კვლავ დავხედე, ნუთუ ისინი ცდილობენ ჩემს მოწამვლას? ვფიქრობდი, რომ შეიძლება ისინი ამ გზით ჩემ მოკვლას ცდილობდნენ. ახლა იმაზე დავფიქრდი, რომ ჩემი მემკვიდრეობა უყარყავი. არ მესმოდა ცხადად რა მწამდა. საჭმელი ცელოფნის პარკში ჩაყვარე, უჯრაში შევდე და ვილოცე. ღმერთს დაცვას ვთხოვდი. ვიმეორებდი სურას ყურანიდან. ყოველი წუთი ისე ნელა გადიოდა როგორც საათი. თავს ვიმძინარებდი როცა ვინმე იხედებოდა შესამოწმებლად.

ღამე უსასრულო ჩანდა. ოთახში მორიგე ექთნებისთვის მბჟუტავი სინათლე ენთო, ადვილად რომ შესძლებოდათ ჩვენი შემოწმება. დაახლოებით შუაღამის სამ საათზე, კარი გაიღო და ვილაცამ ჩუმად დამიძახა. საწოლიდან გადმოვხტი. გული გამაღებით მიცემდა. თითის წვერებზე გავიარე ოთახიდან ტუალეტამდე. შიგნით შევედი თუ არა, თავდასხმის დროს, რომ მაისური და შარვალი მეცვა, ისინი დავინახე.

როგორც კი ჩავიცვი გარეთ გამოვედი, იქ ჩემი “ანგელოზი” მელიძეობდა. სწრაფად მითხრა: “ბადის მეორე მხარეს გახვალ და კედელზე აცოცდები, გადახტები და ქუჩის მეორე მხარეს აღმოჩნდები. ნუ გეშინია, არაფერი გეტკინება. დაახლოებით 4 საათსა და 30 წუთზე ავტობუსი ჩამოვივლის და ლიალპირში წაგიყვანს. იქიდან, სხვა ავტობუსში ახვალ, საიდანაც შეგიძლია წახვიდე და უსაფრთხოდ იყო. მისამართი შენს ჯიბეშია. ფულიც იქვე ჩავდე. იქ დედაჩემი ცხოვრობს და ის დაგეხმარება. წერილი მივწერე და ყველფერი ავუხსენი. როგორც კი ჩახვალ მაშინვე გადაეცი!”

დაბნეული და განცვიფრებული ვიყავი ამ ყველაფრით. ეს ყველაფერი ჩემი ბავშვობის დროინდელ თავგადასავალს ჰგავდა. მიკვირდა რატომ მეხმარებოდა ეს გოგონა. რატომ უნდა ეზრუნა მას ჩემზე? მაგრამ ახლა დარწმუნებით ვიცი, რომ იგი ღმერთმა გამომიგზავნა.

ექთანმა ხელი მკრა და გარეთ გამომავდო. “რატომ აკეთებ ამას?” – კკითხე მე.

“ახლა კითხვების დრო არ არის! საფრთხეში ხარ! ამ დილით დიდი, მაღალი ჩინოვნიკი მოვიდა და გავიგონე როგორ უბრძანა ექიმს შენი მოკვლა!” – მიპასუხა მან.

თვალები ცრემლით ავესო და რაღაც უცნაური ხმით თქვა: “ამ გზით შენ ცოცხალი გადარჩები ჩემო ძმაო. ღმერთი იყოს შენი მფარველი!”

ისე გაუჩინარდა, რომ მაღლობის თქმაც კი ვერ მოვასწარი.

საბედნიეროდ არავის შევუმჩნევივარ ისე ჩავცურდი დაბლა. ბაღში გარეთა მხრიდან აღვმოჩნდი. ფრთხილად გავიარე პატარა მდელო. საავადმყოფოს დაცვა ჭიშკართან ახლოს, სკამზე იჯდა, მაგრამ მათი მხრიდან ბუჩქები მეფარებოდა და ვერ შემაძინიეს. ჩვენში მათზე

ყოველთვის ხუმრობდნენ, რომ სამსახურეობრივი მოვალეობს შესრულებისას სძინავდათ. ამჯერად ძალიან გავიხარე, რომ ვერ დამინახეს. როგორც კი ყორზე ასვლა დავაპირე ნეხვში ჩავდგი ფეხი, საშინლად ყარდა, მაგრამ არ შევჩერებულვარ. გავიხედე. დაცვას კვლავ ეძინა. მე კი დაბლა გადვტომის მეშინოდა. მაგრამ ძალი და დონე მოვიკრიბე და მაინც გადავხტი. მთავარი იყო არავის დავენახე. მძიმედ დავეცი კედლის პირას დაყრილ ნაგავზე. მინის ნამტვრევებმა ხელი გამიჭრა. როგორც ჩანდა მუყაოს ყუთზე დავეცი, რადგან ტანსაცმელი არ გამჭუჭყიანებია. წამოვხტი და დასამალად უახლოესი ჩრდილისაკენ გავიქეცი. არავინ მეძახდა და თავი უსაფრთხოდ ვიგრძენი, ჩინიოტისკენ წავედი, რომელიც მთავარი გზიდან ხუთი მილის დაშორებით მდებარეობდა.

მართალია მთვარის ნათელიც კი არსად ჩანდა, მაგრამ ჭუნჯაბის დაცვის ლანდი მაინც შევამჩნიე. მათი უმრავლესობა სალუარ კამიზის ფორმაში რკინით მოჭედებულ კეტს ატარებდა, რომლითაც შეეძლოთ “მტაცებლები” ეცემათ. უმეტესობას ეძინა, ყველა ჩუმად იყო და არავის გაუღვიძია ჩემი ფეხის ხმაზე. სიბნელის საბურველი გადაკვროდა რაბუაჰის გარშემო მთებს და ვფიქრობდი, ნეტავ ოდესმე თუ შევძლებდი ამ გზაზე უკან მშვიდობით დაბრუნებას. ცხელი დღის შემდეგ ღამე გრილი იყო. სხვა დროს სიამოვნებით ვისეირნებდი ამ გზაზე, მაგრამ ახლა შეუძლებელი გახლდათ.

მეშინოდა. დარწმუნებული არ ვიყავი, რომ არ გამომედევნებოდნენ. თუ დამიჭერდნენ ასეთი გაქცევის გამო, მომკლავდნენ. ამას ვფიქრობდი და გავრბოდი უკანასკნელი ძალის გამოცლამდე, რომ როგორღაც რაბუაჰი უკან ჩამომეტოვებინა.

საავადმყოფოში ყოფნამ ძალიან დამასუსტა, შეუძლოდ ვიყავი და ახლა ვნანობდი ფეხით, რომ გავიქეცი და ავტობუსს არ გავყევი. მაგრამ რაც უფრო მეტს ვფიქრობდი ექთნის გეგმაზე, მით უფრო არ ვიყავი დარწმუნებული ავტობუსის უსაფრთხოებაში. ჩინიოტში წასვლა გადვწყვიტე, ვიცოდი, რომ იქედან დილით მატარებლით ლაჰორეში წასვლას შევძლებდი. გულში ვიდაც მთხოვდა ამის გაკეთებას და თანდათან სიმშვიდე მეუფლებოდა, მიუხედავად იმისა, რომ მტვრიან გზაზე მიწევდა სიარული.

დილით ადრე მივაღდექი მატარებლის სადგურს. კარს ზემოთ წარწერა იყო: “ჩინიოტი”. ეს პატარა შენობა უკვე სავსე იყო მოფუსფუსე ხალხით. ზოგი მათგანი უკვე ცხელ ჩაის შეექცეოდა. ამბობდნენ, რომ პაკისტანში მატარებლის სადგური არასოდეს იძინებს და მართალიც ყოფილა. გრძელ რიგში ჩავდექი, როგორც იქნა შვიდ საათზე ლაჰორემდე გამოსვლელი მატარებლის ბილეთი ავიდე. მატარებელში ავედი და რამდენიმე წუთიანი გაბმული სტვენის შემდეგ ლაჰორეს

მიმართულებით დაიდრა. იმდენად სავსე იყო, რომ გასასვლელებშიც კი ვერ ნახავდით ადგილს. ამაზე დიდად არც ვწუხდი, რადგან ბრბოში უფრო უსაფრთხოდ ვგრძნობდი თავს. ერთი-ორი გაჩერების შემდეგ მატარებელი შედარებით განთავისუფლდა და დასაჯდომი ადგილიც გამოჩნდა. ჯდომისაგან დაღლილი ხალხი წელში გასამართად ფეხზე დგებოდა და საუზმის საყიდლად გადიოდა. ზოგიერთი მეზარეული თუ ვაგონის გამცილებელი ბარგს ხმამაღალი ყვირილით მიათრევდა. ამ ამბების შემხედვარეს შიმშილი არც კი მიგვგრძნია. რამდენიმე საათი უჭმელი ვიყავი და ჩაი ვიყიდე. იმ დილით თაფლივით ტკბილი სითხე ძალიან გემრიელი მომეჩვენა. გასული დამის თავგადასავალი უკვე შორს იყო ჩემგან. დეპრესიაში ვიყავი და მარტოდ ვგრძნობდი თავს, თუმცა მარტო არ ვყოფილვარ.

ჯიბიდან ექთნის მიერ მოცემული წერილი ამოვიღე. გადმოვაბრუნე და მისამართი წავიკითხე. ნისბეთი, ლაჰორე. კონვერტი არ იყო დაწებებული და ცნობისმოყვარეობამ მძლია. მინდოდა წამეკითხა და გამეგო რას ამბობდა ექთანი ჩემს შესახებ. დედამისს სწერდა, რომ მე მთელი რიგი პრობლემები მქონდა, რამაც მაიძულა რაბუა დროებით დამეტოვებინა. დედამისს სთხოვდა მზრუნველობა გამოეჩინა ჩემს მიმართ და შემდეგ მის ერთ-ერთ ბიძასთან გავვეზავნე.

მატარებლიდან ამწვანებული მიწა მოჩანდა. ერთი სული მქონდა როდის მივალწვედი ლაჰორემდე.

რამდენიმე საათის შემდეგ შევედით ლაჰორეს მთავარ სადგურში. ხალხთან ერთად ნელა გავემართე დაბალი, გრძელი შენობისაკენ. დავიქირავე ტანგა, ცხენის ეტლი, ჩვენი ქვეყნის საზოგადოებრივი ტრანსპორტი. მძღოლმა მისამართი მკითხა. ჯიბეში ჩავიყავი ხელი და გული გამეყინა. კონვერტი და ფული, რომელიც გოგონამ გამომატანა გამქრალიყო! ვიდაცამ სადგურზე, ხალხის ბრბოში, ჯიბიდან ამომიღო. ჩემს თავზე გავბრაზდი ასეთი დაუდევრობის გამო, მაგრამ არაფრის შეცვლა შემეძლო. ჩემდა გასაოცრად მძღოლმა გულუხვობა გამოიჩინა და ნისბეთის ქუჩაზე უფასოდ წაყვანა შემომთავაზა.

საბედნიეროდ მისამართის რაღაც ნაწილი მახსოვდა და შემძლო მისთვის ეს მეთქვა. არავინ გამოჩნდა ვინც ჩემთან ერთად იმგზავრებდა და მძღოლს მცირეოდენ გასამრჯელოს მაინც გადაუხდიდა. ბოლოს ცხენს ზურგზე შოლტი გადაუჭირა და წავედით.

მძღოლმა ნისბეთის ქუჩაზე მიმიყვანა და ჩამომსვა. დიდად მაღლიერი ვიყავი მისი გულისხმიერებისათვის. კიდევ ერთხელ დავინახე, რომ ვიდაც ზრუნავდა ჩემზე და მაღლიერების ლოცვა წავიჩურჩულე.

მომერიდა ქალის სახლი უცხოოსთვის მეკითხა. პაკისტანში ეს არ შეიძლებოდა. იძულებული გავხდი ქუჩაში გამყიდველად მომუშავე კაცებისაგან ექთნის დედის მისამართი გამეგო, მაგრამ სამწუხაროდ

მას არავინ იცნობდა. ვიდექი და ვფიქრობდი რა გამეკეთებინა. ცოტა ხანში მივაღექი გზაჯვარედინს, ცნობილი ლავნი ჩოუკის ქუჩას. ქუჩები ფილმების მრავალფეროვანი რეკლამებით იყო გადაჭედებული. პაკისტანი და ინდოეთი მთელ მსოფლიოში პირველები არიან ფილმების შეძენით. და ახლა მე სწორედ კინო ინდუსტრიის ცენტრში, ლაჰორში ვიყავი. ქალაქი სავსე იყო სტუდიებით. ბევრი ახალგაზრდა აქ სახლიდან გამოპარვით, მსახიობობის ბედის საძიებლად გამობრბის. ყველგან ფილმები იყო. რესტორნებიც უამრავი იყო, მთელ ჩემს ცხოვრებაში ამდენი ერთად არ მინახავს. ხალხით გადაჭედებული ქუჩები ადვილად მოძრაობის საშუალებას არ მაძლევდა. ბრბო ყველა მიმართულებით მიექანებოდა. ფეხი სამანქანო გზაზე ჩამომიცურდა და კინაღამ მანქანა დამეჯახა. ქვეითად მოსიარულეთა ქვაფენილზე ავხტი თუ არა, ერთი ბიჭის წინ აღმოვჩნდი, რომელსაც ჩაის ფინჯნები და ლამბაქი ეჭირა ხელში. ჩემთან შეჯახებისას წაბორძიკდა. ლანგარი დაბლა დაუვარდა და რაც ზედ იყო ყველაფერი ერთმანეთში აირია. საშინელ დღეში ჩავვარდი. ბიჭმა შეურაცხყოფელი სიტყვებით მომმართა და ხუთი რუპი მოითხოვა დამსხვრეული ჭურჭლის სანაცვლოდ. სასოწარკვეთაში ჩავვარდი, რადგან ფული არ მქონდა. როგორც ყოველთვის, ახლაც შემთხვევის ადგილზე ხალხის ბრბომ მოიყარა თავი. დავინახე ზოგიერთების ცნობისმოყვარე სახეები. ისინი ჩხუბს ელოდნენ, მაგრამ მე არ მსურდა ჩხუბი. დამნაშავე და შერცხვენილი ვიყავი და ვუთხარი: “საერთოდ არ მაქვს ფული. თუ გინდა გამჩხრიკე! ერთ პაისასაც (ფულის ერთეული) ვერ იპოვი, ყველაზე უმცირეს მონეტასაც კი!”

ერთი მოხუცი კაცი აბუზღუნდა ჩემს უკან: “ესენი ყველა ერთი და იგივეს გაიძახიან. ჩამოდიან ეს ახალგაზრდები შოუბიზნესში დამკვიდრების იმედად. ვფიქრობ, ესეც ერთ-ერთი მათგანია!”

ყურები ამეწვა. მისი ნათქვამი დიდად არ შეეფერებოდა სიმართლეს, მაგრამ აზრადაც არ მომსვლია მასთან თავი შემაერთებინა. ბიჭს კი ვუთხარი: “მისმინე, ბოდიშს გიხდი ამისათვის. წამოვალ რესტორანში, სადაც შენ მუშაობ, მეც ვიმუშავე და გადაგიხდი ამ ჭურჭლისთვის!” ბიჭი ცოტა ხნით გაჩუმდა, შემდეგ კი თავი დამიკრა. ვფიქრობ, შვება იგრძნო იმის გამო, რომ თვითონ არ მოუწევდა გადახდა.

თავის მოძრაობით მანიშნა, რომ გავყოლოდი, გზაში გავიცანი, ფარუხი ერქვა. კარგი ბიჭი ჩანდა და მივხვდი, რომ კარგ მეგობრობასაც გამიწევდა. დაახლოებით ჩემი ასაკის იქნებოდა. ფარუხმა მიმიყვანა რესტორნის მეპატრონესთან, რომელიც თავის მაგიდასთან იჯდა და ფულს ითვლიდა. სხვა დანარჩენი ჩაის გასაყიდი რესტორნებისაგან განსხვავებით, ყველაზე პატარა იყო. ფარუხის მსგავსად ყველგან ბიჭები ატარებდნენ ჩაის. ხანდახან ოფისებშიც კი

დაჰქონდათ. ჩაის სვამდნენ ყველგან და ყოველთვის და ამიტომაც ეს ბიზნესი ფრიად მომგებიანი იყო. ბიჭებს შეიძლება ცოტა ხელფასი ჰქონოდათ, მაგრამ უფრო მეტ ფულს აგროვებდნენ დღის ბოლოს კლიენტებისაგან ნაჩუქარი ხურდებით. ბელნიერი სახეებით დადიოდნენ, მაგრამ მთელი დღის მანძილზე საკმაოდ რთული საქმე ჰქონდათ.

კაცმა ფულის თვლას თავი მიაწება და შემომხედა. მოისმინა თუ არა ფარუხისაგან მოყოლილი ამბავი, მკაცრად მითხრა: “შენც ფადმი ჰეროაინზე შეყვარებული გამოიქეცი სახლიდან?! რომელი მათგანი უფრო მოგწონს?”

შევცბი, მაგრამ გაჩერდი. მან უკმეხად თქვა: “წაიყვანე და სხვა ბიჭებთან ერთად არეცხინე ჭურჭელი!”

ბოლოს კი ხელის მოძრაობით დაგვითხოვა. ფარუხმა სამზარეულოში შემიყვანა და რეცხვა დავიწყე. ჩემთვის უცხო არ იყო ასეთი საქმეების კეთება. წლების მანძილზე, ბავშვობაში ბევრჯერ მიკეთებია, მაგრამ ახლა ცრემლები მედგა თვალებზე და ხელით ვიმშრალედი. არ მინდოდა რომ ფარუხს დავენახე ატირებული.

გვიან ღამით, რესტორნის დაკეტვის დრო, რომ მოახლოვდა, იმაზე ფიქრი დავიწყე, თუ სად შეიძლებოდა ღამის გათევა. უიმედოდ გამოიყურებოდა აზრი, ნისბეთის ქუჩაზე მცხოვრები ქალბატონის მოძებნისა. ვინ იცის, ექთანს ეგონა, რომ მისი გულთბილობა არ დავაფასე და დეღამისთან არ მივედი. ამ ფიქრებმა დამანაღვლიანა. ამ დროს ფარუხი მოვიდა, გვერდით ღამიდგა და მკითხა:

“გაქვს ღამის გასათევი ადგილი?”

თავი გავაქნიე შეწუხებულმა.

“მაშინ გამომყევი!” – მიბრძანა და პარკისაკენ გავეშურეთ. ჩემთან შედარებით ავტორიტეტული პიროვნება ჩანდა და მისი წარსულით დავინტერესდი, როგორი ოჯახი ჰქონდა და რა ცხოვრებით ცხოვრობდა. მასზე ვფიქრობდი და თან უკან მიყვებოდი.

პარკში, ცნობილ ლაურენსეს ბაღში შევედი. სკამზე დავჯექით. გავოცდი როცა მან მითხრა, რომ ეს ჩემი სკამიაო. თურმე დასაძინებლად დაუქირავებია.

“ამაღამ,” – თქვა მან სულგრძელად – “ჩვენ ამას გავიზიარებთ. შენ შეგიძლია დაწვე ერთ ნახევარზე და მეორეზე კი მე დაწვეები.”

კმაყოფილი ვიყავი მისი შემოთავაზებით და თბილად გადაუხადე მადლობა. ვუცქერდი ვიდრე ქალაქის პარკს გახსნიდა და საჭმელს ამოალაგებდა. ყველაფერი ფრთხილად დააწყო სკამზე. მოგვიანებით მომიყვა, რომ ძალიან მდიდარი ოჯახის შვილი იყო და სამხრეთის ქალაქ კარაჩიში ცხოვრობდა. კარაჩი პაკისტანის უდიდესი ქალაქია, ის 800 მილით არის დაშორებული სამხრეთ-დასავლეთით ლაფორეს. ჩემთვის კი ისე შორის ჩანს, როგორც მთვარე.

ფარუხი ნამდვილი ჯენტილმენი იყო. იმ დამით, მისმა გაზიარებულმა საჭმელმა არა მარტო კუჭი ამივსო, არამედ გულის სიცარიელეც, რასაც რაბუას დატოვების შემდეგ ვგრძნობდი.

კიდევ ერთხელ ვიგრძენი, რომ ღმერთმა ყველაფერი იცოდა ჩემს შესახებ. ჭეშმარიტად, ვიფიქრე რომ, მან მომივლინა ახალი მეგობარი, რათა იმ დამით ჩემზე ეზრუნა. ფარუხმა მოკლედ მიაშპო თავისი ისტორია. მდიდარი ოჯახის შვილი მშობლების ნებართვის გარეშე ჩამოსულა ლაჰორეში, კინო ინდუსტრიაში ბედის საძიებლად. რაც ისეთივე კრახით დასრულდა, როგორც ბევრი მისი თანატოლის მცდელობა. ფარუხი ქუჩაშიპენის (ფულის ერთეული) გარეშე აღმოჩნდა. ამბობდა, რომ უჭირდა ასეთი მძიმე სამუშაოების შესრულება; ჭურჭლის რეცხვა და ჩაით მომსახურება. არ იცოდა მომავალი რას უქადდა, ისევე როგორც მე. ჩემს მსგავსად მასაც საუბრისას ცრემლი მოერია.

იმ დამით ბევრ საკითხზე ვისაუბრეთ. ფარუხი ჩემი ნამდვილი მეგობარი გახდა. საუბრის დროს ვფიქრობდი და ვბრაზობდი ჩემი ტრადიციული, ბრმა რწმენის გამო, რომელიც ახალგაზრდებს აიძულებდა ჯოჯოხეთურად ეცხოვრათ. წინამძღოლებს მხოლოდ ტრადიციების დაცვა სურდათ და ჭეშმარიტების გაგების სურვილიც კი არ ჰქონდათ. ისინი არც ადამიანის და არც ღვთის წინაშე იყვნენ გახსნილი. ხშირად მაწუხებდა ერთი დიდი კითხვა – რატომ? ხალხი იმიტომ ქორწინდება, რომ შვილები სასოწარკვეთაში ჩაყაროს? ცხოვრება ძალიან რთული იყო ახალგაზრდებისათვის. როცა ფარუხს გაუვზიარე ჩემი აზრები, ის უმეტეს საკითხებში დამეთანხმა. მაგრამ დაჟინებით ამბობდა, რომ არ უნდოდა საკუთარი მშობლების სიყვარულის გარეშე ცხოვრება. შევეკითხე რატომ არ უნდოდა კარაჩში დაბრუნება. მან კი კითხვითვე მიპასუხა: “უკან თუ დავბრუნდები მასუდ, წამოხვალ ჩემთან?”

მესიამოვნა მისი შემოთავაზება, მაგრამ ვუთხარი, რომ არასდროს ვყოფილვარ კარაჩში და როგორ შეიძლებოდა იქ მეცხოვრა.

ფარუხი მარწმუნებდა, რომ ეს პრობლემა არ იქნებოდა. საბოლოოდ კი შევთანხმდით, რომ როცა ის წავიდოდა, მეც გავეყვებოდი.

აღარ მახსოვს როდის ჩაგვეძინა, ალბათ გამთენიისას. მოკუნტულებს გვეძინა იმ პატარა სკამზე. ღამით დაცვა მოვიდა ლაღით (დაცვის ჯოხით) და გაგვადვიდა. ფარუხმა მას 50 პაისა (ხურდა ფული) მისცა და როცა დაცვამ ჯოხით ჩემსკენ მიუთითა, კიდევ 50-ის გადახდა მოუწია. ჩვენს შემდეგ დაცვა სხვა სკამებისაკენ წავიდა. მივხვდი, რომ ეს გადახდილი ფული ქრთამი იყო, რომლის “წყალობითაც” ხალხს სკამებზე ძილის უფლება ჰქონდა. ასეთი შემთხვევები ხშირია ისეთ ქალაქებში, სადაც ანაზღაურება ძალიან დაბალია. მე კი კმაყოფილმა ძილი დილაამდე, ფეხის გაუნძრევლად გავაგრძელე.

სახლები ნაცარ-ტუტად იქცეოდნენ ჩემს ირგვლივ და დიდი ხმაურით ეცემოდნენ დაბლა. შენონები მიწასთან სწორდებოდნენ და მიწა იძვროდა. განადგურებული იყო ყველაფერი. წყალსადინარი ღარებიდან საშინელი სუნი მოდიოდა და ქუჩა ყველა ცოცხალი არსებისაგან დაცარიელებული იყო. სკაუები, ყორნები და სხვა ლემის-მჭამელები უწყვეტად დაფრინავდნენ ცაში.

სხვადასხვა ადგილებში ვნახე ცარიელი მეჩეთები. ახლად დანგრეული მეჩეთის კედლის ქვეშ იმაში ნახევრად დამარხული იყო. გაჩერდი და ვეცადე როგორმე მაღლა ამომეწია. როგორღაც ამოვათრიე. არ ლაპარაკობდა, თითქოს ჩემი არსებობაც კი ვერ შენიშნა, უბრალოდ გაიარა, თითქოს ექსტაზში იყო.

ვხედავდი როგორ მოძრაობდა ასობით ადამიანი უაზრო მიმართულებით.

მათ შევუერთდი, რომ დამენახა რის გაკეთებას აპირებდნენ. ჩვენ წინ, რაც კი ოდესმე მინახავს, ყველაზე დიდი ცეცხლი დავინახე. სქელი დრუბელი უკიდევანო სივრცეზე გაშლილიყო. თითქოს მთელი ქვეყნიერება ცეცხლში იყო გახვეული. ცეცხლთან მოსული ხალხი დიდი სიციხის გამო დაბლა ეცემოდა და ამას არ უჩანდა დასასრული. როგორც პლასტმასი ისე იწვოდნენ და ნაცარივით შავი ხდებოდნენ.

ამის შემხედვარე შიშისაგან შეძრწუნებული ვიყავი. ერთ-ერთ გამკვლელს დავუყვირე: “შეწყვიტეთ ამის გაკეთება! რატომ იკლავთ თავს ასე?”

მან თავაზიანად მიპასუხა: “შენ რა, არ იცი, რომ ეს ქვეყნიერების გასამართლებაა? ჩვენ აქ ვიღებთ იმის საზღაურს, რაც დედამიწაზე ყოფნისას ჩვენი გაკეთებული საქმეების მიხედვით დავიმსახურეთ.” “ჩქარა, მოშორდით!” – ვყიროდი მე. – “არა! მე არ მიდა მქონდეს ამისთანა დასასრული. არა!” გავიგონე ერთი კაცი მეუბნებოდა: “რას აკეთებ აქ? წადი სამხრეთისაკენ. წადი სამხრეთისაკენ!”

გავიქეცი დიდი სიციხისაგან, სუნთქვაშეკრული. გავრბოდი იქამდე, ვიდრე შემეძლო და ბოლოს მიწაზე დავენარცხე. იმ ადგილას, სადაც დავეცი, ულამაზესი, არაამქვეყნიური, ბალი იყო. მსგავსი სილამაზე ცხვრებაში არ მინახავს. ატმოსფერო ძალიან მშვიდი იყო. ჩემს წინ დავინახე უზარმაზარი, დიდი თეთრი ქვა, რომელზეც ეწერა:

“აქ არიან ისინი, ვისაც შუბლზე აქვთ ბეჭედი!”

გამომეღვიძა ამ გაურკვეველი სიზმრისაგან. სუნიტური მეჩეთის ზარების ხმამაღალი რეკვის ხმა ისმოდა და მცირე ხნით მათ ვუსმენდი, თითქოს სიამოვნებას მგვრიდა.

“აშადუ უნ ლა ლაჰა ილაღლაჰ

მუჰამადარ-რასულულლაჰ...”

ფარუხი ჯერ კიდევ თვლემდა. ავდექი და იმ მეჩეთისაკენ გავემართე, საიდანაც ზარების ხმა ისმოდა. ლოცვისათვის სამზადისში, პირის დაბანისას მომივიდა აზრი: “არ არის მართალი! აჰმალები არ ლოცულობენ სუნიტებთან ან შიიტებთან!”

როგორღაც ფიქრი მოვიშორე და სალოცავად შევედი.

ლოცვისას იმამმა, ლოცვის წინამძღოლმა, მოიყვანა მუხლები ყურანიდან: “დიდება ალაჰს, ქვეყნიერების უფალს, მოწყალეს, გასამართლების დღის ბატონს. მხოლოდ მას ვცემთ თაყვანს. მხოლოდ მას ვთხოვთ შევლას. გვიჩვენე სწორი გზა, რომელიც საუკეთესოა შენს თვალში და ნუ დაგვაყენებ იმათ გზაზე, რომელთაც შენი რისხვა დაიმსახურეს, ვინც შეცდომაში შევიდა და შენს გზას გადაუხვია.”

უცნაურმა ფიქრმა გაარღვია ჩემი გონება. საკუთარ თავს ვკითხე: “ჩვენ, ყველა მუსულმანი, ვიმეორებთ ამ სიტყვას ხუთჯერ, ყოველდღიური ლოცვისას. ყველა ვთხოვთ ღმერთს სწორი გზის ჩვენებას. არა ვართ უკვე სწორ გზაზე? რა თქმა უნდა ჩვენ ყოველთვის ამ გზაზე ვართ!” — ჩემი ფიქრები უფრო და უფრო შორს მიდიოდა. მაგრამ ვეცადე საკუთარ თავს შევწინააღმდეგებოდი და კონცენტრაცია ლოცვაზე მომეხდინა.

ლოცვის შემდეგ ხალხი მეჩეთიდან გამოვიდა და მიმოიფანტა. სრულიად მოულოდნელად დედამიწამ დაიწყო რყევა, ზუსტად ისე როგორც ჩემს სიზმარში. ეს მიწისძვრა იყო. ქუჩებში ხალხი ყვიროდა: “ო, ღმერთო, მოილე წყალობა, ღმერთო შეგვიწყალე!”

სისხლი გამეყინა ძარღვებში, ზუსტად ისე, როგორც სიზმარში. ცოტა ხანს კიდევ გაგრძელდა მიწისძვრა, მაგრამ შემდეგ გაჩერდა. ქუჩაში ჯერ მტვერი დადგა, მაგრამ ცოტა ხანში ყველაფერი ისე მშვიდად გამოიყურებოდა, როგორც მიწისძვრამდე. ფეხები ისე მიკანკალებდა, როგორც სიზმარში, ხალხის სამსჯავროზე დანახვისას. ჩემი სიზმარი აცხადდა.

უკან გავეშურე ფარუხის სანახავად და რა თქმა უნდა გაღვიძებული დამხვდა. ასეც ველოდი. მას არასოდეს უნახავს მიწისძვრა. რესტორანში წავედი და ვისაუბრეთ, რადგან მეპატრონე დათანხმდა, რომ შემძლო კიდევ ერთი დღით მემუშავა. ამ რესტორანში მომუშავე ყველა ბიჭი დღიურ გასამრჯელოს იღებდა და ამ თანხით შეეძლოთ რესტორანში ეჭამათ. თითოეული მათგანის გულში იყო იმედი, რომ ერთ დღეს ისინი შეხვდებოდნენ პიროვნებას, რომელიც მათ ანახებდა კინოსამყაროს.

ბევრს ვმუშობდი, მაგრამ ჩემი გონება სხვაგან დაჰქროდა. მეჩეთში მომხდარ ამბავზე ვფიქრობდი. ვგრძნობდი, რომ მატყუებდნენ. ‘მას-უღ,’ — ვუთხარი ჩემს თავს — “მიტხარი რამდენჯერ ლოცულობ დღეში და რამდენჯერ იმეორებ სიტყვებს, როგორც გაწვრთნილი

თუთიყუში? ოდესმე გიფიქრია რა უნდა გელოცა? რას ნიშნავდა შენთვის როცა ეუბნებოდი ღმერთს: “მიჩვენე სწორი გზა?” თუ ყველა მუსულმანს სჯერა, რომ სწორ გზაზე არის, ისეთზე, ღმერთს რომ მოსწონს, რატომღა ლოცულობენ ასე? თითქოს ეშინიათ არ ასცდნენე მას?”

მივხვდი, მეც ზუსტად ისეთივე ვიყავი როგორც ისინი. ყველა ერთ პოზიციაზე ვიდექით. მინდოდა გამეგო, ნამდვილად სწორ გზაზე ვიდექი თუ არა. ჩემი სინდისი მეუბნებოდა ისე მეცხოვრა როგორც ღმერთს ესაიამოვნებოდა.

დღის დასასრულს, როცა ჭუჭყიანი წყალი გარეთ გადავღვარე, ჩემი გული კვლავ იძახდა: “ო, ღმერთო, წარმიძეხი იმ გზაზე, რომელიც მიმიყვანს ჭეშმარიტებისთან!”

სამმა დღემ განვლო და ჯერ კიდევ არ მქონდა ცხადი წარმოდგენა იმაზე, თუ რა უნდა გამეკეთებინა. ვაგრძელებდი რესტორანში ფარუხთან ერთად მუშაობას და თანდათან უფრო მეტად ვაფასებდი მის მხარში მდგომას. მეპატრონეს აშკარად მოსწონდა ის და ბევრ, სხვადასხვა საქმეში ენდობოდა.

მეორე დღის დასასრულს, სამუშაოს შემდეგ, გავიმშრალე თუ არა ხელები, ფარუხთან მივედი. დანარჩენებს დავემშვიდობეთ და გარეთ, ღამის გრილ ჰაერზე გავვედი. მოულოდნელად ფარუხმა მითხრა: “წამოდი მასუდ, ჩვენ რკინიგზის სადგურზე მივიღვართ ახლა!”

გავვოცდი, ვცდილობდი ჩქარი ნაბიჯით მევლო რადგან იგი მთელი სიჩქარით მიდიოდა სადგურის მიმართულებით. მკლავში ჩავავლე ხელი და ვკითხე: “რა თქვი? როგორ შეიძლება სადმე წავიდეთ ძმაო? ჩვენ ხომ ფული არა გვაქვს?”

ფარუხი არ შემობრუნებულა და არც პასუხი გამცა. კვლავ გააგრძელა სიარული. “არა უშავრს მასუდ, დღეს ავიდე ჩემი გასამრჯელო და ასი რუპი მაქვს!” თქვა და ჩემი პასუხისათვის არც კი დაუცდია ისე შესძახა ტანგას და ორივენი ავცოცდით ამ პატარა მანქანაზე. დამაბნია მისმა პასუხმა. რამდენადაც მე ვიცოდი ფარუხს ამხელა ხელფასი არ ჰქონდა. მიკვირდა, მეპატრონისათვის ისეთი რა უნდა გამეკეთებინა, რომ მისთვის ამდენი თანხა გადაეხადა.

ამ შეკითხვისათვის ახლა დრო არ იყო და ამიტომ სწრაფი ნაბიჯებით მივიჩქაროდით სადგურისაკენ.

ტანგადან ჩამოვედით. ფარუხმა მგზავრობისათვის რამდენიმე პაი-სი გადაიხადა. მტკიცე ნაბიჯით გასწია საინფორმაციო ჯიხურისაკენ, სადაც უამრავი ხალხი იდგა საჭირო ინფორმაციის მისაღებად და მალევე გახარებული დაბრუნდა. მან მითხრა, რომ კარაჩის მატარებელი ნახევარ საათში გავიდოდა და სალაროში ბილეთების საყიდლად წავიდა. ერთად ვისხედით მოსაცდელ დარბაზში. აქ მესამე კლასის მგზავრებს თავიანთ ჩემოდნებთან ერთად ჯამ-ჭურჭელიც ჰქონდათ. ვიჯექი და ვფიქრობდი, რატომ ატარებდა პაკისტანელი

ხალხი მგზავრობის დროს მთელ მის ავლა-დიდებას მატარებლით! კონტრასტი, ჩვენსა და მათ შორის იმდენად დიდი იყო, რომ საკუთარი თავი შემეცოდა. არც ერთს გააჩნდა ლოგინი.

ვეცადე ფარუხისათვის ამასთან დაკავშირებით რაიმე მეთქვა. მაგრამ შევნიშნე, რომ ჩემი მეგობარი დამწუხრებული იყო და ვკითხე: “რა მოხდა, ფარუხ? რატომ ხარ ასე შეწუხებული?”

გვერდით გაიხედა და არაფერი მიპასუხა. არ მინდოდა ძალა დამეტანებინა და გაეზუმი. დიდი ხმაურით მოვიდა მატარებელი და როგორღაც სხვა ასობით ადამიანთან ერთად მისკენ გზა გავიკვლიეთ.

სამი სადგურის გავლის შემდეგ ფარუხმა დამწუხრების მიზეზი მითხრა. ხმადაბლა ჩამჩურჩულა, რომ არავის გაეგონა: “ეს ასი რუპი მასუდ, ჩემი არ იყო. მეპატრონემ მომცა, რომ ჩაი მეყიდა მაღაზიისათვის. აზრი მომივიდა რომ ეს იყო შესაფერისი დრო კარაჩში წასასვლელად.”

ამის გამგონეს არ შემეძლო რაიმე შესაფერისი სიტყვის პოვნა მის სანუგეშებლად. ვწუხდი მის საქციელზე. მატარებელი სწრაფად მიდიოდა ღამის სიბნელეში და ვაგონები მძიმე ბარგის ზიდვის გამო ირწყვოდა. მთელი ღამე და მომდევნო დღე, მატარებელი იმ ქვეყანაში მიდიოდა, სადაც მეარასდროს ვყოფილვარ. დილითადრე გადავკვეთეთ დიდი მდინარე სუტლეჯი და გავვოცდი ხიდის სიდიდით. ამ დროს უდაბნოს რეგიონში ვიყავით და მატარებელში ძალიან ცხელოდა. რაბუაში უბრალოდ ცხოვრების შემდეგ ჩემთვის აქ ყველაფერი ღამაზი ჩანდა და ამ ყველაფრით აღფრთოვანებული ვიყავი. ფარუხსაც გადაედო ჩემი ხალისიანი განწყობა. თავისი სადარბეველიც კი დაავიწყდა და გიდობა დაიწყო. ყოველი საათის გასვლა მას სახლის გზას აახლოვებდა, მაგრამ დარწმუნებული არ იყო, რომ ოჯახი მის დაბრუნებას დიდი სიხარულით შეხვდებოდა.

შუადღისით ცოტა ხნით მატარებელი გაჩერდა და სხვებთან ერთად ჩვენც დაბლა ჩამოვედით, რომ გვენახა რა მოხდა. როგორც ჩანს უბედური შემთხვევა იყო. კაცი, რომელიც მოტოციკლეტით გზის გადაკვეთას ცდილობდა, სწრაფმავალ მატარებელს მოეკლა. მისი დაჭეჭილი მოტოციკლეტი ლიანდაგების ერთ მხარეს ეგდო და უწყების თანამშრომლები ეხვეოდნენ. მატარებელი ადგილიდან დაიძრა. მე კი თვალით კვლავ დაჭეჭილი მოტოციკლეტი მედგა. სამწუხაროდ პაკისტანში ადამიანის სიცოცხლე ძალიან იაფია. ადამიანმა უნდა იცხოვრო და მოკვლე ღირსეულად. მატარებელმა თანდათან სიჩქარეს მოუმატა და ჩემი ფიქრებიც უკან ჩამოიღოვა. საღამო ხანს სადგურზე ჩამოვედით, ბრინჯი და თევზი ვიყიდეთ. თევზი ძალიან ცუდი იყო, მაგრამ თავს ძალა დავატანეთ, რომ გვეჭამა. ფარუხი ისევ გაჩუმდა, საუბრის სურვილი აღარ ჰქონდა. კიდევ ერთი

ინდუს მდინარე გადაკვეთით კარაჩში. ძალიან გვიანი იყო, დიდი ხნის მგზავრობისაგან დაქანცულები ვიყავით. გამოვედით თუ არა მატარებლის სადგურიდან, დაღლილობაც გაქრა. ფარუხი წინ მიმიძღვოდა, გზას მაჩვენებდა. უცბად შემოტრიალდა და მითხრა: “კარგია კვლავ სახლში ყოფნა. რას იფიქრებენ ნეტავ ჩემი მშობლები?”

ავტოსადგურში მივედით და ავტობუსში ძლივს შევალწიეთ. დაქანცული ვიყავი და სავსე ტრანსფორტში კომფორტულად ვერ ვიგრძნობდი თავს. ფარუხს ეურჩიე, რომ მეორე ავტობუსს დაელოდებოდით, რაზეც არ დამთანხმდა.

“არა, ჩვენ აქ დავრჩებით მასულ. ბევრი ავტობუსები არ არის და შემდეგიც ასეთივე სავსე იქნება, როგორც ეს. უმჯობესია ახლა წავიდეთ!” – მიპასუხა მან.

მორჩილად დავრჩი ხალხმრავალ ავტობუსში. ვირდე მოვკლათ დეობოდი ვფიქრობდი იმაზე თუ რას იტყოდნენ ფარუხის მშობლები ჩემზე. რა უნდა მეთქვა ჩემს შესახებ? ძალიან ცოტა რამ მქონდა ფარუხისათვის ნათქვამი ჩემზე. მისთვის არ გამომხელია გაქცევის ნამდვილი მიზეზი. არც თვითონ გამოუჩენია დიდი ცნობისმოყვარეობა. მინდოდა დაეჯერებინა, რომ მეც იმ მიზნით გამოვიქეცი ამ ქალაქში, როგორც სხვა მრავალი ყმაწვილი. დაიჯერებენ ჩემს ნათქვამს მისი მშობლები? ხომ არ ეცდებიან ჩემს ოჯახთან დაკავშირებას რაბუაში? დამთანხმდებიან, რომ მეც, თუნდაც ცოტა ხნით ვიცხოვრო მათ სახლში? არ მქონდა ამ კითხვებზე პასუხი. გადავწყვიტე მომეცადა ვიდრე ეს საკითხები წამოიჭრებოდა.

ავტობუსი ჯაყჯაყით მიდიოდა მიხვეულ-მოხვეულ გზებზე. ნახევარი საათით ადრე ფარუხმა მითხრა, რომ ავჩქარებულისადაც როგორც კი ავტობუსი ჩვენს გაჩერებაზე გაჩერდებოდა. რაც ამის შემდეგ მოხდა, იმდენად უცნაური იყო, რომ შეიძლება ახლანდელი გადასახედიდან ღმერთის გეგმად ჩავთვალო.

როგორც კი ფარუხი გადახტა, ავტობუსმა სიჩქარეს უმატა. პაკისტანში ავტობუსს ასე სწრაფად ატარებენ, რადგან მუდამ დატვირთულნი არიან. მძღოლებს ძალიან მძიმე რეჟიმი აქვთ. თუ ბოლომდე გააჩერებენ ავტობუსს, დიდი დრო სჭირდება კვლავ დასაქოქად. ასე, რომ ხალხი ნახევრად გაჩერებულ ტრანსპორტში ადინამოდის.

დავინახე როგორ გადახტა ფარუხი, მაგრამ მე არ შემეძლო ამის გაკეთება, ვთვლიდი რომ დიდი რისკი სჭირდებოდა. მით უმეტეს მაშინ, როცა გარეთ ასე ბნელოდა. კონდუქტორს დაუწყვირე გაეჩერებინა, რათა გადამხტარიყავი. მან კი უკმეხად მიპასუხა: “სად გეძინა, ვირო? არ შეგეძლო ჩასულიყავი?” გავბრაზდი და ვუთხარი: “ეს ჩემი მეგობარი გადახტა. მე აქ ახალი ვარ და გზა არ ვიცი. როგორ ვიპოვი მას კიდევ?”

კონდუქტორმა ხელი გაიქნია და დაიდრინა: “შეგიძლია შემდეგ გაჩერებაზე ჩახვიდე და უკან დაბრუნდე. ან ალბათ ის წამოვა შენს მოსაძებნად!”

კონდუქტორი ხალხს ფულის გადახდისაკენ მოუწოდებდა. ეს იყო ის რაც მას აინტერესებდა მხოლოდ.

შემდეგი გაჩერება დაახლოებით ერთი მილის დაშორებით იყო. როგორც კი ავტობუსი გაჩერებას მიუახლოვდა, მზად ვიყავი გადასახტომად. ამჯერად მოვასწარი გადმოხტომა. ჩემს მეტი არავინ იყო გაჩერებაზე. ძრავის ხმაც მინელდა და ავტობუსის სინათლეს მიიმალა. არ ვიცოდი სად წავსულიყავი. ამ დროს კაცმა ჩაიარა, გავაჩერე და კკითხე თუ სად იყო ბოლო გაჩერება. მიმასწავლა თუ არა მაშინვე გავქუსლე, იმედი მქონდა ფარუხი დამხვდებოდა.

დიდი სიამოვნებით წავიდოდი უკან სხვა ავტობუსით, მაგრამ ფული არ მქონდა ჯიბეში და მანძილის სიშორის გამო სირბილით წავედი.

ფარუხი წასული დამხვდა. მწარედ ავკვითინდი. გზაზე მანქანების ნაკადი მიქროდა. ამ გრილ ღამეს ბევრი ხალხი ელოდებოდა ავტობუსს სახლში წასასვლელად. მე კი არაფერი მქონდა საიმედო და ხელმოსაჭიდი ამ უცხო ქალაქში. ფარუხის გაქრობის გამო გაოგნებული დავრჩი. 1969 წლის სექტემბრის ბოლო კვირა იყო. მაშინ მე 16 წლის ვიყავი. ეს იყო ჩემი ცხოვრების ყველაზე უიმედო ხანა.

ჩემი უდიდესი პრობლემა ღამის გასათევად ადგილის პოვნა იყო. ღამდებოდა და ფული არ მქონდა. მეჩეთში რომ წავსულიყავი, შეიძლება იმამს ან სხვა ვინმეს ჩემი ისტორია გამოეკითხა და პოლიციაშიც კი დაერეკა. ისინი რა თქმა უნდა მშობლებთან დამაბრუნებდნენ და უკანასკნელი პირველზე უარესი იქნებოდა. თუ პარკში დავიძინებდი, რა თქმა უნდა ქრთამს მომთხოვდნენ, რომლის გადახდაც არ შეემძლო. შემდეგ დაცვა პოლიციას გადამცემდა და ეს გზაც ჩამს მშობლებთან დამაბრუნებდა.

გვიან ღამეს იმას ლოცვის დრო იყო და გაუცნობიერებლად მეჩეთში წავედი. ლოცვის შემდეგ გარეთ გამოვედი და ცენტრალურ ქუჩას გაუყევი. არ ვიცოდი სად მივდიოდი. რამდენიმე ასეული იარდის გავლის შემდეგ უცბად ქუჩა დასრულდა და ჩემს წინ გამოჩნდა დამშრალი მდინარე. მდინარის ორივე მხარეზე ეწყო დიდი ცემენტის მიწები. მაშინვე ვიფიქრე რომ ეს მიწები საკმარისი ზომისა იყო იმისათვის რომ დასაძინებლად გამომეყენებინა. ღარიბი ხალხისათვის უცხო არ არის ამ მიწებში თვეობითა და წლობით ცხოვრებაც კი. ეს იყო ჩემთვის საუკეთესო გამოსავალი. როგორც კი მიწში შევძვერი, მგზავრობისაგან დაქანცულს ეს ადგილი რბილ საწოლად მეჩვენა. მაგრამ ცოტა არ იყოს გველებისა და მორიელების მეშინოდა. ისინი განსაკუთრებით თბილი და ნესტიანი ამინდის შემდეგ ეძებენ თბილ

ბუნავს. სხვა გამოსავალი არ მქონდა. დასაძინებელი ადგილი მჭირდებოდა და მომეჩვენა რომ ღმერთმა მომცა იგი.

ვიჯექი ჩემს მილში და ქუჩას შორიდან გავცქეროდი. მოძრაობის ხმა მინელდა და ფიქრი დავიწყე გასული დღეების შემთხვევებზე. პირველად გულკეთილი ექთნის მოცემული წერილი და მისამართი დაკარგე, რომლითაც თავშესაფრის შოვნა შემეძლო. ახლა კი ამ უცხო ქალაქში დაკარგე ერთად-ერთი მეგობარი, ვინც კი გამაჩნდა. მართო ვიყავი. ვიფიქრე, რომ ღმერთმა იცოდა ეს ყველაფერი. შეიძლება რომ ოდესმე მანაც დამკარგოს?

ხმამაღლა ვეძახდი მას: “ო ღმერთო, მეთამაშები? რას ნიშნავს ეს ყველაფერი? რატომ ვარ ცოცხალი? მაჩვენე რა გეგმა გაქვს ჩემი ცხოვრების შესახებ. არ გთხოვ ისე მელაპარაკო როგორც წინასწარმეტყველს. ვიცი, რომ მე არა ვარ ღირსი, მაგრამ მეც შენი ქმნილება ვარ. ხალხი მეძახის კეპთაყვანისმცემელს, მოღალატესა და აგნოსტიკოსს! ო, ღმერთო, ისე წარმიძეხი როგორც წარსულში იმით უძღვებოდი, ვინც შენ გიყვარდა. არა მყავს მეგობარი, ერთი ადამიანიც კი არა მყავს. მინდა მელაპარაკო და გითხრა რა მოხდა ჩემს ცხოვრებაში. შემომხედე ღმერთო. ასობით მილი გამომივლია ძიებაში. ვიცი, რომ ახლოსა ხარ ჩემთან, ისე როგორც ჩემს სხეულში არტერიები. მელაპარაკე!” – ლოცვა სლუკუნით დავამთავრე.

ერთი წუთის შემდეგ ავდექი თუ არა, რაღაც თბილი და სასიამოვნო ხმა შემომესმა:

“შენ მართალი ხარ! მე ვცხოვრობ შენი გონებისა და გულის ყოველ ნაწილში!”

ჩემი გული ფართხალებდა. ირგვლივ მიმოვიხედე, მაგრამ ეს არ იყო ადამიანის ხმა, რაც მე გავიგონე. ვიგრძენი როგორ გავიდა საზრუნავი ჩემგან და სიმშვიდემ დაისადგურა გულში. თითქოს მადლა ცაში დაფორინავდი. ღმერთი ზრუნავდა! ის მელაპარაკებოდა! მან იცოდა! მას ვუყვარდი!

კვლავ დაებრუნდი დედამიწაზე. კარგად გავიაზრე ეს უცნაური შემთხვევა. გაურკვეველმა ფიქრმა მომიცვა. ვინ იყო ის ვინც ჩემთან იყო? კვლავ მიმოვიხედე გარშემო, მაგრამ სადაც მე ვიდექი მხოლოდ ხეები იყო. აზრი მომივიდა, ჯუნგლების საცხოვრებელ ადგილას ხომ არ ვზივარ მეთქი. ჯუნგლების მცხოვრებნი ხომ ცრუმორწმუნეები არიან? ჰყავთ მათ ღმერთი? რა უაზრობაა. წმინდა და მიუწვდომელ ღმერთს შეეძლო, რომ მოსულიყო ამ ჭუჭყიან ადგილას, ტალახიანი ტანსაცმლით შემოსილ ახალგაზრდასთან?”

არც ადვილი და არც სასიამოვნო იყო ჩემი აზრები, მაგრამ ხმა ისევ ჩამესმა: “მე ვცხოვრობ შენში!..”

ეს ძალიან ბევრს ნიშნავდა. მილის ბოლოს ავცოცდი და იქ დავდექი.

ძალიან წვიმდა და არ შემძლო გარეთ გასვლა, თუმც მინდოდა, მაგრამ სურდოს შეყრის შემეშინდა. ვიდექი და ვფიქრობდი. უცბად, რაღაც სველი და ცივი ვიგრძენი ფეხზე. უკან გადავხტი შეშინებული, ძალდი იყო. დაეწექი და აღარ მახსოვს რა დროს მოვიდა ძილი. გამთენიისას გამელვობა და დავინახე, რომ ხეობა წყლით იყო დაფარული, ცოტა წყალი მიღწევიც შემოსულიყო. მილი დავტოვე და დილის ლოცვისთვის მჩქეთისაკენ მიმავალ გზას დავადექი.

არ ვიცოდი რა გამეკეთებინა და უბრალოდ, უაზროდ მივდიოდი. ისე მშოიდა, რომ დიდი სიამოვნებით შევჭამდი იმ ნარჩენებს, გზის პირას რესტორანში მოსაუხმე ხალხმა, რომ დატოვა. ამის დანახვაზე ფარუხი და მასთან ერთად ლაპორეს რესტორანში გატარებული დრო გამახსენდა. ნეტავ როგორ იყო? მისი მშობლები სახარულით შეხვდნენ თუ არა მის გამოჩენას? ჩემი მშობლები თუ მომეგებებოდნენ უკან, რომ დაებრუნებულიყავი? რომ მდომოდა კიდევ ამის გაკეთება, უკან წასასვლელი ფული მაინც არ მქონდა. ვფიქრობდი და წინ მივდიოდი. მივადექი ადგილს, სადაც სამხედრო ბანაკი იყო გაშლილი. ქალაქის ამ ნაწილში ძალიან ბევრი ხეა დარგული და თავისუფალი ადგილიც ბევრია. ამის გამო ეს ფართი ბრიტანული ჯარის ნაწილად იყო გამოყენებული. მაშინ ისინი ჩვენს ქვეყანას მართავდნენ. გზის ერთ მხარეს დიდი პარკი იყო, ჯაჰანგირ პარკი. მოპირდაპირე მხარეს კი დაფა დავინახე წარწერით: “შოტლანდიის ეკლესია” ორივე მხარეს მანქანების მყიდველ-გამყიდველნი ქმნიდნენ ხმაურს. გზა გადაკვეთე და ეკლესიის დამხმარე შენობისაკენ წავედი. ეკლესიაში არავინ ჩანდა რადგან, დაკეტილი იყო. შენობის კუთხეში კაცი იჯდა და მასთან მოშორებით რამდენიმე ბავშვი თამაშობდა. გაჩერდნენ და მალულად დამიწყეს ცქერა. მათთან მიახლოებისას, კაცმა მისალმების გარეშე მკითხა: “სად მიდიხარ?”

გუთხარი, რომ ტაძრის მღვდელი მინდოდა მენახა. მან უკმეხად მიპასუხა: “აქ არ არის და თუ მისი ნახვა გინდა სხვა დღეებში მობრძანდი.” გავიგონე ერთ-ერთმა ბავშვმა თქვა: “ის მუსულმანია!” მეორე არ დაეთანხმა: “არა, ის არის განსაკუთრებული მილიციელი!” კაცმა მათ ანიშნა, რომ გაჩუმებულიყვნენ, მე კი მითხრა:

“ეს კერძო საკუთრებაა. აქ ნებართვის გარეშე შემოსვლა არ შეიძლება. ჩვენ არ ვიცით ვინა ხარ შენ. როგორც ჩანს მღვდლის, რომლის ნახვაც გინდა, სახელიც არ იცი!”

მისი საუბრის დროს ქალი გამოვიდა, ალბათ მისი მეუღლე იყო. მან შეურაცხყოფა მომაცენა:

“ვინ ხარ? ვფიქრობ, რომ ჯაშუში ხარ. შენ ერთ-ერთი იმათგანი იქნები, ვინც ჩემს ქალიშვილს ამცირებდა გუშინ. რაზე მოსულხარ აქ? მოშორდი აქედან!”

მან სხვა ბევრი არასასიამოვნო რამ მითხრა. ვეცადე გამეჩუმიებინა მაგრამ ვერ შევძელი და უუთხარი:

“ქალბატონო, არ ვიცი რას ამბობთ! მე პუნჯაბოდან მოვსულვარ ხუცესის სანახავად, რომელიც დამეხმარება კითხვებზე პასუხის გაცემაში.” – მე ჩემსას უმტკიცებდი, მაგრამ მას ამის მოსმენა არ უნდოდა. გაცეცხლებული ქალის დანახვისას კაცი დაჟინებით მთხოვდა იქაურობა დამეტოვებინა და მეც წამოვედი. ცოტა ხნის შემდეგ სამკითხველო დარბაზში შესვლა გადაწყვიტე. იქ გაზეთები ეყო.

მომეჩვენა, თითქოს ყოველ გვერდზე ეწერა სიტყვა, “შიმშილი” და იქედანაც წამოვედი. ვცდილობდი დღე გამელია ხალხის ცქერაში, რომ როგორმე შიმშილი დამეიწყებოდა. საღამოვდებოდა და შიმშილისაგან გამოწვეული ტკივილი ჩემს კუჭს ღრღნიდა. ვიცოდი რადაც უნდა მეჭამა, მაგრამ საჭმელი როგორ მომეპოვებინა ეს არ ვიცოდი. მრცხვენოდა ვინმესთვის მეთხოვა. ჩემს გვერდით სკამზე დავინახე ორი კაცი, რომლებსაც წასვლის შემდეგ კონვერტი დარჩათ. ირგვლივ მიმოვიხედე და აუჩქარებლად მივუახლოვდი იმ სკამს, სადაც კონვერტი იდო. მიმოვიხედე და როცა დავრწმუნდი არავინ მითვალთვალებდა, აკანკალებული ხელებით გავხსენი. შიგ ბანანისა და მანგოს ნარჩენები ეყარა. იმედგაცრუებულმა კონვერტი თავის ადგილას დავაბრუნე.

ცოტა ხნის შემდეგ გვერდით ვიღაც კაცი მომიჯდა. კარგად ჩაცმული, სერიოზული კაცი ჩანდა. დასავლურ, ძვირადღირებულ ნაცრისფერ კოსტუმში გამოწყობილის ჰალსტუხიც ეკეთა. შევაძმნე თუ არა იგი, სწრაფად მოვშორდი კონვერტს და თავი ისე მოვაჩვენე თითქოს სხვაგან ვიყურებოდი.

“რა არის კონვერტში?” მკითხა მან წყნარად.

შემეშინდა. არ ვიცოდი ვინ იყო ეს კაცი. როგორც ჩანდა მნიშვნელოვანი პიროვნება უნდა ყოფილიყო.

“მითხარი, რა არის კონვერტში?” – კვლავ მკითხა – “თუ არა და პოლიციას გადაცემ!”

როგორც კი სიტყვა პოლიცია გავიგონე სწრაფად ავიღე კონვერტი და არასაიმედოდ. გავხსენი

კაცმა შეხედა და მოიღუშა. რა თქმა უნდა არ ღირდა ამ ნაფცქვენების კონვერტში ჩადება!

“რა არის ეს?” – გაკვირვებით მკითხა.

ვფიქრობ, მას ეგონა, რომ მე ვიყავი ერთ-ერთი ბანდის წევრი, რომელსაც ვილაციისთვის ამ კონვერტით მნიშვნელოვანი რამ უნდა გადამეცა. ამის გამო მიყურებდა იგი განრისხებული თვალებით.

“ძალიან გშია?” – მკითხა თანაგრძნობით.

თავი ისე დავაქნიე რომ სახეში არც კი შემიხედავს სირცხვილის გამო.

“წამოდი!” – მიბრძანა მან.

გზაზე მიმავალმა ხელი ჩამავლო და თავისკენ მიმიზიდა. სასტუმროში წამიყვანა და მაგიდასთან დავსხედით.

“რას მიირთმევთ?” – შემეკითხა.

“გეთაყვა, შეიძლება რაიმე საჭმელი?” – ვკითხე შიმშილისაგან ღონემიხდილმა.

“რა საჭმელი გიყვარს?”

არ შემეძლო პასუხის გაცემა და თვითონ შეუკვეთა ბრინჯი, ჩაპატიისი, თხელი, პაკისტანური პური, ბირიანი და სხვა საჭმელები. მაგიდა ისე იყო გაშლილი, თითქოს დღესასწაული ყოფილიყო. პირში ნერწყვი მომდიოდა ამ სასიამოვნო სურნელის გამო და ის ხელით მანიშნებდა დამეწყო. ვიდრე ვჭამდი მიცქერდა, მაგრამ მთელი ამ დროის განმავლობაში ერთი კითხვაც კი არ დაუსვამს. რაც თავაზიანობაში ჩავუთვალე.

შემდეგ ორივესთვის ჩაი შეუკვეთა და მაშინდა მკითხა: “რა გქვია? სადური ხარ და აქ რას აკეთებ?”

არ მინდოდა დაუფარავად მეტქვა მისთვის ყველაფერი. მაგრამ ის ისეთი თავაზიანი იყო ჩემს მიმართ და ისეთი ავტორიტეტული ჩანდა, რომ გადავწყვიტე მეამბო მთელი ისტორია. ვფიქრობდი, რომ არ დამიჯერებოდა. როგორც კი საუბარი დავამთავრე მითხრა: “მასუდ, წამოხვალ და იმუშავებ ჩემთან? ვილაც მჭირდება სახლში მოსახმარებლად და ვფიქრობ ბედნიერი იქნები ჩვენთან. მე მყავს ცოლი და სამი შვილი. ჰა, რას ფიქრობ?”

მესიამოვნა მისი გულკეთილი შემოთავაზება. მან თავის სახლში წამიყვანა, რომელიც ქალაქთან, ახლოს ერთ-ერთ გარეუბანში მდებარეობდა. ცოლ-შვილის გაცნობის შემდეგ, მაჩვენა ვერანდა, სადაც შემეძლო დამეძინა. სასიამოვნო ადგილი იყო და მოხარული ვიყავი მისი წინადადებით. აქ, მე კვლავ მქონდა ჭერი და უფრო მეტიც, ვილაც ზრუნავდა ჩემზე. მთელი გულით გადავუხადე მადლობა. მან კი გამიცინა და მიპასუხა:

“სიმართლე ის არის მასუდ, რომ ჩვევენ გვყავდა მსახური. გაიძვერა გამოდგა, გაიქცა და სამწუხაროდ ისევ დაბრუნდება უკან. შენ შეგიძლია ყველაფრით ისარგებლო აქ!”

მეორე დღით უფრო მეტი შევიტყვე ჩემი ბატონის შესახებ. ის ქალაქის მოსამართლე იყო, მისი მეუღლე კი მასწავლებელი. მოგვიანებით დავრწმუნდი, რომ იგი გულკეთილი აღმოჩნდა ჩემს მიმართ. თავის სახლში მომცა თავშესაფარიც და სამსახურიც. მე იქ ფულისათვის არ ვმუშაობდი, მაგრამ კარგად ვიკვებებოდი და ვგრძნობდი რომ ვილაცს ვუყვარდი.

კიდევე ერთხელ ვიგრძენი, რომ ღმერთი ზრუნავდა ჩემზე და ეს ფიზიკურადაც ნათელი იყო. მას ჯერ კიდევე არ დავენიშნებოვარ.

ვფიქრობ, რომ მოსამართლე კმაყოფილი იყო ჩემი მისდამი გაწეული სამსახურით. ერთხელ მითხრა: “ყოველთვის მიწევდა თვალყური მედევენებინა მოსამსახურე ბიჭებისათვის და ახლა ბედნიერი ვარ, რადგან შენთან ეს არ მჭირდება.” გამოცდილი მოსამართლე იყო და ალბათ ზედებოდა, რომ მოხარული ვიყავი იქ ყოფნით და არ უნდა გამეკეთებინა ისეთი რამ, რომ ჩემი სახლში მიყვანა ენანა.

ეს, იმ დროინდელ პაკისტანში, სხვა კარგ სახლებს შორის ერთ-ერთი საუკეთესო იყო.

ჩემი საქმიანობის ნაწილს შეადგენდა ოჯახის წევრებისათვის დილით ჩაის მირთმევა, რომელსაც “საწოლის ჩაის” ეძახიან. ეს იყო პირველი რაც მათთვის უნდა მიმერთმია ოთახიდან გამოსვლამდე. საუზმის შემდეგ ბავშვები მიმყავდა სკოლაში. დარწმუნებული უნდა ყოფილიყო, რომ გადასასვლელი უსაფრთხოდ გადაკეთეს და შუადღისით ისევ უნდა მივსულიყავი მათ წამოსაყვანად. ბავშვების გატაცებისა და შეურაცხყოფის ფაქტები უცხო არ იყო. ისინი “ძმას” მეძახდნენ და მეც ძალიან მიყვარდა ბავშვები. დანარჩენი დრო სახლის დალაგებას, ბაზარში წასვლას და ხილ-ბოსტნეულის ყიდვისთვის უნდა მომენდომებინა. დატვირთული რეჟიმით ვცხოვრობდი, მაგრამ ბედნიერი ვიყავი. შუადღისით თავისუფალი დროც კი მქონდა, საკუთარი თავისათვის.

დღევანდელი გადასახედიდან, გოცნებული ვარ ამ კაცის ჩემდამი გამოჩენილი ყურადღებით. თავის შვილებს ასწავლა, რომ ჩემთვის “ძმა” დაეძახათ. ალბათ ფიქრობდა, რომ ასეთი ურთიერთობის შემდეგ ფულს აღარ მოვითხოვდი. მე კი ძალიან ბედნიერი ვიქნებოდი თუ ცოტათოდენი ფული მაინც მექნებოდა ისლამური წიგნების საყიდლად. მაშინაც კი ხაფანგში ვიყავი გაბმული, როცა ბედნიერი ვიყავი. დამოუკიდებლობა დამაკარგვინა ამ მდგომარეობამ. ვფიქრობდი, რომ მოგვიანებით მომცემდა ფულს, თუმცა ეს არასოდეს მომხდარა. მრავალმა თვემ განვლო. კარგად ვისწავლე კარაჩი და მისი გზები. ერთ დღეს, მოულოდნელად წავაწყდი ჩემს ნახევარძმებს, რომლებიც იქ ცხოვრობდნენ.

ყოველ დღე საჭმელი დამქონდა ჩემს დამქირავებელთან სამსახურში. პაკისტანის ზოგიერთ ქალაქში ჩვეულებაა, რომ მოახლეებმა სადილი მიართვან ბატონს სამსახურში. მათ არ უყვართ საჭმლით სიარული ხალხმრავალ ტრანსპორტში. თანაც სადილი, ახალი გამზადებული და თბილი ურჩევნიათ. ასე რომ მსგავსად ბევრი მუშაობს პაკისტანში. ერთ დღეს, როცა მოსამართლის ოფისიდან ცარიელი სადილის ჭურჭლით ვბრუნდებოდი, დავინახე ავტობუსის

მძღოლები ხელფასის გაზრდის მოთხოვნით გაფიცულიყვნენ. გაჩერებაზე ვიდექი და ვფიქრობდი რამე ქნა, შინ როგორ წავსულიყავი. ამ დროს, დაახლოებით ოცდაათი წლის, კარგად ჩაცმულმა მამაკაცმა მანქანა გამიჩერა და შინ წაყვანა შემომთავაზა, რადგან ერთი მიმართულებით მივდიოდით. მითხრა, რომ კარაჩიდან ათი მილის დაშორებით ცხოვრობდა და ჩემს სახლთან ახლოს ჩამომსვამდა. მადლობა გადავუხადე და გავყევი.

მომდევნო დღეს მან კვლავ ღამინახა ავტობუსის გაჩერებაზე და მკითხა:

“სად მიდიხარ, დღეს?”

მეც ვუთხარი: “სადილის წადებას ვაპირებ ქალაქში, ჩემს უფროსთან.”

კარი გამოაღო და მითხრა: “ჩახტი, მე წაგიყვან!”

გამიხარდა, რომ ავტობუსში ჭყლეტას ავცდებოდი. როგორც ყოველთვის ტრანსპორტი სავსე იყო ხალხით. ზოგიერთი მათგანი ადგილის უქონლობის გამო კარებზეც კი იყო ჩამოკიდებული.

“რამდენს გიხდის შენი უფროსი?” – მკითხა გზაში.

ამ კითხვის დასმამიღებულია პაკისტანში, ამიტომ არც გამკვირვებია და არც უხერხულობა მიგვრძენია. სამწუხაროდ სიმართლის თქმა მომიწია. გოცდა და მითხრა: “ეს არ არის კარგი. რატომ ჩემთან არ იმუშავე? ჩვენ შეგვეძლება ერთად გამოვიმუშაოთ ფული!”

არ ვიცი რატომ, მაგრამ დაუფიქრებლად დავთანხმდი.

საქმის გასრულების შემდეგ გამოვუცხადე ოჯახს, რომ სხვასთან მუშაობას ვაპირებდი. როგორც გავიგე ის ადგილობრივ წამლებს ყიდდა. მოსამართლე არ იყო ჩემი გადაწყვეტილებით კმაყოფილი. ბავშვებიც მეხვეწებოდნენ, რომ მათთან დავრჩენილიყავი. მაგრამ მტკიცედ მქონდა წასვლა გადაწყვეტილი. მათთან გასამჯელოს გარეშე ცხრა თვე ვიმუშავე და არ მინდოდა იგივე გაგრძელებულიყო მთელი ჩემი სიცოცხლის მანძილზე. ასე, რომ ორი კვირის შემდეგ წავედი ამ კაცის სოფელში და გადავსახლდი მის სახლში.

იმავე საღამოს მომცა საძინებელი ადგილი. მისი სახლის დათვალიერებისას ჩემი ყურადღება მიიპყრო სურათმა, მამაჩემის სურათმა. ძველი სურათი იყო, მაგრამ ნამდვილად მამაჩემი იყო. ჯერ არ მითქვამს რომ ვიცანი. უბრალოდ ვიკითხე თუ ვინ იყო ამ სურათზე.

“ოჰ,” – თქვა მან – “ეს მამაჩემი იყო!”

რამდენიმე ფრთხილად დასმული შეკითხვის შემდეგ აღმოვაჩინე, რომ ისინი მამაჩემის შვილები იყვნენ, რომლებიც მესამე ცოლისაგან ჰყავდა. მასთან დაახლოებით 1947 წელს იქორწინა.

იმ ღამით ბევრი ვისაუბრეთ. მათ ბევრი არასასიამოვნო ისტორია მიაძახეს მამაჩემის შესახებ. თუ როგორ დატოვა ოჯახი და წავიდა

ჩრდილოეთ პაკისტანში. შემდეგ გავაგრძელე საუბარი და მოუყევი ჩემი მშობლების ქორწინების შესახებ. მათი უბედური თანაცხოვრების შესახებ. საუბრისას ვფიქრობდი ისლამური სისტემის სისასტიკეზე, რაც მრავალ ქორწინებაზე ახდენდა გავლენას. რამდენად რთულია ის ქალისათვის და რამდენ პრობლემებს იწვევს! ჩემი ნახევარძმების დედაც უსმენდა ამ საუბარს, მაგრამ არაფერი უთქვამს. მივხვდი, რომ გაბრაზებული იყო რადგან მე იმ ქალის შვილი ვიყავი, ვინც მას ქმარი წაართვა.

“დედა ეს უდანაშაულოა, შენ ეს ბავშვი არ უნდა გპულდეს!” – უთხრა ერთ-ერთმა დედამისს.

ვწუხვარ, რომ ჩემს ნახევარძმებთან ცხოვრებამ არ გაამართლა და დაახლოებით ორი თვის შემდეგ, ისევ გადავედი მოსამართლესთან საცხოვრებლად. ისინი ძალიან თბილად დამხვდნენ.

წელიწად ნახევარი ვცხოვრობდი იქ. მტკიცედ ვიდექი ჩემს გადაწყვეტილებაზე. ისევ მწყურდა გამეგორა სურდა ღმერთს ჩემგან. მინდოდა მცოდნოდა მის შესახებ. ალბათ კარგად ვგრძნობდი თავს და კვლავ ვინახავდი დღეში ხუთჯერ ლოცვის ჩვევას. მოსამართლე ძალიან იყო მოხიბლული ჩემი ღვთისმოსიანობით. მუსულმანების მკაცრი მარხვის, რამადანის დროს, მტკიცედ მქონდა გადაწყვეტილი სრული მარხვის დაცვა. მოსამართლის ოჯახი სუნიტი მუსლიმი იყო, მაგრამ როგორც ჩანს დიდად არ აწუხებდა ჩემი აჰმადობა. ამის გარდა ერთგულად დავდიდობდი სუნიტურ მეჩეთში. რითაც კმაყოფილი იყვნენ. ძალიან დაკავებული ვიყავი. უფრო და უფრო მეტი საქმე მიჩნდებოდა. მაინც არაფერს მიხდიდნენ. მაგრამ დიდად არ ვწუხდი ამ საკითხზე. რეგულარულად ვპოულობდი დროს მეჩეთში წასასვლელად და იმამთან სასაუბროდ. კარგი კაცი იყო. თუმცაღა არასოდეს შეეძლო დამაკმაყოფილებელი პასუხის გაცემა. გულში კი ჯერ კიდევ ვიტანჯებოდი. იმამმა ბევრი წიგნი მათხოვა, რომელსაც თავისუფალ დროს ვკითხულობდი. მათ უფრო ამირ -დამირიეს გონება და უფრო უკმაყოფილო გამხადეს ვიდრე ოდესმე ვყოფილვარ.

სამხარეულოში მუშაობისას ხშირად გავჩერდებოდი ხოლმე და საკუთარ თავს ვეკითხებოდი:

“ამის გამო წამოხვედი სახლიდან? მართლა აქ არის ღმერთი?”

ერთ ღამეს საწოლში ვიწექი და სიცხისაგან გათანგულს ძილი არ მეკარებოდა. სული შეშფოთებული მქონდა. ვფიქრობდი, თუ რატომ ვწუხდი. ჩემს ცხოვრებას არ ჰქონდა არავითარი მნიშვნელობა. როგორც ჩანს ღმერთი არ ზრუნავდა ჩემზე.

მეთამაშება, უნდა ვიფიქრო, რომ თითქოს ის ერთობა ჩემით, შემდეგ კი იმალება. ყველა ამ ფიქრის მიუხედავად, მისი არსებობის განცდა მაინც ჩემთან იყო.

გავიგონე სიტყვები: “რა მალე დანებდი!”

საწოლზე წამოვჯექი და მივიხედ-მოვიხედე, მაგრამ არავინ ჩანდა. ვიგრძენი, რომ მიმატოვეს. მალე მოსამართლემ დამიძახა, რომ ჩაი მიმერთო მისთვის და მისი სტუმრებისათვის. ავდექი და სამზარეულოში წავედი. მინდოდა ეს ყველაფერი ერთხელ და სამუდამოდ დამთავრებულიყო. მისაღებ ოთახთან გავლისას

ნაცნობი ხმა შემომესმა. მივედი და აჰმადის მამა დავინახე. რას აკეთებდა ის აქ? როგორ მოვიდა ჩემი მეგობრის მამა აქ რაბუადან? კარებთან შევეკონდი და გავიგონე მისი ნათქვამი სიტყვები:

“დიდი მადლობა. მამამისი ზვალ ჩამოვა, მაგრამ სად არის ბიჭი?”

მოსამართლემ უპასუხა: “ერთ წუთში აქ იქნება, ჩაის მოგვართმევს და შეგეძლება მისი დანახვა. კარადასთან დადექით თითქოს წიგნებს ათვალიერებთ და ვეღარ გიცნობთ.”

გული ლამის საგულედან ამომივარდა და უკან გავიქეცი. შემაშინა იმ ხმის გაგონებამ, რომელიც წარსულს მაგონებდა. არ ვიცოდი რა მექნა. სამზარეულოში ჩაი მოვამზადე. ჩვეულმა საქმემ დამამშვიდა, მაგრამ ჩაი ოთახში რომ შევიტანე ხელები მიკანკალებდა.

“რა ხდება, მასუდ? – მეითხა მოსამართლემ. თვალი გავაპარე წიგნების კარადისაკენ. იქ აჰმადის მამა იდგა. დიდად არ შეცვლილიყო.

“ბატონო, სიცხე მაქვს!” – ვუპასუხე გახარებული ხმით, რადგან მართალი იყო და ეჭვს არაფერზე აიღებდა.

ხელით შემეხო და დარწმუნდა რომ არ ვიტყუებოდი.

“ჩემს საძინებელში წადი!” – მიბრძანა მან – “და კარადიდან ასპირინი აიღე!”

გარეთ ისე გამოვედი რომ აჰმადის მამისათვის აღარ შემიხედავს.

მოსამართლის ცოლი საძინებელში იყო და ჟურნალს კითხულობდა. ჩემს დაკაკუნებას მან თავაზიანად უპასუხა: “შემოდი მასუდ. რა ხდება?” ჩემი პასუხის მერე თითი მიმიშვირა და მითხრა: “ასპირინს იქ იპოვი! და თუ შეიძლება, გეთაყვა, ვიდრე მანდ ხარო, მომაწოდეთ ბოთლი ასპირინის გვერდით რომ დევს. ერთი ცალი მეც უნდა დავლიო, თორემ მის გარეშე არ მეძინება.”

ბოთლი ჩამოვიღე და ისე მოვიქეცი როგორც მითხრა. რამდენიმე აბი აიღო და დასაძინებლად დაწვა. როცა შევხედე თვალები უკვე დახუჭული ჰქონდა. არ ვიცი რამ მომაფიქრა, მაგრამ საძილე აბების შუშა ჯიბეში ჩავიდე და გარეთ გამოვედი ისე, რომ მას არც კი დავუნახივარ. საწოლზე ჩამოვჯექი. ხელში ვატრიელებდი და ვითვლიდი თეთრ აბებს. ვფიქრობდი რა ადვილი იქნებოდა

ამ აბების გადაყლაპვა და სამუდამოდ ძილი. ძალიან მიმზიდველად მომეჩვენა მარადიული ძილის იდეა. მასხენდებოდა ჩემს ბატონსა და

აჰმედის მამას შორის გამართული დიალოგი. ვფიქრობდი თუ რა უბედური, უაზრო და მარცხით სავსე იყო ჩემი ცხოვრება. არავის ვუყვარდი სინამდვილეში. როგორც ჩანდა ყველას ჩემი გულის ტკენა სურდა. ახლა მამაჩემი მოდიოდა კარაჩში რათა რაბუაში წავეყვანე. შეიძლებოდა იქ მძიმედ დავესაჯე ან მოვეკალი კიდეც. მტრები გარს მეხვივნენ. ღვარძლიანი გამოხედვით მიცქერდნენ და ჩამძახოდნენ: “მოკვდი! მოკვდი! შენ არა გაქვს სიცოცხლის უფლება. რატომ არ მოკვდები?!”

იმ ღამით რამდენჯერმე და დილითაც ვცადე წამლების შეკვრის გადაწყვეტა და სიკვდილი. სიკვდილის არ მეშინოდა, მაგრამ აბების მიღების შემდეგ, რომ გადავრჩენილიყავი მამაჩემის ხელში ჩაგდების მეშინოდა. “არა, უნდა მოვშორდე აქაურობას!” — გავიფიქრე და გავიგონე მამლის პირველი ყივილი. გადადება აღარ შეიძლებოდა. ხელი დავავლე ჩემს ძველ ჩემოდანს, რომელიც წინა მსახურს დაეტოვებინა. ჩავალაგე ჩემი პირადი ნივთები და წამლის ბოთლით გარეთ გამოვედი. ყველას ეძინა და არავის გაუგია ჩემი წამოსვლა.

ბალის კედელი გადავევლე თუ არა, პირდაპირ ცენტრალურ ქუჩაზე აღმოვჩნდი.

ამ დროს თითქმის ოცი წლის ვიყავი. უმუშევარი და უცოლშვილო. ვუახლოვდებოდი ცხოვრების ახალ განსაცდელს.

ქალაქმა დილით ადრე გაიღვიძა. მივდიოდი და ვფიქრობდი ჩემს აუტანელ ცხოვრებაზე. იმის წარმოდგენას, რომ მამაჩემი მალე კარაჩაში ჩამოვიდოდა სასოწარკმეთამდე მივყავდი. თეთრი აბებით სავსე ბოთლი თან მიმქონდა, ვფიქრობდი, დამელია თუ არა. რაღაც ხმა სისინით ჩამძახოდა ყურში: “დაასრულე ყველაფერი! დაიძინე სამუდამოდ!”

უძისამართოდ ვიარე და დაახლოებით ათ საათზე საზაფხულო რესტორანთან აღვმოჩნდი. ასეთი ტიპის რესტორნები მშენებლობაზე მომუშავე ადამიანებს მასპინძლობდნენ. ისინი ძირითადად აქ ჩაის

დასალევად მოდიოდნენ. ამ რესტორნის გვერდით სხვა შენობებიც იყო. დავჯექი. მარტო ვიყავი და ვფიქრობდი, რომ შესაფერისი ადგილი იყო სიცოცხლის დასასრულებლად. ჩაი შევუკვეთე. ბოთლი ამოვიღე ჩემოდნიდან. წამალს შევხედე თუ არა მომეჩვენა, რომ სიკვდილი დამცინოდა და აზრი შევიცვალე. ვიფიქრე, რომ ასეთი სიკვდილი დიდი უაზრობა იყო. წარმოდგენაც კი არ მქონდა რა მელოდებოდა სიკვდილის შემდეგ, მაგრამ ვიცოდი მხოლოდ ერთი რამ, რომ უნდა გავქცეოდი ამ ცხოვრებას.

მეტი აღარ მიყოყმანია. გავხსენი ბოთლი და ერთ ჭიქა წყალთან ერთად მთელი შუშა დავცალე. ცოტა ხნის შემდეგ პანიკაში ჩავვარდი. შეკვეთილი ჩაი დავლიე. ჩანთიდან ფურცელი ამოვიღე და წერა დავიწყე:

“სასოწარკვეთილი ვიყავი. სხვა გამოსავალი აღარ მქონდა. გადავწყვიტე წავიდე ამ ქვეყნიდან. ვიცი, რომ ღემრთი სადღაც არის, მაგრამ მანამ იგი ჩემზე არ ზრუნავს აღარაფრის გაკეთება შემძლია!”

ჩემი სახელი მივაწერე ამ პატარა წერილს და ჯიბეში ჩავიდე. გადავიხადე ჩაის ფული და წავედი. წარმოვიდგინე, რომ როცა მოვკვდებოდი, ვინმე ნახავდა ამ ფურცელს და მიხვდებოდა რაც მოხდა. მაგრამ პირველი რაც მე მჭირდებოდა იყო უდაბური ადგილი, სადაც ვერავინ მიპოვიდა და ექიმთან ვერ წამიყვანდა.

გზა გადაკვეთე თუ არა, ჩემს თვალებში სახლებმა ისე დაიწყეს ცეკვა, როგორც მთვრალმა კაცებმა. როგორც ჩანდა აბეზმა მოქმედება დაიწყო. მივხვდი რაც ხდებოდა. ვწუხდი, როგორც დაჭრილი ცხოველი, რომელსაც ჯერ კიდევ ვერ ეპოვა სიკვდილისთვის ადგილი. ქუჩას კვლავ ჩაუყევი. ხან მარჯვნივ ხან მარცხნივ ვიყურებოდი, მაგრამ დასაწოლი ადგილიც კი არ იყო. განიერ ქუჩაზე ორივე მხარეს მაღალი შენობები იყო წამომართული. რაც იმაზე მეტყველებდა, რომ აქ მდიდარი ხალხი ცხოვრობდა.

ზოგიერთი სახლის მცველი ეჭვით მიმხერდა და ფიქრობდა, რომ აქ სახლების გასაქურდად მოვედი. ქუჩის კუთხემდე მივალწიე თუ არა უკვე ფეხზე დგომა აღარ შემეძლო. იქვე მდგომ ტელეფონის ბოძს ჩავეჭიდე. ამ დროს ვიღაც ქალის მზრუნველი ხმა გავიგონე: “რა ხდება? კარგად ვერ გრძნობთ თავს?”

თავი იქეთ მივაბრუნე საიდანაც ხმა მოდიოდა და სასიამოვნო სახის ქალბატონი დავინახე, რომელიც იქვე მდებარე სახლის აივნიდან იყურებოდა. კარგია, როცა დაინახავ, რომ ვილაცამ შენზე მზრუნველობა გამოიჩინა, მაგრამ ეხლა უკვე ყველაფერი გვიანი იყო.

“ვფიქრობ, ასეთი ამინდის გამო გახდით ცუდად. შემოდით შიგნით გეთავაზა!” – მითხრა და დაბლა ჩამოვიდა. გავიგონე ჭიშკარის გაღების ხმა. ისე ვიყავი შეშინებული რომ მართლა მინდოდა შესვლა, მაგრამ განძრევა აღარ შემეძლო. ფეხებით თითქოს ჰაერში დავდიოდი.

შემდეგ ყველაფერი გაშავდა და აღარაფერი მახსოვს. როცა თვალები გავახილე ქვეყნიერება სავსე იყო აჩრდილებით. ბუნდოვანი წარმოდგენა შემექმნა, თითქოს სხვა სამყაროში მოვხვდი. როცა გონება გამინათდა მივხვდი, რომ გრილ ოთახში ვიყავი. საღაც ბავშვები და ქალები იყვნენ. დავინახე საწოლთან მჯდარი ექიმი. გამიცინა, წყლით სავსე ღიდი თასი მომაწოდა და მითხრა: “ღალიე ეს!”

ვეცადე მაგრამ ვერ შევძელი. ექიმმა სხვებს ოთახის დატოვება სთხოვა. მეორე კაცი საწოლის თავთან დადგა. აშკარად მისი ასისტენტი იყო. ვიდრე ექიმი რეზინის მილით მუცლის გამორეცხვას ცდილობდა, მას მაგრად ვეჭირე. მთელი გულით სიკვდილი მინდოდა. არ გამიცნობიერებია, რომ ექიმს ეცოდნოდა რაც ჩავიძინე.

მან თხუთმეტ წუთიანი (თუმცა თხუთმეტ საათად მომეჩვენა) პროცედურები ჩამიტარა, ნემსი გამიკეთა და ქალბატონებს დაუძახა. როგორც ჩანს გარეთ იცდიდნენ და ერთი სული ჰქონდათ შიგნით როდის შემოვიდოდნენ. იმ ქალბატონის სახე შევამჩნიე, რომელმაც შინ შემებატიჟა და მივხვდი, რომ ეს მისი სახლი უნდა ყოფილიყო.

მას ბავშვები შემოუხვივნენ გარს და დამწუხრებული ხმით ჩემს შესახებ ელაპარაკებოდნენ. ისინი აპის ეძახდნენ. ქალბატონმა ექიმს

გულთბილი მადლობა გადაუხადა. ექიმმა უპასუხა: “ეს მე არავისთვის გამიკეთებია. ეს ბიჭი რომ მოკდეს, ექიმობის უფლებას (მოწმობას) დაკარგავ და ეს უკვე პოლიციის საქმე იქნება.”

მხოლოდ ამის შემდეგ შევამჩნიე, რომ ამ ხალხს რისკი გაუწევია ჩემს გადასარჩენად და მადლიერებით განვიმსჯეალე თითოეული მათგანის მიმართ. ამის შემდეგ ექიმი წავიდა და მარტო დავრჩი უცხოებთან.

კითხვებს მისვამდნენ. მაგრამ პასუხის გაცემა არ შემეძლო. ნემსის შემდეგ ძილს ვერ ვერეოდი. ბუნდოვნად კაცის ხმა შემომესმა, მაგრამ მისი სახე ვერ დავინახე.

ძილში წავედი. როცა გავიღვიძე, საღამოვდებოდა და თავს უკეთესად ვგრძნობდი. გონება გამინათდა და გარშემოცოცხლების შემჩნევა შევეძელი. დიდ და გემოვნებაიანად მოწყობილ ოთახში ვიწექი. ვიფიქრე, ალბათ ღმერთმა დაუშვა, რომ ამ კეთილი ხალხის სახლის წინ მოვხვდი, რათა მათ ვეპოვე და გადავერჩინე.

სწორედაც რომ სასწაული ხდებოდა; ცოტა ხნის წინ სიკვდილს ვნატრობდი, ახლა კი სიცოცხლისათვის ვმადლობდი ღმერთს.

მას შემდეგ რაც თავი უკეთ ვიგრძენი საწოლზე წამოვჯექი. ორი კაცი მომიახლოვდა და გამეცნო. ერთ-ერთი მათგანი სახლის პატრონი, ბატონი ქურეში იყო. მადლობა გადაუხადე გულისხმიერებისათვის. გამიღიმა და როცა ვკითხე, როდის უნდა დამეტოვებინა სახლი, მიპასუხა: “ამაზე მოგვიანებით ვისაუბროთ.” ცოტა ხანში შემოვიდა და მითხრა:

“მასუდ, შენ უნდა დარჩე და გამოჯანმრთელდე. თუ კარგად გახდები შეგიძლია ხვალაც წახვიდე!”

რამდენიმე საათი ვისაუბრეთ იმ ღამით. ქურეშს ვუთხარი ჩემი სამწუხარო ამბავი და გავიგონე სხვებმა როგორ დაიწყეს ჩემზე ჩურჩული. როცა ვთქვი, რომ ჭეშმარიტ ღმერთს და მის მიმდევრებს ვეძებდი, ქალები გაოცებას ხელების სახეზე შემორტყმით გამოხატავდნენ და ერთმანეთს თავიანთ აზრს უზიარებდნენ. ბატონმა ქურეშმა დაძინებამდე საუბრისას მითხრა: “მოხარული ვიქნებით თუ აქ დარჩები. ისე მიგიღებთ როგორც ჩვენს ერთ-ერთ შვილს. ჩვენ მუსულმანები ვართ და ამით ვამაყობთ კიდეც, რადგან ისლამი არის ჭეშმარიტება, რომელსაც შენც აღმოაჩენ მალე. მხოლოდ ისლამს შეუძლია მოგიტანოს სიხარული და კმაყოფილება. აქ შეგიძლია დაივიწყო წარმართული (აჰმადიანური) წარსული და იპოვო ჭეშმარიტება!”

ძალიან კმაყოფილი სახე ჰქონდა როცა ამას ლაპარაკობდა, აპიც (ქალბატონი ქურეში) მას ეთანხმებოდა. მან კვლავ განაგრძო:

“მართალია მასუდ, რწმენა უნდა ეძიო გულმოდგინეობით და არა შიშით. შენ აქ გაგიმართლა რადგან ღმერთი გაჩვენებს ჭეშმარიტ გზას.

წარმართებიდან გამოხვედი და აქ ჭეშმარიტების ძიებაში არავითარი დაბრკოლება გექნება. ახლა კი ყველა წავიდეთ დასაძინებლად. ძალიან გვიანია!”

მსახურმა ბიჭმა ჩემი ოთახი მიჩვენა, სადაც უნდა გადავბარგებულყავი. გოცბებული წამით კართან შევეყოფი. თავი სიზმარში მეგონა. ოთახი მდიდრული სასტუმროსავით იყო მოწყობილი. რბილ საწოლთან ერთად მაგიდაც იდგა, სადაც წერა-კითხვა შემეძლო. საკუთარი სააბაზანოც კი ჰქონდა. ჩემი ფიქრები კიდევ ერთხელ მივიდა ღმერთამდე. ცოტა ხნის წინ ქუჩაში მკვდარი ძაღლივით ვეგდე, ახლა კი კომფორტულ სახლში ახალ ცხოვრებას ვიწყებდი.

კარადაზე, კედლის გასწვრივ, ჩემდა სასიხარულოდ წიგნები შევნიშნე. სწრაფად მივედი და დავიხარე, რომ დამეთვალყიერებინა. ყველა წიგნი ისლამური იყო, თანაც საკმაოდ ძვირად ღირებული. ყურანის კომენტარები, ბიოგრაფიები და სხვა სახის ლიტერატურა. გავიხარე, იმის წარმოვიდგენით, რომ ამ წიგნების კითხვაში შემეძლო საათები და დღეები გამეტარებინა. თვალები ცრემლით ამევსო, გული კი სამადლობელ ლოცვას ღაღადებდა. ბრძენმა ღმერთმა არ დაუშვა ჩემი სიკვდილი და ახალი ცხოვრება გამაცნო. მეორე დღეს განთიადამდე ავდექი. შხაბი საკუთარ აბაზანაში მივიდე. წინა დღის ბნელი ფიქრი გონებიდან უკვე გამქრალიყო. ოჯახთან ერთად ვისაუხმე. ბატონი ქურეშის სამსახურში წასვლის შემდეგ, ქალბატონმა ქურეშმა მითხრა: “მასუდ, დღეს ბაზარში უნდა წამოხვიდე ჩემთან ერთად. ახალი ტანსაცმელი უნდა შეიძინო თუ ჩვენთან დარჩენას აპირებ.”

ღმერთს ვმადლობდი მისი გულკეთილობისათვის. როცა ღმერთია შენს მიმართ კეთილი, თითქოს მთელი სამყაროც კეთილი ხდება. როცა ღმერთი პატივს მიანიჭებს ვინმეს, ვერავინ წაართმევს მას. ამის ბოლომდე გაგება არ შემეძლო. მაგრამ რაც მე გავიგე ის იყო, რომ რაღაც მიზეზების გამო ღმერთმა დაიწყო ეჩვენებინა ჩემთვის მისი მზრუნველობა. ქალბატონ ქურეშს, ბედნიერებისაგან თავბრუდახვეული, გვერდით მივეყვებოდი. ყველგან, ხალხმრავალ და ხმაურიან ბაზარშიც კი ხალხი მიდიმოდა. როცა გამყიდველები გაიგებდნენ, რომ ამ ქალბატონს ვაჩლი უფრო თავაზიანად მეპყრობოდნენ, მისთვის პატივი რომ ეცათ. სახლში მისულმა ახალი ტანსაცმელი ჩავიცვი და თავს მეფესავით ვგრძნობდი.

თავიდანვე კარგად მიმიღო ქურეშის ოჯახმა. არავის გამოუხატავს წინააღმდეგობა ჩემი გამოკვლევის მიმართ. ყველა გულთბილად მეპყრობოდა. ვმადლობ ღმერთს ამ დროისათვის. როცა დამჭირდა, მან ყველაფერი ნაბიჯ-ნაბიჯ მომცა. ცხადია მჭირდებოდა მტკიცე, სიყვარულით სავსე დამოკიდებულება, რომელიც ამ სახლში ვიპოვე.

რაბუაში მხოლოდ აჰმადის წიგნები მქონდა წაკითხული. ახლა კი შესაძლებლობა მქონდა ისლამი სხვა რაკურსით შემესწავლა. ყოველ დღე, დიდი ხნის მანძილზე ვიჯექი ჩემს მაგიდასთან, ვსწავლობდი, ვადარებდი, ვანალიზებდი და ვინიშნავდი ყველაფერს. სალამოს კი ამ ყველაფერს ბატონ ქურეშთან განვიხილავდი. მივხვდი, რომ დიდად განსწავლული კაცი იყო, თუმცა ძალიან დოგმატური მიმართულებით. ყოველი ასეთი საუბრის შემდეგ ღმერთს ვუახლოვდებოდი.

ორი თვე გავიდა ასეთ ურთიერთობებში. ქურეშებმა ბოლომდე მიმიღეს და შემიყვარეს კიდეც. ნებასაც მრთავდნენ, რომ დავხმარებოდი და ამით ჩემი მათდამი პატივისცემა გამოემხატა.

“არა მასუდ,” – მითხრა აპიმ – “შეგიძლია დარჩე მანამ, სანამ ისლამის ჭეშმარიტებას არ შეიცნობ. აქ არიან სხვები, რომლებიც იმუშავენ. მე შენ შვილად უფრო მიგიღე, ვიდრე მსახურად.” – თქვა და გულთბილად გამიღიმა.

ერთ დღესაც ბატონმა ქურეშმა თავისთან სალაპარაკოდ დამიძახა:

“ჩვენ დავასრულეთ ჩვენი გამოკვლევა.” – როგორც კი ეს თქვა გული გამიჩერდა. ეს იმას ნიშნავდა, რომ აქაურობა უნდა დამეტოვებინა? მოუთმენლად ველოდი როდის გააგრძელებდა და განაგრძო კიდეც:

“მე გავაფრთხილე შენი მშობლები მასუ! თუ მათ რაიმე ცუდი გაგიკეთეს, პასუხს აგებენ კანონის წინაშე. ვფიქრობ, არ წუხნარ მათ, რომ ვესაუბრე. ვიფიქრე, ასე უკეთესი იქნებოდა შენი მომავლისათვის.”

ამოვისუნთქე. მან ჩემი განცდა შენიშნა და მკლავზე ხელი დამადო.

“თქვენგან ეს ძალიან ბევრს ნიშნავს,” – ვთქვი მე – “ვიცი, რომ გაწუხებთ და ამიტომაც მინდა რაღაც სამუშაო ვიპოვო.”

“რა არის მასუდ, ფული გჭირდება?”

“არც ისე ბევრი. მინდა, მე თვითონ დავდგე ფეხზე და თქვენ არ დაგაწვეთ ტვირთად.”

ვფიქრობ, რომ დააფასა ჩემი მისადმი დამოუკიდებულებაც და სურვილიც. ეს პასუხშიც შეეცყო: “კარგი მასუდ, გადაწყვეტილია. მაშინ მე ვიპოვი სამსახურს შენთვის!”

1971 წელს დაძაბულობა პაკისტანსა და ინდოეთს შორის აღმოსავლეთ პაკისტანის სტასუსთან დაკავშირებით გამწვავდა. ომისათვის მზადება ბანგლადეშის შტატში დეკემბერში დაიწყო. ეს დაძაბულობა რამდენიმე ხნით ადრე იგრძნობოდა და ხალხი ელოდა ომის მოახლოებას. დავდიოდი სამუშაოდ და თავისუფალ დროს ვატარებდი სწავლაში დარელიგიურ თემაზე გამართულ დისკუსიებში. ეს ხდებოდა ისლამისტ სწავლულებთან, ვინც ბატონმა ქურეშმა გამაცნო.

ზამთარში ომი მართლაც დაიწყო. თითქმის ყოველ ღამე საჭაერო თავდასხმა იყო. სირენების ხმაზე კი ხალხი სირბილით თავშესაფრებში გარბოდა.

ერთ საღამოს სახლში კიბის ქვეშ ვიჯექი. არც თუ ისე შორიდან ბომბების აფეთქების ხმა ისმოდა. ინდოელი მფრინავები მხნელ უტევენ. ხელები ავიფარე ყურებზე, აფეთქების ხმა რომ ჩამეხმო. როგორც ყოველთვის, მუსულმანური ლოცვის კარგად ნაცნობ სიტყვებს ვიმეორებდი. ამავე დროს ვიმეორებდი იმამ-მოფასილის რწმენის სიტყვასაც: “მწამს ღმერთი...” მეგრე დაფიქრდი – ეს მართლა ასეა? მართლა მჯერა? მის წიგნებს ვაღიარებ?

“ღიას!” – ვთქვი როგორც სკოლაში დაზეპირებული გამოთქმა. როგორც კი თვითმფრინავების და სირენების ხმა მინელდა გამოვედი კიბის ქვევიდან და ოთახში შევედი. გონება ფიქრებით იყო მოცული. სინათლე ავანთე, ფანჯრები ჩავახსნე, რათა შემდეგი გადაფრენისას სინათლე არ დაენახათ და საწოლზე წამოვწექი. დასვენება ვერ შევძელი. მაგიდის ლამფა ისე დავფარე პირსაწმენდით, რომ სინათლე მხოლოდ მაგიდას ეცემოდა. დავჯექი და ყურანი გადავშალე. ზოზინით ვშლიდი და ვკითხულობდი:

“მათ ვისაც სწამთ ალაჰი და მისი მოციქულები, ვისაც სწამთ წმინდა წერილი, რომელიც გამოუცხადა მის მოციქულს, მართალნი არიან. წერილი რომელიც მანამდე გამოცხადდა, ალაჰისა და მისი ანგელოზების წინააღმდეგ, ნამდვილად გზის აცდენაა.” (სურა 4 მუხლი 136)

ამ სიტყვაზე გაეჩერდი. რას ნიშნავს ეს? ვიცოდი, რომ ეს ტანჯვა ღვთის სიტყვის გამო იყო, რომელიც დაიწყო ჩემს ხალხთან რაბუაში. ისინი ამბობდნენ, რომ ღვთის სიტყვის სწამდათ, მაგრამ სინამდვილეში არ უნდოდათ მისი რწმენა.

პრაქტიკაში ისინი ამბობდნენ, რომ ზოგიერთი ამ წესთაგანი მათ არ ეხებოდათ. რატომღაც ვეჭვობდი, რომ ეს ღმერთმა იმ წიგნზე თქვა, რომელიც ინჯილსაც (სახარებასაც) მოიცავდა. იქ წერია: “ნათელი და ხალხთა წინამძღვარი” (სურა 37 მუხლი 117). შემდეგ დაწერილია: “ჩვენ ნაჩუქარი ვართ მისთვის (იესო), რომელშიც არის სინათლე და წინამძღოლობა.” (სურა 5 მუხლი 46) შეუძლიათ დაამოწმონ, რომ “წინამძღოლობა და დაცვა” ბოროტისაგან თორამდე იყო დაწერილი?

თვითმფრინავების ხმაურმა ფიქრი გამაწყვეტინა და სინათლე გამოვრთე. ვიჯექი და ვფიქრობდი, რამდენჯერ დამიზეპირებია ეს მუხლები თუთიყუშით. მაგრამ დღეს, როცა კონცენტრაცია მოვახდინე მათზე, ამ მუხლების სიღრმე სინდისს შეეხო. უტბად ძალიან მომინდა ბიბლიის კიდევ ერთხელ წაკითხვა. თავიდანვე შეგნებული მქონდა, რომ მასში ცვლილებები იყო შეტანილი. გაფრთ-

ხილებული ვიყავი მუსულმანი სწავლულებისაგან, რომ ბიბლიის შესწავლა გარყვნიდა ჩემს გონებას და რწმენას. ჩემს გულში კი სხვაგვარად ვგრძნობდი.

ვფიქრობდი, რომ თუ ჩემი რწმენა რამედ ღირდა, გადარჩება. ჩემში დაცემის შემდეგ, მსხვერველი ქვის მსგავსად, ათას ნაწილებად დაიშლებოდა. ჩემს თავს ვუთხარი: “თუ შენ მართლა გწამს ჭეშმარიტი ღმერთი, მაშინ ყველაფერი კარგად იქნება!” ამის შემდეგ გადავწყვიტე ბიბლია უფრო ღრმად წამეკითხა და შემესწავლა. შემდეგ კი ყურანი და ბიბლია ერთმანეთისთვის შემედარებინა.

თუ ყურანი მარწმუნებს, რომ უნდა მქონდეს ბიბლიის რწმენა, მაშინ ის არ შეიცვლებოდა მუჰამედის დროს. თუ საერთოდ შეიცვალა, მაშინ ეს მოხდებოდა მოგვიანებით. თუ ღმერთმა იცოდა, რომ მისი სიტყვა მოგვიანებით შეიცვლებოდა, ის არასოდეს დააყენებდა მას პირველ ადგილზე...

ამჯერად მტკიცედ გადავწყვიტე, რომ ბიბლია ამელო ხელში.

დილით გავიღვიძე და პირველი რაც ვიფიქრე, ბიბლიის მოძიება იყო. ამისათვის საუკეთესო ადგილად კარაჩის წმ. ანდრიას სახელობის შოტლანდიის ეკლესია მივიჩნიე.

საუზმის შემდეგ ამ ადგილისაკენ გავეშურე იმ იმედით, რომ იქ მაინც გამიწევდა ვინმე დახმარებას. იმედგაცრუებული დავრჩი კარები დაკეტილი რომ დამხვდა. იმდენი გამბედაობა არ მეყო, სხვა შესასვლელი რომ მეპოვა, შიგნით შევსულიყავი და ვინმე მომეძებნა. უცბად ჩემს მარჯვნივ სხვა შენობა დავინახე, რომელიც ცენტრალურ, მეთოდისტურ ეკლესიას ეკუთვნოდა. არც შევყოვნებულვარ ისე მივაღდექი ჭიშკარს. იმედი მქონდა, რომ ბიბლიას ვიშოვიდი.

სამი-ოთხი კაცი იდგა ეკლესიის ჰოლში და საუბრობდნენ. როგორც კი დამინახეს, მაშინვე გაჩუმდნენ. ვფიქრობ მიხვდნენ, რომ მუსულმანი ვიყავი და მაინცდამაინც დიდი მეგობრული სიტბო არ გამოუჩენიათ. მივესალმე და ყველაზე ახლოს მდგომ კაცს ვუთხარი:

“გეთაყვა, შეიძლება დამეხმაროთ ბიბლიის შეძენაში?”

კაცებმა შემომხედეს და ერთ-ერთმა მათგანმა მითხრა: “რატომ არ წახვალ ბიბლიურ საზოგადოებაში? ისინი მოგცემენ.”

პირველად მაშინ გავიგე ამ საზოგადოების არსებობის შესახებ და მისამართი ვთხოვე. მათაც მითხრეს სადაც უნდა წავსულიყავი. ქალაქის ეს ნაწილი ჩემთვის უცხო იყო. მე კი დიდხანს ლოღინი ადარ მინდოდა და ვთხოვე:

“შეგიძლიათ, რომ მათხოვოთ? წავიკითხავ და უკან დაგიბრუნებთ.”

კაცმა, რომელმაც ადრე ცივად მიპასუხა, ახლაც უკმეხად მითხრა:

“თუ მართლა გინდა წაკითხვა შეგიძლია იყიდო. შენც დანარჩენებზე ითხარ! ყველას წაკითხვა უნდა, ყიდვა კი არავის!”

გამოცა მისმა დამოკიდებულებამ.

“შემიძლია ფული მოგცეთ! ვუთხარი ცოტა შეშინებულმა. ჩემი საუბარი დანარჩენმა ორმა კაცმაც მოისმინა და მომიახლოვდა. ერთ-ერთმა დამცინა: “ო, პატივცემულო, მიეცით ბიბლია!” მივხვდი, რომ სერიოზულად არ მეპყრობოდნენ. როცა ვუხსნიდი თუ რატომ მინდოდა

ბიბლია ასე ძალიან, სერიოზულად მისმენდნენ. ხუცესი ყველაზე მეტი თავაზიანობითა და სერიოზულობით გამოირჩეოდა. მან თბილად მკითხა ჩემი სახელი.

“წამოდი ჩემთან მასუდ, ჩვენ შეგვიძლია ოფისში ვისაუბროთ!”

დავსხედით თუ არა მოუყევე იმ კითხვების შესახებ, რომელიც ასე ძალიან მაწუხებდა. ის კი დიდი ყურადღებით მისმენდა. კიდევ ერთხელ ვთხოვე ბიბლია. მან წიგნი კარადიდან გამოიღო, გადმოძკა და მითხრა: “მასუდ, გაუფრთხილდი ამ წიგნს, ეს სიცოცხლის სიტყვაა!”

მადლობა გადაუხადე და ფულიც შევთავაზე, მაგრამ იუარა: “სიცოცხლის სიტყვა მისი ჭეშმარიტი მამიებლისათვის უფასო არის. წაიდე და წაიკითხე გულისყურით, ის დაელება მალამოდ შენს სულს!”

ბიბლია გულში ჩავიკარი. სანახევროდ მომესმა, ერთ-ერთმა იმათაგანმა მომდევნო კვირის მსახურებაზე, რომ დამპატიუა. დავპირდი, რომ მივიდოდი და გამოვემშვიდობე.

სადამოს ახალ ამბებს ვუსმენდი და გავიგონე, რომ ცეცხლი შეწვევტილა. ყველას გული სიხარულით აევსო. მიუხედავად ამისა სახლს მაინც ვაბნელებდი. ფანჯრები შევამოწმე ვიდრე ბიბლიის წასაკითხად დავჯდებოდი. ლამფას პირსაწმენდი გადავაფარე და კითხვა “დაბადების” წიგნიდან დავიწყე. პირველივე თავის სიტყვებმა მიიპყრო ჩემი ყურადღება. აქ ღვთისაგან ქვეყნიერების შექმნის, სინათლისა და სიბნელის წარმოქმნის ისტორია ისევე ეწერა, როგორც ყურანში.

იმ ღამით ჩვეულებრივზე მეტხანს დავრჩი საკითხავად. გოცნებულ ვიყავი იმით რაც წავიკითხე. როცა წიგნი დავხურე თვალები მეწვოდა და დასაძინებლად წავედი. თითქოს პატრიარქების პროცესია მოაბიჯებდა ჩემსკენ. ის წინასწარმეტყველები, რომლებიც ნახსენები იყვნენ ბიბლიაში, ჩემთვის ჯერ კიდევ წლების წინ ყურანიდან იყვნენ ცნობილნი. ისევ ნოე, აბრაამი და ლოტი. ისევ ისმაელი, ისაკი, იაკობი და იოსები. იგივე იყო მოსესი და ფარაონის ამბავი. აარონი, დავითი, რომელმაც ზაბური იგალობა, საყვარელი ფსალმუნები, სოლომონი, ვისაც მიეცა სიბრძნე და ცოდნა, იობი და იონაც იგივენი იყვნენ.

იმ ღამით, მთელი ბიბლია ყურანის კომენტარებად მეჩვენებოდა. მომდევნო დღეებიც მის სწავლაში გავატარე. ქურაშებმა შენიშნეს, რომ უფრო დიდ ხანს ვატარებდი ჩემს ოთახში, თუმცა არაფერი უთქვამთ. ამ დროს ჩემთვის რამდენიმე მნიშვნელოვანი საკითხი ნათლად იკვეთებოდა. მაგალითად, ისლამი ასწავლის, რომ წინასწარმეტყველები ცხოვრობდნენ წმინდა და უცოდველი ცხოვრებით. მაგრამ რაც უფრო მეტად ვკითხულობდი ბიბლიას, უფრო მეტად ვხედავდი, რომ ისინიც მოკვდავ ადამიანები იყვნენ. სისუსტე და დაცემა ადამიანთა მოდგმის ჩვევა ყოფილა. უცნაურ აღმოჩენად

მოძევენა, როცა დავითის ცოდვების სია წავიკითხე. ის ადგილი როცა იერემიამ ღვთის წინააღმდეგ შეჰყვირა. გამაოცა მოსეს დაუმორჩილებლობამ. შოკში ჩამავლო ამ საკითხების ასე დაუფარავად დაწერის ფაქტმა. ამ დროს რაღაც გამხნევება ვიგრძენი. ეს ადამიანები ისეთი სუსტები იყვნენ, როგორიც მე ვარ. ღმერთი კი მაინც იყენებდა მათ. ვფიქრობდი ჩემთვის და კითხვას არ ვწყვეტდი.

ამ საკითხებით გარემოცული გონებაში ალტერნატივას ვეძებდი. ვფიქრობდი რა არ უნდა ყოფილიყო დაწერილი ასე და რა იყო ჭეშმარიტება. ერთი მხარე ჩემში გაიძახოდა: “ეს ღვთის გმობაა!” ერთხელ თუ ორჯერ, დროის შუალედი გავაკეთე ბიბლიასთან ხელმოკრედ დასაბრუნებლად. “თუ კი წიგნმა განახლება განიცადა” – ვფიქრობდი ჩემთვის – “მაშინ ისრაელიანებმა აქ აღწერილი ამბები რატომ არ შეცვალეს? პირიქით ისინი ამაყოფენ თავიანთი წინაპრებით. რატომ არის ეს ისტორია ჯერ კიდევ აქ?” – რა თქმა უნდა ეს ძალიან მნიშვნელოვანი იყო.

ამ ფიქრით ყურანს შევხედე. მაინტერესებდა იყო თუ არა იქ წინასწარმეტყველებებისა და პატრიარქების მიერ რაიმე მონანიების მსგავსი. ჩემდა გასაოცრად იყო. ყურანის მიხედვით, ბევრმა ღვთის კაცთაგანმა შესცოლა და პატიება სთხოვა ღმერთს. მაგალითად, ადამი, (სურა 7 მუხლი 23-24.) ნოე, (სურა 11 მუხლი 47). აბრაამი (სურა 14 მუხლი 40-41.). მათ მსგავსად მოსე, (სურა 28 მუხლი 16) და დავითი (სურა 38 მუხლი 23-24.) ყოველივე მეტად შთამბეჭდავი იყო. ქურე-შეხსენებამდენი სწავლით უკვე ვაწუხებდი. ერთ საღამოს ქალბატონმა ქურეშმა მითხრა: “მასუდ, შენ უნდა შეადარო მუჰამედისა და იესოს ცხოვრება. მალევე დაინახავ რომ მუჰამედი არის ის, ვისაც უნდა გავყვეთ, მხოლოდ ის არის ქვეყნიერების კურთხევა!”

იმ კვირას გამახსენდა, რომ ცენტრალურ მეთოდისტურ ეკლესიაში დაპატივებული ვიყავი მოხუცი კაცის მიერ და გადავწყვიტე წავსულიყავი. როცა მივედი უკვე შეხვედრაც იწყებოდა. შევძვერი უკანა რიგში და მოსასმენად დავჯექი. მსახურება დიდს არაფერს ნიშნავდა ჩემთვის. თუმცა შთაბეჭდილება მოახდინა იმან, რომ იესოს დიდ პატივს სცემდნენ ამ ეკლესიაში. მას ყველა როგორც უფალს და მხსნელს ისე მიმართავდა. ნაწილი ჩემი შინაგანი ნაწილობრივ ებრძოდა ამ აზრს. მქადაგებელმა შემნიშნა და მსახურების შემდეგ თბილად დამელაპარაკა. მას სახელად ბატონი ვინცენტი ერქვა. მასთან ერთად იყო ბატონი მასსეი, რომელმაც მსახურებაზე დამპატიჟა.

ბატონმა ვინცენტმა მთხოვა ოფისში შევყოლოდი. დიდხანს ვისაუბრეთ ერთად, რადგან კითხვებით ვიყავი დაზუნძლული. ვკითხე თუ შეიძლებოდა, რომ მათზე მელაპარაკა.

ბატონმა ვინცენტმა თანხმობის ნიშნად თავი დამიკრა.

“ყურანში” – დავიწყე მე – “ვხედავთ დაბადების დოქტრინას, სწავლებას, სასწაულებს და იესოს ამადლებას. მაგრამ აქ არაფერია ნათქვამი “მამის და ძის” შესახებ. რა თქმა უნდა ყურანი ამბობს, “მხოლოდშობილი და არა დაბადებული...”

როცა ვესაუბრებოდი ბატონი ვინსენტი სახეში მიყურებდა და შემდეგ მითხრა: “მართალია მასუდ. ყურანში ღმერთს აქვს მნიშვნელოვანი სახელი აღუადუდ, რაც სიყვარულით მზრუნველს ნიშნავს. მაგრამ ინჯილი (სახარება) უფრო მეტს ამბობს იმაზე, რომ ღმერთი თავად სიყვარულია. სხვა სიტყვებით რომ ვთქვათ, მისი სა-ხელი მხოლოდ აღუადუდი კი არ არის, არამედ აღუადუდი პი-როვნებაა.”

“ჩვენი ბიბლია იყენებს ტერმინს – მამა და ძე, რათა აღადგინოს ურთიერთობა ღმერთსა და ადამიანს შორის. მეორეს მხრივ ისლამს სწამს, რომ ეს ღმერთი არის უფალი და ჩვენ ვართ მისი მსახურები. მაგრამ სახარება (ინჯილი) იესოს შესახებ ამბობს: “ღმერთმა ისე შეიყვარა ქვეყნიერება, რომ მისცა თავისი მხოლოდ შობილი ძე, რათა ყოველი მისი მორწმუნე არ დაიღუპოს არამედ ჰქონდეს საუკუნო სიცოცხლე.” (იოანე 3:16).

“ზუსტად ეს არის ჩემი პრობლემა” – ჩავერთე მე – “როგორ არის იესო ქრისტე ღვთის ძე?”

ბატონმა ვინსენტმა გაიღიმა ჩემს შემოფოთებაზე.

“კარგი მასუდ, ეს არის სულიერი ურთიერთობა, რაზეც ჩვენ ვლაპარაკობთ. იგი უნდა დაიცვა ცხადად შენს გონებაში. ამას არაფერი აქვს საერთო ხორციელ დაბადებასთან. აშკარაა, რომ ამის გაგება არ უნდათ ან არ შეუძლიათ მუსულმანებს. ჩვენ ვლაპარაკობთ სულიერ ურთიერთობაზე.

ნება მომეცი მოვახდინო ამის ილუსტრირება. რადგან მოვუხმობთ მუჰამედს ალი ჯინნაჰს (ჩვენი ერის მამას), ეს იმას ნიშნავს რომ პაკისტანის მთელი ერი მისგან დაიბადა? რა თქმა უნდა არა! ჩვენ ქრისტიანებს გვჯერა, რომ იესო ქრისტე, მამის ძე, ჩვენი უფალი ხორციელად დავითის თესლიდან დაიბადა. იგი გამოცხადდა ძედ ღვთის ძლიერებით, სული წმიდის მიერ და იქნა მკვდრეთით აღმდგარი (რომ. 1:3-19).”

მისი სახე გაბრწყინებული იყო ამ ლამაზი სიტყვების თქმით. ვხედავდი რამდენს ნიშნავდა ეს სიტყვები მისთვის. შემდეგ ისევ გააგრძელა: “იესო იწოდება “ღვთის სიტყვად” და “ღვთის სულად” ეს ტერმინები ბიბლიის მსგავსად ყურანშიც არის. აქ იესო კიდევ იწოდება “ძედ.” როცა გვჯერა, რომ ღმერთი არის საუკუნო, ეს იმას ნიშნავს, რომ მისი სულიც მარადიულია. იესო არის ღვთის სული. რაც აშკარად ნიშნავს, რომ იესოც მარადიულია და

ჩვენც ვრწმუნდებით იესო ქრისტეს ღვთაებრიობაში. ის ჭეშმარიტად

მარადიულია!”

ამ სიტყვებს ხმის ამოუღებლად ვუსმენდი. ეს ყველაფერი ასე ცხადად აქამდე არასდროს დამინახავს. არც მსმენია ასეთი არგუმენტები. ბევრჯერ გამიგია რას ამბობდნენ მუსულმანები იესოზე, მაგრამ ეს იყო პირველად ქრისტიანული საკითხების ნათლად დანახვა. კიდევ ერთხელ ვიყავი გაოგნებული ამ არგუმენტებით რაც აქ მოვისმინე. მთელი ჩემი მუსულმანური მემკვიდრეობა მეწინააღმდეგებოდა ამის მნიშვნელოვნად ჩათვლაში. მაგრამ ჩემი გული სხვას განიცდიდა. რომელიმე პოეტის ხუმრობით ნათქვამი სიტყვები გამასხენდა: “როცა მუსულმანი ინჯილს (სახარებას) წაიკითხავს, ისლამიდან მოექცევა!”

ვფიქრობდი, ნუთუ მეც იგივე მემართებოდა.

ბატონი ვინსენტი გრძნობდა, რომ ვდარდობდი და არაფერის თქმას მაიძულებდა. მკითხა თუ მქონდა რაიმე შეკითხვა. ნელა გავიქნე თავი უარის ნიშნად. ვგრძნობდი, რომ რომელიმე ცენტრალური, ძლიერი ბოძი დაინგრა ჩემი მუსულმანური ციხე-სიმაგრისა.

“თუ არ შეწუხდებით, ბატონო” – ვთქვი მე – “სხვა დროს შეგე-კითხებით. ჯერ უფრო მეტი უნდა ვისწავლო!”

აღდა და მაგიდას მეორე მხრიდან შემოუარა.

“გავიგე მასუდ,” – თქვა მან – “მოხარული ვიქნებით შენი კვლავ აქ ნახვით, ნებისმიერ დროს!”

მომდევნო დღეები მთლიანად იმ საკითხების შესწავლაში გავატარე, რაც ეკლესიაში ისლამისტ მასწავლებლებთან მოვისმინე. მაგრამ ბატონი ვინსენტის მიერ ნათქვამი ძლიერი სიტყვები კვლავ რჩებოდა ჩემს გულში. მათი დავიწყება უბრალოდ არ შემეძლო. ერთ დიდ ისლამისტ სწავლულთანაც კი წავედი. მაულანა ფაზლუტ რაჰმანი იყო ხელმძღვანელი მსოფლიო ისლამისტური ფედერაციის ცენტრისა კარაჩაში. ადვილი არ იყო მისი ნახვა, რადგან ყოველთვის დაკავებული გახლდათ. ერთ საღამოს, ლოცვის შემდეგ, რამდენიმე წერილითა და ნაშრომით ვესტუმრე. მოხიბლული დავრჩი მისი არგუმენტებით:

“გწამს, რომ ღმერთი არის შემოქმედი?” – მკითხა მან უცხად.

“დიახ, ჭეშმარიტად, ღმერთი არის შემოქმედი!” – ვუპასუხე მე

“მაშინ” – გააგრძელა მან – “შენ თუ გინდა იყო ჭეშმარიტი მუსულმანი შეუძლებელია გქონდეს რაიმე კითხვა ამის შესახებ. გწამს, რომ მუჰამედი არის ჭეშმარიტი წინასწარმეტყველი ღვთისა? რომ ისლამი არის ჭეშმარიტი რელიგია?”

ამ კითხვებმა დამაბრკოლა. შეკითხვების ფორმამ უკვე ცხადყო, რომ აქ არ იქნებოდა რეალური დისკუსია ამ შეკითხვებთან დაკავშირებით.

“ბატონო,” – შეკითხვა დავუსვი – “თქვენ იმას ამბობთ, რომ ბრძალ უნდა ვირწმუნო?”

“ქრისტიანობაშიც ბრმა რწმენა უნდა გქონდეს!” – შემეკამათა იგი.

“ეს შეიძლება,” – ვთქვი მე – “მაგრამ უამრავი სიცხადეა ქრისტიანობაში ამ საკითხებთან დაკავშირებით. რასაც მე გეკითხებით ეს არის სიცხადე მუსულმანური რწმენისა?”

დოგმები აგორდა ჩემში როგორც ტალღა.

“შენ უნდა გწამდეს...” – ირწმუნებოდა დაჟინებით – “ერწმუნე ისლამის ზუთ ბოძს და ნუ სვამ კითხვას იმის შესახებ თუ რა არის მიდებული...”

მისი პასუხები ჩემს გულს ვერაფრით ახარებდა და აკმაყოფილებდა. კითხვების კორიანტელი მედგა გონებაში და ვერავინ მშველოდა. ყველაფერი რაც კი ვთქვი, განსაკუთრებით ბიბლიის ხედვასთან დაკავშირებით: სამება, ძეობა იესო ქრისტესი და ასე შემდეგ... მან არაფერზე მომისმინა.

საბოლოოდ ბოდიში მოვუხადე, ავდექი და წამოვედი. ისედაც მზად იყო ჩემს გარეთ გასაგდებად. მან რამდენიმე ნაშრომი მომცა (თავის მიერ დაწერილი) და მიირჩია წამეკითხა. ეს ყველაფერი შეეხებოდა იმ საკითხებს თუ როგორ გაირყვნა და შეიცვალა ქრისტიანობა. გულწრფელად, რომ ვთქვა ყველა ეს სტატია ისეთივე მშრალი იყო, როგორც გზაზე მტვერი. გადავწყვიტე ერთი რამ გამეკეთებინა; დიდი დაკვირვებით შემესწავლა იესოსა და მუჰამედის ცხოვრება და ერთმანეთისათვის შემედარებინა.

გამახსენდა ქალბატონი ქურემის სიტყვები და მივხვდი, რომ მოქმედების დრო იყო. მეორე საღამოს გადავშალე ბიბლია და ალალებდზე წავიკითხე ასეთი სიტყვები: “ბევრი სხვა ნიშანიც მოიმოქმედა იესომ მოწაფეების წინაშე, რაც ამ წიგნში არ ჩაწერილა. ეს კი დაიწერა, რათა ირწმუნოთ, რომ იესო არის ქრისტი, ძე ღვთისა. რათა მორწმუნეებს გქონდეთ სიცოცხლე მისი სახელით” (იოანე 20:30-31).

ეს სიტყვები ზუსტად ჩემთვის, ჩემი საჭიროებისთვის იყო დაწერილი. კვლავ იესოს ღვთაებრიობის საკითხზე დავფიქრდი, მისი მიდება ძალიან მიჭირდა. “სასწაულები! რწმენა! საუკუნო ცხოვრება! როგორი კაცი იყო იესო?” – გოცნებული ვიყავი. ახლა უფრო მეტად (ვიდრე ოდესმე) გადავწყვიტე შემესწავლა ამ კაცის ცხოვრება და მენახა სადამდე მიმიყვანდა იგი. ვიცოდი, რომ ყურანში საუბარი იყო იესოს სასწაულების შესახებ, თუმცა ისინი ყოველთვის ისე არ ეწერა, როგორც ბიბლიაში.

ჰადიში ლაპარაკობს მუჰამედის მიერ მთვარის ნაწილობრივ შემობრუნებაზე. ის ლაპარაკობს აგრეთვე მუჰამედის მიერ ავადმყოფების განკურნებასა და საჭმლის გამრავლებაზე მისი მოწაფეებისათვის... იყო თუ არა იესოს სასწაულები განსხვავებული მუჰამედის სასწაულებისაგან? სურა ამბობს, რომ მუჰამედს სასწაულები

არ მოუხდენია! მუსულმანები თვლიან, რომ მან (მუჰამედმა) იმოქმედა იესოს მოთხოვნების საწინააღმდეგოდ.

მე გონებით მეცამეტე სურის 7 მუხლისაკენ წავედი, სადაც წერია: “მათ ვისაც არ სწამთ ამბობენ: თუ მხოლოდ რამოდენიმე სასწაული იქნებოდა მომხდარი, მისი მოქმედება მხოლოდ ღვთის გამაფრთხილებლად ჩაითვლებოდა.”

სურა (29 მუხლი 50) მუჰამედზე მახობს: “და ისინი ამბობენ: რატომ არ აგზავნის ღმერთი მასზე ციდან სასწაულებს? (მათი თქმით სასწაულები მხოლოდ ალაჰთანაა) მუჰამედ წინასწარმეტყველი არასოდეს მოითხოვდა რომ სასწაულები მოეხდინა. მაგრამ ცხადი იყო, რომ იესოს მიერ მოხდელი სასწაულები ისეთივე ბუნებრივი იყო როგორც სუნთქვა!

ამას ვხედავდი, მაგრამ მაინც არც თუ ისე ადვილი იყო ეს ყველაფერი დამეჯერებინა.

მხოლოდ ღმერთს შეეძლო სასწაულების მოხდენა. იესომ ადავლინა სასწაულები. მიჭირდა გამეხედა და მეტყვა, რომ იესო იყო ღმერთი.

არ ვიცი რატომ მიფრთხილებდა გული ლოცვისას: “ო, შემოქმედო ღმერთო, მიჩვენე სწორი გზა, რომელიც საუკეთესოა ჩემთვის. არ მინდა გზა, რომელიც მომცემს შფოთს. და არც მათი ნაბიჯები, ვინც შენიდან გადაუხვია!”

ვტიროდი, როცა ამ სიტყვებით ვლოცულობდი გულის სიღრმიდან.

ამ დროს ვიგრძენი, თითქოს ვიდაც იყო ოთახში და რადაც უნდოდა ეთქვა ჩემთვის. ირგვლივ მიმოვიხედე, მაგრამ ვერავინ შევნიშნე.

“ღიახ, ღიახ...” — ვიდაც მეუბნებოდა. დავხედე ბიბლიას, რომელიც გადაშლილი იყო მაგიდაზე და ავიდე. ის ახლა იმ ადგილზე არ იყო გადაშლილი, სადაც ცოტა ხნის წინ ვკითხულობდი. თვალს არ დავუჯერე რაც წავიკითხე: “ითხოვეთ და მოგეცემათ. ეძებეთ და იპოვით. დააკაკუნეთ და გაგედებათ. ვინაიდან ყველა, ვინც ითხოვს, ღებულობს და ვინც აკაკუნებს გაედება.” (მათე 7:7 – 8)

ღმერთი დამელაპარაკა! იგი თავად წარმიძღვა ამ სიტყვებისაკენ.

ვკანკალებდი როცა ვიგრძენი, რომ მან მიიღო ჩემი ლოცვა და პასუხი გამცა. მომდევნო კვირასაც გავაგრძელე ბიბლიაში აღწერილი სასწაულების შესწავლა. აღმოვაჩინე, რომ დიდი განსხვავება იყო ებრაულ წინასწარმეტყველებსა და იესოს შორის. როგორც ჩანდა წინასწარმეტყველები ძალაუფლებას ხშირად იყენებდნენ თავიანთი სასარგებლოდ, იესოს კი ეს არასდროს გაუკეთებია.

მაგალითად, როცა ელია ელაპარაკება ზარეფას ქვრივს: “ჯერ გააკეთე პატარა ნამცხვარი, მომიტანე მე...” (1 მეფეთა 17-13). ცხადია, რომ ზოგჯერ წინასწარმეტყველები ღვთის ძალას არასწორი გზით იყენებდნენ (2 მეფეთა 1:9-14).

იესოს, თუმცა მას მთელი ძალაუფლება ჰქონდა მიცემული ღმერთისაგან, არ მოუხმო ანგელოზებს ზეციდან თავისი სიცოცხლის შესანარჩუნებლად და მისი მტრების გასანადგურებლად.

წინასწარმეტყველები ამბობდნენ: “ღმერთი ამბობს ამას...” მაგრამ იესო კი ყოველთვის ამბობდა: “ჴეშმარიტად, ჴეშმარიტად გეუბნებით თქვენ...”

მუჴამედი კი თავის თავზე საუბრობდა: “მე ვარ ისეთი მოკვდავი, როგორც თქვენ. ჩემი ღმერთი შთამაგონებს რომ, თქვენი ღმერთი არის მხოლოდ ერთადერთი ღმერთი. ვისაც სურს თავის ღმერთთან შეხვედრა აკეთოს კარგი საქმეები და არავის და არაფერს დაუდოს წილი მის ღმერთთან” (სურა 18 მუხლი 110).

იესო გამუდმებით საუბრობდა თავის თავზე: “მოდით ჩემთან მამერალნო და ტვირთმძიმენო და მე მოგასვენებთ თქვენ” (მათე 11:28): “მე და მამა ერთი ვართ” (იოანე 10-30): “მე ვარ გზა, ჴეშმარიტება და სიცოცხლე. მამასთან ვერავინ მივა თუ არა ჩემით!” (იოანე 14:6).

მუსულმანებმა იცოდნენ, რომ მუჴამედად ვინც იწოდება “ქვეყნიერების წყალობად” თქვა: “მე არ მაქვს ძალა, რომ დავაზიანო ჩემი თავი ან რაიმე სარგებლობა მოვუტანო მას, ალაჴი დაიხსნის მათ, ვისაც ინებებს.” (სურა 10:49).

მაგრამ იესომ თქვა: “მთელი ძალაუფლება მე მომეცა!” (მათე 28:18).

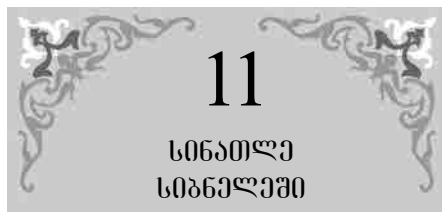
გოცნებული დავრჩი, ეს ყველაფერი უცხო იყო ჩემთვის. აქ საუბარი იყო წინასწარმეტყველ მუჴამედზე, რომელსაც კურთხევა მოაქვს მთელი ქვეყნიერებისათვის. მაგრამ საინტერესოა, რომელი ძალაუფლებით აკეთებს ამას? ის იყო ისეთივე მოკვდავი როგორც ჩვენ. მისი საფლავიც აქ არის, რომ ვნახოთ მუსულმანებმა. მას არ შეუძლია ჩვენი დახსნა. თავის მხრივ იესოს, რომელიც ისლამისთვისაც ავტორიტეტია, თავის თავზე შეუძლია თქვას: “მე ვარ აღდგომა და სიცოცხლე...” (იოანე 11:25)

ცხადია, ისლამის წინასწარმეტყველებს სამუდამოდ სძინავთ მედინას სასაფლაოზე. მაგრამ ბევრმა ნახა თავისი თვალთ იესოს ზეცად ამაღლება.

წინასწარმეტყველი მუჴამედი მშვიდობისა და უსაფრთხოების სიმბოლოა მიღწეობით ადამიანისათვის. მაგრამ მას თვითონ ესაჭიროება ჩვენი ღოცვები. დღეში ხუთჯერ შეწირული მუსულმანები ღოცულობენ მთელ მსოფლიოზე ალაჴისა და მათი სხვა წინასწარმეტყველების მშვიდობისათვის.

აშკარა იყო, რომ მალე გადაწყვეტილების მიღებამდე უნდა მივსულიყავი. მაუღვის, ვისთანაც მე მივიტანე ჩემი პრობლემები, არ ჰქონდა პასუხი. ისინი მხოლოდ ბრაზდებოდნენ ჩემზე და ჩემ გარეთ გაგდებას ლამობდნენ. ჯერ კიდევ არ ვიმყოფებოდი გამანადგურებ-

ლი ზეწოლის ქვეშ. მხოლოდ ცოდნა მინდოდა. დარწმუნებული ვარ, რომ ათასობით მუსულმანს, მთელ ქვეყნიერებაზე ისე სჭირდება ჭეშმარიტების შეცნობა, როგორც მაშინ მე მინდოდა...

ბატონი მასსეი თავაზიანი კაცი იყო. რატომღაც ნაცრისფერი თმა ჰქონდა. მარტო ცხოვრობდა და ყოველთვის მოხარული იყო ჩემი ნახვით. იმ დღეს განსაკუთრებული სიყვარულით მომესალმა და სამზარეულოში მიმიპატიჟა. ჩაი უკვე ორივესათვის გაემზადებინა. ჩაი ავიდეთ და ერთად დავსხედით შეზღონგზე. დროს ვატარებდით სიმშვიდეში და სიამოვნებით შევექცეოდით ამ ტკბილ სითხეს. იქვე მაგიდაზე იდო პატარა ბუკლეტი, რომელსაც “ხსნა” ეწერა. ავიღე და რამდენიმე თავი ბატონი მასსეის თანდასწრებით წავიკითხე. რაღაცნაირად ამ ბროშურის წაკითხვამ ბიძგი მომცა, რომ მისთვის მეკითხა: “მუსულმანებს სჯერათ, რომ სამართლიანობა და რწმენა ალაჰშია და თავიანთი კარგი საქმეები იხსით მათ. ეს იგივეა ქრისტიანობაშიც?”

ბატონმა მასეიმ თავი გააქნია უარის ნიშნად:

“არა მასუდ, ჩვენ ქრისტიანებს გვჯერა რომ, “ყველამ შესცოდა და მოკლებულნი არიან ღვთის დიდებას”. ჩვენ ვერ დავიხსნით ჩვენს თავს სამართლიანი საქმეებით, ერთი სახელია ცის ქვეშ, რომელშიც გვაქვს მიტევება და დახსნა. რა თქმა უნდა, ეს არის იესო, ჩვენი უფალი. “ეს არის ერთადერთი გზა, რომ შეიცნო ღვთის კურთხევა, რომ ღმერთს მოაქვს ხსნა.”

იგი იმ დღეს სხვა ბევრ საკითხთან დაკავშირებითაც მესაუბრა, რომლებიც ჭეშმარიტებად მივიჩნიე. ვგრძნობდი, რომ იმ დღისით კარგ პასუხებს ვლებულობდი ჩემს კითხვებზე და დიდხანს ვისაუბრეთ.

ბატონ მასსეის ნამდვილად ჰქონდა განცდილი ის, რასაც მეუბნებოდა. თავად წარმოშობით ინდოეთიდან იყო და პაკისტანში 1947 წლის მოვლენების შედეგად ჩამოვიდა. ბატონი მასსეი მრავალი წელი მუშობდა იარაღის საწყობში. მოგვიანებით კარაჩში გადმოვიდა და დღემდე აქ ცხოვრობდა. მან თავის პირად ცხოვრებაში ძალიან ბევრი რამ გამოცადა, მარტობაცა და წუხილიც. მისი მეუღლე რამდენიმე წლის წინ გარდაიცვალა. როგორც ჩანს მათ რამდენიმე ბავშვი ჰყავდათ, მაგრამ არც ერთი მათგანი იყო ცოცხალი. ყველაფრის

მიუხედავად მას სახეზე მუდამ ნათელი ჰქონდა მოფენილი, უფალ იესოს ნათელი ანათებდა. მივხვდი რომ ძლიან კარგად ესმოდა ის ჭეშმარიტება, რომელზეც საუბრობდა.

წასასვლელად რომ მოვემზადე, ვკითხე: “თუ შეიძლება რამოდენიმე წიგნი, რომ მათხოვოთ, სადაც ერთმანეთს შედარებული იქნებოდა ქრისტიანული და მუსულმანური დოქტრინები.” სამწუხაროდ რაიმე მსგავსი წიგი არ აღმოაჩნდა.

“მასუდ, ძალიან ძნელია იპოვო ასეთი წიგნები დღეს პაკისტანში. ადრე კი იწერებოდა, მაგრამ დღეს, ჩვენი სახელმწიფო მსგავსი წიგნების გამოცემის ნებას ადარ გვრთავს. ხალხი კი რომელთაც ეს წიგნები კერძო საკუთრებაში აქვს, ძალიან ძნელი მოსაძებნი იქნება!”

პირველად მოვისმინე ასეთი რამ და გავოცდი. დავრწმუნდი, რომ პიროვნება სრულიად თავისუფალია არჩევნის ნებაში, განსაკუთრებით კი რელიგიის დარგში. წამოსვლამდე ბატონმა მასსემი ერთი წიგნი იპოვა ქრისტიანული დოქტრინის შესახებ და გადმოსაცემად მომიტანა. კარებისაკენ ერთად წამოვედით. ვიდრე დავემშვიდობებოდი, ხელი თავზე დამადო და თქვა: “ღმერთმა გაკურთხოს ჩემო შვილო...”

სახლში ბატონი ქურეში მელოდებოდა. მას სასიამოვნო ამბავი ჰქონდა ჩემთვის. დაპირებისამებრ სამსახური ეშოვა და რაც მთავარია, მუდმივი. საფოსტო ოფისში რამდენიმე ვაკანსია უპოვია. მე ყოველ დღე უნდა შემეცხო განცხადების ფორმები. საქმემ ძალიან გამახარა.

“დიდი მადლობა, აპა!” – წავილულლულე. მან კი გამიცინა.

“მასუდ, სასწრაფოდ უნდა გაგზავნო ფორმა.” – მთხოვა და მისამართი მომცა – “ახლა კი წამოდი და საჭმელი მიირთვი, თორემ გაცივდება.”

ყველა კარგ ხასიათზე იყო. ქალბატონი ქურეში დაჟინებით დამაკვირდა და მითხრა: “მასუდ, ამ ბოლოს დროს ყოველთვის ქრისტიანებთან მიირთმევ საჭმელს. რომ დაბრუნდები კარგად უნდა დაიბანო ხელები და ზეპირად თქვა კალიმა, რაიმე ბილწი რომ არ მოიტანო მათგან.”

ეს ნახევრად სერიოზული ნათქვამი იყო, მაგრამ ვითომ ხუმრობად მივიღე და ვუპასუხე: “აპი, ვფიქრობ, რომ დიდად შორს ვერ წახვალ!”

გაოცებულმა შემომხედა, მე კი თეფში ავიღე, გადმოვაბრუნე რათა მენახა მარკა და გამეგო ვის მიერ იყო დამზადებული.

“თქვენ რა თქმა უნდა იცით, რომ ეს თეფშები დამზადებულია ჩინეთის რესპუბლიკაში. ისინი კომუნისტები არიან და უარესნი ვიდრე ქრისტიანები. რადგან საერთოდ ათეისტები არიან. ვფიქრობ, ჩვენ ყველამ ერთად უნდა გავიმეოროთ მთელი ყურანი ზეპირად, ვიდრე ამ თეფშებზე ვჭამთ. არ მეთანხმებით?”

მათ, ყველამ ერთად, ხმამღლა დაიწყეს სიცილი.

1972 წლის თებერვალი იდგა როცა გავიგე, რომ საფოსტო ღებარტამენტში ჩემი კანდიდატურა მიეღოთ და მუშაობის უფლება მქონდა. ვიდრე მიმიღებდნენ სამ თვიანი კურსები უნდა გამეცლო. ბუნებრივია ამ დროს სწავლა უნდა მიმეტოვებინა. თუმცა რვა საათიანი სამუშაოს შემდეგ თავისუფალი ვიყავი და შემემძლო განაწილებებინა ჩემი გამოკვლევები.

ამ დარჩენილ დროში წავიკითხე მთელი რიგი ნუსხა ქრისტიანული წიგნებისა, რომლებიც მეგობრებმა მათხოვეს. მინდოდა მაშინაც წამეკითხა, როცა სამსახურში არაფერი მქონდა გასაკეთებელი, მაგრამ ეს შეუძლებელი იყო. სამუშაოს ზედამხედველი ესწრებოდა. სხვა მოწაფეებთან ერთად მეც უნდა მესწავლა საფოსტო რეგიონები, კოდები, როგორ უნდა ჩაგვეტარებინა შემოწმება, რაიმე შეცდომა რომ არ გაგვპარვოდა და ვინმეს ჩუმად რაიმე არ დაემალა წერილებში. ეს ძალიან საპასუხისმგებლო საქმე იყო, მაგრამ ერთი სული მქონდა სახლში როდის წავიდოდი და სწავლას დაევიწყებდი.

ერთ დღეს ვსწავლობდი ცოდვას და მის საწყისებს. თვალში საცემი იყო, რომ ყურანში არსად იყო ნახსენები – იესომ შესცოდაო. ამიტომაც სამართლიანად მივიჩნიე იესოს ნათქვამი სიტყვები ბიბლიაში. მხოლოდ მას შეეძლო თამამად ეკითხა თავისი მტრისათვის: “რომელი თქვენგანი მამხილებს მე ცოდვისათვის?” (იოანე 8:46)

ისიც ფაქტია, რომ ყურანი არაფერს ამბობს მუჰამედის ცოდვილ ცხოვრებაზე. თუმცა იქ არის რამდენიმე მუხლი, როგორც მაგალითად სურა 110 მუხლი 3, რომელიც ამბობს: “უგალობეთ ღიღების საგალობელი უფალს და ეძიეთ მისგან პატიება. რადგან ის მზად არის გვიჩვენოს მოწყალება!”

სურა 48, პირველი და მეორე მუხლები ამბობენ:

“ჩვენ გვაქვს მოცემული გამარჯვება, რათა ალაჰმა მოგვიტევეს ჩვენი შეცოდებები, წარსულისაც და მომავლისაც და მისი ნებასურვილი იყოს ჩვენზე, დაე, წარგვიძეხი შენ, სწორ გზაზე.”

ამ მუხლების კითხვისას ცოტა შევეცოვნდი. მიუღებლად მიმაჩნდა, რომ მუჰამედი უცოდველად ჩამეთვალა და ყურანი ღვთის გამოცხადებად მიმედო. უკვე ვიცოდი, რომ იესოს რადიკალურად განსხვავებული აზრი ჰქონდა ქალის როლის შესახებ. გასათვარი იყო ის ფაქტები თუ როგორ იცავდა იესო ქალის უფლებებს. მნიშვნელოვანია მისი სწავლება გაყრის შესახებ. (მათე 5:31-32) მის საწინააღმდეგო აზრს ავრცელებდა ისლამური სწავლება. იესო იცავდა ცოლებს თავისი მოძღვრებით. ყურანი კი სულ სხვას ასწავლიდა:

“თუ ქალი არის მსჯავრდებული უგვანო საქციელში, დაუძახე მოწმეებს მის წინააღმდეგ. თუ ისინი დაამტკიცებენ მის დანაშაულს,

განაცალკევე იგი თავის სახლში ვიდრე სიკვდილს მისცემდე მას ან ალაპი უჩვენებს მას გზას” (სურა 4 მუხლი 15).”

თუ, ეს არის სამართლიანი “თანასწორობა” მუსულმანი ქალებისათვის და კაცებისათვის მაშინ მე ვფიქრობ, რომ ქრისტიანული გზა უფრო აღმატებულია.

ისლამი კაცს პრაქტიკულად ანიჭებს უპირატესობას. ის ისე წარმოაჩენს, თითქოს ქალი არის მამაკაცის საკუთრების ნაწილი, როგორც ნივთი. სამოთხეშიც კი ყურანის მიხედვით, ქალი არ უნდა მოელოდეს რაიმეს სასიხარულოს. კაცს კი უფრო მეტი აქვს საიმედო. საერთო ჯამში კი ყურანი ძალიან ცოტას საუბრობს ქალის საკითხთან დაკავშირებით.

გულში წინააღმდეგობა გამიჩნდა ასეთი არათანაბარი მოდგომისადმი. ყურანის თანახმად ქალი მამაკაცის ტყვეა.

ჩაფიქრებული ვიჯექი ჩემთვის სკამზე. ბიბლიას ვუყურებდი, ნიაგმა წიგნის ფურცლები გადაფურცლა და იმ გვედზე გაჩერდა, რომელიც მეტადრე შეეხო ჩემს გულს: “გავიგონე ხმა ციდან, რომელიც ამბობდა... გამოერიდე მას ჩემო ხალხო, რათა არ ეზიარო მის ცოდვებს და არ მიიღო მისი წყლულებისაგან, ვინაიდან მისმა ცოდვებმა ცას უწია და გაიხსენა ღმერთმა მისი უსამართლობანი.” (გამოცხადება 18:4-5)

კკითხულობდი და უსიტყვოდ ვცახცახებდი. რა უნდა ვქნა? არც კი მილოცია...

შემდეგ კვლავ წავიკითხე: “რადგან მკვდრეთით აღდგომისას არც ცოლს ირთავენ, არც თხოვდებიან, არამედ არიან, როგორც ანგელოზები ცაში.” (მარ 12:25)

მეჩვენებოდა, რომ ის ხალხი, ვისაც ისლამი ეპყრა ხელში, მთელი ცხოვრება ცდომილ გზას ედგა. ისინი გაჰყვიროდნენ, თითქოს ისლამმა გაათავისუფლა ისინი. მაგრამ სინამდვილეში ეს ხომ არ იყო ის თავისუფლება, რაც ღმერთმა ქალისათვის განიზრახა, რომელიც მან შექმნა. მახსოვდა, რომ მუსულმან ქალს არ ჰქონდა უფლება ქმართან განქორწინების. მაგრამ კაცს შეუძლია გაშორდეს ქალს, ამ სიტყვების სამჯერ გამოერების შემდეგ: “მე გეყრები შენ.” გაგბრაზდი, რატომ უნდა ყოფილიყო ასე? ისე ვიყავი, მინდოდა ქუჩაში მეყვირა: “ო, ისლამის ხალხო, მოდით და ნახეთ განქორწინებული ქალი ჩვენს საზოგადოებაში. ნახეთ ქალები, რომელბიც თავიანთ დღეებს ატარებენ მშობლების სახლში. ნახეთ ისინი ქუჩებში, მათხოვრებად და მრუშებად. სინამდვილეში არავინ ჰყავთ ვინც იზრუნებს მათზე. ნახეთ ბავშვების საჭიროება. ნახეთ ისინი, ისლამის ხალხო. ისინი, ვინც ქმრების მიერ სახლიდან არიან გამოგდებული. ძალა რომ არ შესწევთ იცხოვრონ სწორად რადგან არ არიან საზოგადოებაში მიღებული. შეხედეთ მათ და შეგრცხვეთ ჩვენი ისლამური საზოგადოების! ნახეთ

ის ქალები, რომელთა ქმრები დაქორწინებულნი არიან მრავალ სხვა ქალებთან და არ შესწევთ უნარი ცოლებს დაეხმარონ. არ არის ეს უკანონობა ისლამის სიწმიდის სახელით?

ვისთვის შეიძლებოდა მეთქვა ეს ყველაფერი? ვინ მომისმენდა?” — ვტიროდი და ღმერთს, ჭეშმარიტ ღმერთს, შევლადადებდი: “ო, ჩემო ღმერთო, მიჩვენე მე სწორი გზა!”

მთელი ამ დროის მანძილზე პაკისტანის საფოსტო სამსახურში ინსპექტორის ასისტენტად ვმუშაობდი. ჩემი მოვალეობა იყო თვალყური მედევნებინა არალეგალური ნივთებისათვის, სატრანზიტო ან ადგილობრივი გზავნილებისათვის პაკისტანში. სამარცხვინო იყო, მაგრამ ჩემი თანამშრომლები ბევრ არალეგალურ საქმეს აკეთებდნენ. მაგალითად, როცა ისინი იპოვიდნენ ფულს კონვერტში, (პაკისტანის კანონის თანახმად ნება არ იყო დართული კონვერტით ფულის გადასაგზავნად) იმის ნაცვლად, რომ პაკისტანის ბანკში გაეგზავნათ, ჯიბეში იღებდნენ. მსგავსად ამისა, პორნოგრაფიულ მასალას და სხვა არალეგალურ ნივთებს განადგურების ნაცვლად ინახავდნენ და თვითონ იყენებდნენ. ასეთი გასინჯვების შემდეგ მაღალი თანამდებობის პირებისაგან ვიღებდით შეკვეთებს, რომ მათთვის გადაგვეგზავნა პორნოგრაფიული მასალა და უცხოური ვალუტა.

მე კი თვალყური უნდა მედევნებინა ანტიისლამური ლიტერატურის შემოტანაზე და მეცნობებინა ხელმძღვანელებისათვის რათა იგი გაენადგურებინათ. ამ დროს ქრისტიანობისადმი უკვე სიმპათიით ვიყავი გამსჭვალული, ვკითხულობდი ქრისტიანულ ჟურნალებს და ვინახავდი მისამართების ასლებს.

ამ გზით შემეძლო მიმოწერა მქონოდა ქრისტიანებთან. მთელი რიგი თეოლოგიური შენიშვნების, ქრისტიანული ჟურნალების გამოწერა და მიღება დავიწყე. ახლა კი ვფიქრობ, რომ ეს არ იყო სწორი გზა, მაგრამ მაშინ მოხარული ვიყავი რადგან შემეძლო შემესწავლა ჩემთვის საინტერესო და მნიშვნელოვანი საკითხები. ამავდროულად მივხვდი, რომ ბევრი იდეა და შეხედულება უსარგებლო იყო და უარი უნდა მეთქვა მათ მიღებაზე. სხვა საკითხებთან ერთად ვკითხულობდი ისეთ ჟურნალებს, საიდანაც შევიტყე, რომ არსებობდა მკდარი ქრისტიანული სექტებიც. მაგალითად ისეთები როგორებიც იყო: მორმონები, იეღოვას მოწმეები, ქრისტიანული მეცნიერება და ასე შემდეგ. რადგანაც მე უკვე ნასწავლი მქონდა ქრისტიანული მოძღვრების შესახებ, ღმერთმა მომცა დრო მეფიქრა ამ ყველაფერზე. ცოტა მოგვიანებით ჩემმა შრომამ ნაყოფიც გამოიღო. მთელი ამ დროის განმავლობაში ვცდილობდი შემედარებინა ერთმანეთისთვის ნასწავლი, წაკითხული და გაგონილი. ისლამის განწყენდის რიტუალი

შევადარე ქრისტიანულს. როცა ადამიანი მიდის ღმერთთან, ქრისტიანობის შემთხვევაში მას უნდა ჰქონდეს წმინდა გული. ამას მოწმობს იოანეს სახარების IV თავის 24-ე მუხლი: “ღმერთი არის სული და მისი თაყვანისმცემელნი თაყვანს უნდა სცემდნენ სულითა და ჭეშმარიტებით!”

ვფიქრობ იესოს ჯვარცმა იყო გამოსავალი, რომელმაც ნამდვილად მასწავლა რა იყო ჭეშმარიტება. უკვე რამდენიმე წიგნი მქონდა წაკითხული, მაგრამ ნამდვილი განმარტება თვით ღმერთიდან მოდიოდა. ეს ხდებოდა მისი სულის ძალით. ყურანიდან შეიძლებოდა გამეგო, რომ იესო ჯვარს ეცვა. შევღალადებდი ღმერთს: “ო ღმერთო, თუ ეს ყველაფერი ჭეშმარიტებაა, მაშინ შორს არ არის ის დღე, როცა ღია იქნება ჩემი გული ქრისტეს მისაღებად. ვაცნობიერებ რა, რომ შენ ხარ ჭეშმარიტი ღმერთი, და მამა უფალ იესო ქრისტესი!”

სამ იდეოლოგიასთან მქონდა საქმე. პირველი ქრისტიანული მრწამსი იყო რომელიც ნათლად ამტკიცებდა, რომ მესია მოვიდა ქვეყნიერებაზე, ჯვარს ეცვა, დამარხეს და მესამე დღეს აღსდგა და ორმოცი დღის შემდეგ ამაღლდა ზეცად. ეს საკმაოდ დამაჯერებლად გავიგე.

შემდეგ იყო მართლმადიდებელ ისლამისტთა სწავლება, რომ იესო ქრისტე ზეცად ჯვარცმის გარეშე ამაღლდა.

საბოლოოდ კი აჰმადური დოქტრინა, რომელიც ბავშვობიდან ვიცოდი. იესო ეცვა ჯვარს, მაგრამ არ მომკვდრა. გული წაუვიდა, გამოაცოცხლეს და მრავალი წელი ცხოვრობდა კაშმირში. თავგზა ამბნევი იყო ორივე ისლამური ჯგუფი, რომლებიც თავიანთ ხედვას ამტკიცებდნენ ყურანიდან.

აჰმადის სწავლება საკუთარი თავის საწინააღმდეგო მრავალ ფაქტზე საუბრობდა. ისინი თანხმობაში არ მოდიოდნენ ქრისტეს სიკვდილთან და ამის გამო ნეგატიურად ვიყავი განწყობილი მათი რელიგიისადმი. ძალიან ბევრი საუბარი მოგვიწევს ამის დასამტკიცებლად. ჩვენ გვაქვს სულ მცირე სამი სხვადასხვა ვერსია იესო ქრისტეს გარდაცვალების, რომლებიც ერთმანეთს არაფრით არ ეთანხმება.

რას მაშობობს ყურანი? 4 სურა 157 მუხლში დაწერილია: “ჩვენ მოკვალით მესია, იესო, მარიამის ძე, ალაჰის წარმოგზავნილი.” მათ მოკლეს ის, მაგრამ ის გამოეცხადა მათ!

ისლამის აზრით, საშინელი უპატიობაა წინასწარმეტყველის მოკლა. იესო ქრისტეს ჯვარცმა შეწყნარებულ იქნებოდა, მაგრამ 155-ე მუხლი ლაბარაკობს ებრაელების ურწმუნობაზე და წინასწარმეტყველის სიკვდილზე. მე ვფიქრობდი, როგორ შეიძლება წინასწარმეტყველი არ ჩაითვლილიყო წინასწარმეტყველად იმის გამო, რომ მან დაკარგა სიცოცხლე საკუთარი მოწოდების გამო.

მაშინ როგორ მოხდა იესოს ნამდვილი გარდაცვალება? ცხადია, ამის პასუხი ბიბლიაში არის, რომლისაც არ სწამს ძალიან ბევრ მუსულმანს. მაგრამ ამავედროულად ისინი იმავე წიგნს იყენებენ საკუთარი კომენტარებისათვის და დამოწმებებისათვის. ამაზე პასუხს გვცემს მოციქულთა საქმეების მე-2 თავის 22–36 მუხლები.

ვიცოდი მუსულმანების სხვადასხვა მოსაზრებები: ზოგიერთები ამბობდნენ, რომ იუდა ისკარიოტელი იყო მოკლული მის ნაცვლად, ზოგიერთნი კი სვიმონ კვირინელზე საუბრობდნენ. მე უკვე ვიცოდი, რომ ეს ასე არ იყო.

თუ, ის იუდა ისკარიოტელი იყო, როგორც მუსულმანები ფიქრობენ, ღმერთმა როგორ შეცვალა მისი სახე იესო ქრისტეს სახის მსგავსად? ეს ხომ მტკნარი ტყუილია. რატომ არ ყვიროდა იუდა მაღალი ხმით? მთელი ჩემი არსება ეწინააღმდეგებოდა ამ იდეას.

მრავალ მუსულმანს სჯერა, რომ სვიმონ კანანელი აცვეს ჯვარს იესოს ნაცვლად. რადგან ის ატარებდა იესოს ჯვარს, მათივე მტკიცებით ხალხი დაბნეულობაში შევიდა და ჯვარზე სვიმონი გააკრეს. ჩემი გონება ამასაც ეწინააღმდეგებოდა. როგორ შეიძლებოდა იესოს, ღვთის ჭეშმარიტ წინასწარმეტყველს ნება დაერთო ასეთი საშინელი ქმედებისათვის?! ამაზე ფიქრიც კი წარმოუდგენელი გახდა ჩემთვის. როგორ შეიძლებოდა რამე ნაყოფი ჰქონოდა ასეთ ფარისევლობას ან დედამიწაზე ან ზეცაში?

არა, მე დავასკვნენი, რომ ყურანი და ხადიში ირწმუნებოდნენ: იესო ნამდვილად იყო გაკრული ჯვარზე, მოკლული და ღმერთთან წაყვანილი. სრულიად მაკმაყოფილებდა ის, რომ ბიბლია ანიჭებდა იესოს პიროვნულ ავტორიტეტს, რომელმაც დაასრულა ძველი აღთქმის წინასწარმეტყველება.

ამით დავამთავრე ჩემი გამოკვლევები. შემდეგი ეტაპი იყო ამ გამოკვლევის შედეგების მხედველობაში მიღება და გატარება.

მომდევნო კვირას ეკლესიაში ვიყავი და სხვა ქრისტიანებთან ერთად მთელი ჩემი გულით ვგალობდი: “რა დიდებულია შენი საქმეები...” — ეს სიტყვები რეკდნენ ჩემს სულში და ძალას ვატანდი თავს, რომ თვალებში შემეხედა მათი ნამდვილი მნიშვნელობისათვის. მინდოდა გულწრფელი ვყოფილიყავი.

“მასუდ,” — როცა საგალობელი დასრულდა, ჩემს თავს ვუთხარი — “შენ არ შეგიძლია გეპყრას ორივე მახვილი ერთ ქარქაშში: შენ არ შეგიძლია ემსახურო ორ სხვადასხვა ბატონს. შენ უნდა გადაწყვიტო ვის გაჰყვები. მუჰამედს თუ იესოს? ვინც არ უნდა იყოს ის, შენ მალე უნდა გამოიტანო განაჩენი. დაუყოვნებლივ!”

ვიცოდი რომ ეს ჭეშმარიტება იყო. მაგრამ ჩემი მდგომარეობა ძალიან რთული გახლდათ. შეგნებული ნაბიჯი იქნებოდა თუ გადავწყვეტიდი იესო ქრისტეს გავყოლოდი. მაშინ ჩემი ოჯახი და მეგობრები სამუდამოდ იტყოდნენ უარს ჩემზე. გულწრფელად მინდა ვაღიარო, რომ მე ჯერ კიდევ ვფიქრობდი ისლამის რწმენას დავბრუნებოდი და ამავედროულად ვყოფილიყავი იესოს ჭეშმარიტი მორწმუნე.

საბოლოო ანალიზისას აქ ჩანდა თეოლოგიური პრობლემა. ისლამი მომიწოდებდა, მეღიარებინა ერთადერთი ჭეშმარიტი ღმერთი და მუჰამედი, მისი წინასწარმეტყველი, და მეკეთებინა კარგი საქმეები, რათა გადავრჩენილიყავი. მაგრამ თუ მე იესოს გავყვებოდი, მაშინ მას უნდა გაეკეთებინა ყველაფერი ჩემთვის: აქ არ იყო გზა, რომლითაც შემეძლო გადარჩენა მომეპოვებინა ჩემი საქმეებით.

ისლამს უნდა ესწავლებინა ჩემთვის, თუ როგორ შეიძლებოდა ღმერთი ყოფილიყო ბედნიერი ჩემთან ურთიერთობით. მაგრამ ქრისტიანობა ხაზს უსვამდა იმას, რაც ქრისტემ გააკეთა ყველაფერი ყველასათვის, რათა შეერიგებინა ადამის მოდგმა ღმერთთან. ვიცოდი, რომ შეუძლებელი იყო ჩემი ცოდვიანი ბუნებიდან გამომდინარე ღვთისათვის მესიამოვნებინა.

ყურანი ხატავდა წინამძღოლობის სურათს მათთვის, ვინც ღვთის მოშიში იყო, არ იყო ცუდი და ბოროტი. ბიბლია კი მრავალგზის

ამტკიცებდა იმას, რომ იგი იყო სიცოცხლის სიტყვა ცოდვილებისთვის. თვით მოციქულ პასლესთვისაც შეეძლო ეთქვა: “მე ვარ გზა!”

ყველაზე დიდი პიროვნება იყო იესო ქრისტე, ვისზეც ბიბლია ახდენდა ფოკუსირებას, ვის გარეშეც მთელი ქრისტიანული რწმენა ისე დაინგრეოდა, როგორც ტალახით აშენებული სახლი მიწისძვრისაგან. მუჰამედის სახე ყურანში არის ისეთი მარტივი, როგორც მაცნე, რომლის მსგავსნი მრავლად იყვნენ მანამდეც. (სურა 3 მუხლი 144). ძალიან დიდი იყო ამ ორ პიროვნებას შორის სხვაობა.

მქადაგებელმა საუბარი გააგრძელა. მე ამ დროს ჩვენება ვიხილე: დავინახე საკუთარი თავი. ვხედავდი, ჭეშმარიტების ძიებაში ყველაფერი უკან როგორ მქონდა მიტოვებული და ახლა თითქოს როცა უკვე სიმართლე ვიპოვე, ორმა დიდმა ძალამ ჩინში მომამწყვდია. მაგრამ როცა უკან მოვიხედე დავინახე მხოლოდ ლეგალიზმი და მწუხარება ისლამისა. გავიგონე იესოს ხმა: “მომყევი და მე მოგცემ შენ მშვიდობას!”

ამავდროულად მეშინოდა, რას იტყოდა ქურუმის ოჯახი ჩემზე. დამინახავდნენ ისინი როგორც უმადურ ახლაგაზრდას, რომელმაც ლაფში გასვარა მათი სტუმართმოყვარეობა და კეთილი საქმეები. მე არასოდეს მინახავს ასეთი მზრუნველი სიყვარული როგორიც მათ გამოიჩინეს ჩემდამი. ქურუმების ოჯახი მაშინ დამეხმარა გაჭირვებაში, როცა დაკარგული ვიყავი და კვდებოდი. ახლაც კი ისინი ჩემთვის “ანგელოზებად” ჩანდნენ, რომლებიც ღმერთმა ფიზიკური დახმარების გასაწყევად გამომიგზავნა. ისე როგორც ყვავებმა მიუტანეს პური ელიას, როცა ის აჰაბს ეძალებოდა. რა იქნებოდა იმის შედეგი თუ მე ვაღიარებდი, რომ ქრისტიანობას ვაპირებდი? ჩემი გული არ იყო დამშვიდებული.

გკითხულობდი ბიბლიას და ყურანს და ორივესგან ნათელის მიღებას ველოდი. დავდიოდი ეკლესიაშიც და მეჩეთშიც. ვუსმენდი ქრისტიან ხუცესსაც და მაულვისაც. ყოველი მათი მოსმენისას ვიცოდი, რომ გადაწყვეტილება უნდა მიმეღო.

ჩემს ოთახში მქონდა რადიო, რომელიც ქურუმებს ეკუთვნოდათ. ჩემი გადმოსვლისთანავე მათ ნება დამრთეს გადმომეყენებინა. რეგულარულად ვუსმენდი ქრისტიანულ გადაცემებს შორეული აღმოსავლეთიდან. (ასოციაცია ფიბა). ამ გადაცემის შესახებ ბატონ მასსესგან შევიტყე.

ხადახან მას ქურუმებიც უსმენდნენ, მაგრამ ძალიან არ იყვნენ დაინტერესებულნი. საღამოს პროგრამები ხშირად ძნელი მისაღები იყო.

ერთ დილას სამსახურში წასასვლელად ვემზადებოდი და თან რადიოს ვუსმენდი. მქადაგებელი ზეციური სამეფოს შესახებ საუბრობდა. მართალია ცალი ყურით ვუსმენდი, მაგრამ ბოლოს ბიბლიიდან ნახსენებმა რამდენიმე მუხლმა გამაოგნა:

“ნუ იფიქრებთ, რა ვჭამოთ? ან რა ვსვათ? ან რით შევიმოსოთ?... თქვენმა ზეციერმა მამამ იცის რა გჭირდებათ თქვენ. არამედ პირველად ეძიეთ ღვთის სასუფეველი და ეს ყოველივე მოგეცემათ თქვენ” (მათე 6; 31-33)

ეს სიტყვები ზუსტად მოხვდა ჩემს გულს. “როგორ კარგად იცის ზეციერმა მამამ თავისი შვილების გული” – ვიფიქრე მე. მხოლოდ მას შეეძლო სცოდნოდა როგორ მეშინოდა, რომ ქურეშებს არ გავეგდე სახლიდან. მას შეეძლო სცოდნოდა რა რთული იქნებოდა ჩემთვის საზრდოსა და სახლის გარეშე დარჩენა. ეს ფიქრები ძალიან დიდ ეფექტს ახდენდა ჩემზე, როგორც ბავშვზე.

იმ დღეს სამდილიანი შევებულე ავიდე სამსახურიდან. მთელი ამ დროის განმავლობაში ვიმეორებდი მათეს სახარების სიტყვებს, რომელიც სულ ყურებში ჩამესმოდა. არ მჯეროდა. თურმე მთელი დღე ვლოცულობდი და ველოდი ღმერთს, რომელიც როგორღაც გამოემეცხადებოდა. მივხვდი, ეს ფიქრი ღვთისგან არ მოდიოდა. სხვა სიტყვები მოვიდა ბიბლიიდან: “რა ხანია, თქვენთან ვარ და ვერ მიცნობთ. ვინც მე მიხილა, მამაც იხილა.” (იოანე 14:9)

გადავშალე ბიბლია და ეს სიტყვები იოანეს სახარებაში წავიკითხე. მთელი პარაგრაფი (იოანე 14:5-9) გულდასმით ისე ჩავიკითხე, თითქოს მთლიანად ჩემთვის დაეწერათ. სულ ავფორიაქდი, უძლური ვიყავი რწმენით მიმეღო და ნაბიჯი წინ გადამედგა.

წინ სარკე მედგა, მაგრამ ვერ გამეხედა ჩემი სახის დანახვა. ყველგან, მთელ სახლში ფაციფუცი ისმოდა. მიდიოდნენ და მოდიოდნენ თუშკა მარტო ვიყავი ოთახში. კიდევ ერთხელ გადავაკლე გონების თვალი გამოკვლევებს და დავინახე, რომ სხვა გზა აღარ იყო. ყველაფერი ცხადი გახდა.

“იგივე ღმერთი გამოემეცხადა, რომელმაც ბავშვობაში მითხრა: “ისწავლე ამ სკოლაში ახლა და როცა დაამთავრებ, მერე დაგრთავ ნებას მოხვიდე ჩემს სასწავლებელში.” ღმერთი მელოდა, რომ ნაბიჯი გადამედგა, მე კი მეშინოდა. უფალმა სიყვარულით დაგეგმა ჩემი მომავალი, რათა მე შემძლებოდა ჭეშმარიტების მიგნება. ის მელოდა, მე კი ვყოყმანობდი. შესაძლოა საშიშროებაში აღმოვჩენილიყავი, უფრო მეტად, რომ გამოემეცადა” – გავიფიქრე უცებ და პანიკაში ჩავარდი. უამრავი კითხვა მეყარა თავზე და ტირილი დავიწყე.

სასოწარკვეთისათვის, ბოლოს მოსაღებად უნდა დამეძინა. მოულოდნელად სინათლე გაბრწყინდა ოთახში და ნატანჯი ფიქრები გაუჩინარდა. ძველის ძველი სცენა იყო რომელიც უცბად ვიცანი. ამის დანახვისას გამახსენდა იოანეს მეოცე თავი. დავინახე, თომა იჯდა სხვა მოციქულებთან ერთად. გაბრაზებული და ეჭვიანი ჩანდა. შემდეგ მოულოდნელად იესო დავინახე მათ შორის, რომელმაც თქვა:

“მშვიდობა თქვენდა!” შევნიშნე როგორ დარჩა გაოცებისაგან თომას პირი ღია. იესომ უთხრა მას: “მოდი და შემეხე, ჩაღე შენი ხელი ჩემს ნალურსმევში, ჩემი ხელის გულეებში, და ირწმუნე. ამიერიდან ურწმუნო კი არა მორწმუნე იყავ!”

თომა დაემხო იესოს ფეხებთან და თქვა: “ღმერთო ჩემო და უფალო ჩემო!”

იესომ წამოაყენა ის თავისი ხელით და უთხრა: “თომა, შენ იმიტომ გწამს, რომ იხილე: ნეტარ არიან ისინი რომელთაც არ უხილავთ და სწამთ!”

სცენა გაქრა და მიიშალა. მე ისევ ჩემს ოთახში ვიდექი და ნანახზე ვფიქრობდი. მივხვდი, რომ ეს სიტყვაც და ხილვაც ჩემთვის იყო. მეც თომას ვგავდი, სპეტაკი და ურწმუნო. იესომ მაჩვენა, რომ მას ვუყვარდი და ის ზრუნავდა ჩემზე.

დიდი წუხილი ჩამიდგა გულში. ის იყო ჩემი გულის კართან, ხმადაბლა ვჩურჩულებდი და არ გავაღე კარი მისთვის. ვიგრძენი როგორ ადვილად იგებდა სატანა ამ ბრძოლას. მე კი თავს არ ვიცავდი მისგან. როგორ შემეძლო მომესმინა მისთვის, როცა ქვეყნიერების შემოქმედი ღმერთი აკაკუნებდა ჩემი გულის კარზე?

ნელ-ნელა დღის სინათლე გაქრა. მუხლებზე დავეცი და შევღაღადე: “ო, ღმერთო, მწამს. მაპატიე ჩემი გულქვაობა და ურწმუნობა და მიმიღე!”

მშვიდი ხმა შემომესმა: “ვინც მიყვარს მათ ვამხილებ და ვწვრთნი კიდევ. აბა, ეშურე და მოინანიე.” (გამოცხადება 3;19)

ფეხზე ამდგარი უკვე სხვა ადამიანი ვიყავი. თითქოს მთელი ჩემი არსება გალობდა: “რა ღიღებულია შენი შემოქმედება ღმერთო!” იმ ღამით ვიგრძენი გონების სიმშვიდე, დასვენება და უსაფრთხოება. ეს მოხდა 1973 წლის 26 აპრილს. მსგავსი რამ მანამდე არ განმიცდია.

ორი წლის კვლევა-ძიების შემდეგ, ვიპოვე გამოცხადებაში, რომ ჩემი სულის საცსება იყო იესო ქრისტე, ჩემი უფალი და ჩემი ღმერთი. დიდება მამა ღმერთს!

მომდევნო დღეს ბატონ მასსეის სანახავად წავედი. სახლში არ იყო და იქვე რესტორანში დავექეპი, ჩაის შევექცეოდი მის მოსვლამდე. ჩემი გული განათებული იყო. როცა ზარი დავრეკე გამოვიდა. ძალიან გაოცებული ჩანდა ჩემი დანახვით.

“მასუდ, რატომ მეჩვენები დღეს განსხვავებული?” – შენიშა მან. მეც გახარებული ვიყავი იმით, რომ ადვილად შემეძლებოდა მისი დარწმუნება ამ ჭეშმარიტებაში. ბატონმა მასეიმ მკლავში ხელი გამიყარა და სახლის იმ ოთახში შემიყვანა, სადაც აქამდე არასოდეს ვყოფილვარ. ძალიან სასიამოვნო ოთახი იყო. ახალ შეღებილ

კედლებში ოჯახური ატმოსფერო სუფევდა. ბატონმა მასსეიმ გუ-
ლთბილად მკითხა: “როგორ არის შენი ბიბლიის კვლევა მასუდ?”

პირდაპირ თვალეში შევხედე მას და ეთიოპიელის სიტყვებით
კკითხე მარტივად: “რა მაყოვნებს რომ მოვინათლო?” (საქ. 8:36)

ის მიხვდა რასაც ვგულისხმობდი, მაგრამ ღიმილის გარეშე
შემომხედა.

“მასუდ, შენიცი ეს რასაც შეიძლება ნიშნავდეს?” კითხვას მივუხვდი
და ეუბასუხე:

“ღმერთი დამეხმარება!”

მაგრამ ბატონი მასსეი ჯერ კიდევ წუხდა.

“რას იტყვი სიკვდილზე მასუდ?” – მკითხა მყისვე – “შენს
მკვლევებს ეგონებათ, რომ ამით ღმერთს ემსახურებიან” (იოანე
16:2)

ღვთის მშვიდობა ისეთი ცხადი იყო იმ მომენტში, რომ იესოს
ნათქვამი სიტყვებიც კი გამახსენდა და ვთქვი: ‘მამაო, მიუტევე, რამე
თუ არ იციან რას სჩადიან! (ლუკა 23:34).’

ამის გაგონებისას წინ წამოვიდა, შემომხეზია და მაგრად ჩამიკრა
გულში. ჩემთვის ღოცულობდა. როცა დაამთავრა ნაბიჯი უკან
გადადგა.

“ეს ძალიან ბედნიერი დღეა ჩემთვის, მასუდ!” – თქვა მან.

ჩვენ ვისაუბრეთ ნათლობის შესახებ. ის დამპირდა, რომ წავიდოდა
ხუცესთან ჩემი სახელით და ყველაფერს შეატყობინებდა. მე კი
დაჟინებით ვთხოვდი ერთად წავსულიყავით მასთან. ხუცესი
მოხიბლული იყო ჩემი გამოკვლევის შედეგებით და გადავწყვიტეთ,
ნათლობა მომავალ კვირას ჩაგვეტარებინა. მისი აზრით, მე უნდა
მოვნათლულიყავი რამდენიმე ქრისტიანის თანდასწრებით. მე კი
დაჟინებით მოვითხოვდი რომ ეს მომხდარიყო ჩვეულებრივი მსა-
ხურების დროს და ასეც მოხდა.

ეს იყო კვირა საღამო, 1973 წლის 29 აპრილი. ეკლესია ხალხით იყო
სავსე. იმ საღამოს ჩასატარებელი ნათლობის შესახებ განცხადება
გაკეთდა. მთელი ხალხი მე მიყურებდა და როცა კათედრისაკენ წავედი,
ყველამ გზა დამითმო. ჩემს უკან იდგა ბატონი მასსეი. ბატონმა
ვინსენტმა საზოგადოების წინაშე წარმადგინა. თუმცა ბევრიც არ
უთქვამს ჩემი წარმოშობის შესახებ.

რა თქმა უნდა ყველასათვის ნათელი იყო, რომ მე მუხუღმანი
ვიყავი, რომელიც ინათლებოდა და ეს თავისთავად საკმარისზე მეტი
იყო მათთვის. ეს იყო ბოლო ნათლობა რომელიც ბატონმა ვინსენტმა
ჩაატარა კარაჩში. ამის შემდეგ მალევე გადაიყვანეს საურილის
პაკისტანის ეკლესიაში, სადაც გარდაიცვალა კიდევ.

ნათლობის პროცესის წარმართვისას, ჩემი გონება წავიდა იესოს

მოციქულებთან, რომლებსაც ბრძანება მიეცათ:

“ახლა წადით და მოიმოწაფეთ ყველა ხალხი, მონათლეთ ისინი სახელითა მამისათა და ძისათა და წმიდისა სულისათა. ასწავლეთ მათ ყოველთაფრის დაცვა, რაც მე გამცნეთ. აჰა, მე თქვენთან ვარ დღენიადავ, უკუნისამდე. ამინ!” (მათე 28:19-20)

ნათლობისას მესმოდა ბატონი ვინსენტის ხმა: “გნათლავთ შენ სახელითა მამისათა და ძისათა და წმიდისა სულისათა!” რამდენიმე წლის წინ ეს სიტყვა არანაირად იყო მნიშვნელოვანი ჩემთვის. მაგრამ დღეს, შემეძლო მეგრძნო, შემეძლო ჩავწვდომოდი რას ამბოდა წმიდა წერილი:

“უმეტესობა, ჩვენთაგანი, ვინც მოინათლა იესოში, მოინათლა მის სიკვდილში. მასში ვართ დამარხულნი ნათლობით: მსგავსად იმისა, როგორც ქრისტე აღსდგა მკვდრეთით მამის დიდებაში, რომლის მეშვეობითაც შეგვიძლია ვიაროთ მის განახლებულ სიცოცხლეში.” (რომ. 6:3-4)

მსახურების შემდეგ ყველა მე შემომეხვია მოსალოცად. ბატონმა ვინსენტმაც გამაცნო რამდენიმე მეგობარი და სიჩქარეში ერთმანეთს დაეშორდით. ხალხის უმეტესობამ მალევე დატოვა ტაძარი. მე კი გარეთ ველოდებოდი ვინსენტს. ამ დროს შევნიშნე სამი ერთმანეთში მოსაუბრე კაცი. სხვა ყმაწვილიც შეუერთდა მათ. ბუნებრივად (ყურის დაგდების გარეშე) მესმოდა მათი საუბარი:

“მე გეძებდით და თქვენ კი, აი თურმე სადა ხართ!” – თქვა და აქეთ-იქეთ ცქერა დაიწყო – “რა მოხდა? გვიან დამთავრდა მსახურება?”

დიახ ჩემო მეგობარო, თქვა ერთ-ერთმა ახალგაზრდამ. დღეს მუსლა (მუსულმანის ცუდი სახელი) გახდა ქრისტიანი! ახალგაზრდა ყმაწვილი დიდად დაინტერესებული ჩანდა.

“სად არის ის ახლა?!” – მოთხოვნის ტონით უთხრა

“მოდი ვნახოთ. ოჰ, ჩვენ არ ვიყავით მსახურებაზე,” – თქვეს მათ – “ჩვენ ეს-ეს არის მოვდივართ კოშალის სახლიდან და არ გვინახავს ის. მაგრამ ვიმედოვნებთ, რომ ერთ დღეს შევხვდებით!”

რა სწრაფად მოდის შემოტევა! ამ საშინელი სახელის გაგონებისას, რაც მათ მე მიწოდეს, გული გამეყინა. მზად ვიყავი გასაპარად როცა ბატონი მასსეი გამოჩნდა. რომ დამინახა სწრაფი ნაბიჯით მოვიდა და მითხრა:

“აი, სად ხარ მასუდ! მოდი აქ და ნახე ეს ახალგაზრდა ყმაწვილი!”

აშკარა იყო, რომ ისინი კარგად იცნობდნენ ბატონ მასეის და ველარ გაეგოთ სად გაპარულიყვნენ.

იმ საღამოს, სახლში დაბრუნებისას ცოტა არ იყოს შეშინებული ვიყავი. ვაი რომ ქურეშებმა რამე მკითხონ. მაგრამ ყველაფერმა

კარგად ჩაიარა.

ჩემი ოთახი ჩვეულებისამებრ დალაგებული იყო. წიგნები, რომლებიც საწოლზე არეულ-დარეული დავტოვე, თავის ადგილზე დაწყობილი დამხვდა. ვფიქრობდი, შესაძლებელი იქებოდა თუ არა, რომ ცხოვრება გამეგრძელებინა ამ ბედნიერ ადგილას. სააბაზანოდან გამოსვლის შემდეგ შევნიშნე, რომ ჯა ნამაზი (ფარდაგი) ეკიდა სკამის ზურგზე. მას მუსულმანები მაშინ იყენებენ ლოცვისას, როცა მეჩეთში ვერ მიდიან. გამახსენდა ის დრო როცა მასზე ვლოცულობდი მუხლმოყრილი. გამახსენდა ქალბატონ ქურეშის გულკეთილობა, რომელმაც მომცა ეს ფარდაგი ერთი წლის წინ. განსაკუთრებული საჩუქარი წმიდა ქალაქ მედინადან. რამდენჯერ მილოცია აქ: “ღმერთო, მიჩვენე სწორი გზა!”

მომატყუებელი ჟესტით ავიდე ფარდაგი სკამიდან და კარადაში შევდე. დიდება ღმერთს, რომ უკვე სწორ გზაზე ვიდექი. ახლა შემეძლო ნებისმიერ დროს მივსულიყავი ღმერთთან, ნებისმიერ ადგილას, ნებისმიერ მდგომარეობაში. მე თავისუფლად ვგრძნობდი თავს!

ცალი თვალით გადავხედე ჩემს სასწვლო წიგნების მაგიდას. ისინიც კარადაში უნდა შემწყო, რომ დავიწყებას მისცემოდნენ. მჭირდებოდა ისინი კიდევ? გულში ვიცოდი, რომ ეს არ უნდა გამეკეთებინა. ამ წიგნების დახმარებით აღმოვაჩინე იესო ქრისტე. ყურანი იყო ის, რამაც მაძებნინა ჭეშმარიტება და დარწმუნებული ვიყავი, რომ მას მივცემდი ადგილს ჩემს დამოწმებაში.

იმ დამით ვიდრე დავიძინებდი, გადავშალე ბიბლია და წავიკითხე: “აჰა, მე მიგავლენთ თქვენ, როგორც ცხვრებს მგელთა შორის. მაშ, იყავით გონიერნი, როგორც გველნი და უმანკონი, როგორც მტრედნი. მოერიდეთ ადამიანებს, ვინაიდან ისინი მიგცემენ სამართალში და თავიანთ სინაგოგებში გაგშოლტავენ. წავიყვანენ გამგებელთან და მეფეებთან ჩემს გამო, მათთვის და წარმართთათვის დასამოწმებლად. ხოლო როცა გადაგცემენ თქვენ, ნუ იზრუნებთ, რა თქვათ ან როგორ თქვათ, ვინაიდან, მაშინ მოგეცემათ რაც უნდა თქვათ. ვინაიდან თქვენ კი არ ილაპარაკებთ, არამედ მამთქვენის სული ილაპარაკებს თქვენში. ძმა ძმას გადასცემს სასიკვდილოდ და მამა-შვილს. აღდგებიან შვილები მშობლების წინააღმდეგ და დახოცავენ მათ. ყველასაგან მოძულებულნი იქნებით ჩემი სახელის გამო. ბოლომდე მომთმენი კი გადარჩება. როცა ერთ ქალაქში დევნას დაგიწყებენ, მეორისაკენ გაიქცით. ჭეშმარიტად გეუბნებით თქვენ: ვერ მოასწრებთ ისრაელის ქალაქის შემოვლას, რომ კაცის ძეც მოვა.” (მათე 10: 16-23.)

ღმერთს ვმადლობდი ამ ცნობისათვის. გადავბრუნდი და ისე მშვიდად დავიძინე როგორც ბავშვმა.

რამდენმე დღის შემდეგ ქურეშების ოჯახმა შენიშნა, რომ მეჩეთში ლოცვას აღარ ესწრებოდი. სახლშიც ვეღარ მხედავდნენ მლოცველს. ჩემზე ეჭვი მიიტანეს, რომ ტრადიციული რწმენ დაკარგე. ერთ დღეს ბატონმა და ქალბატონმა ქურეშებმა პირდაპირ მკითხეს. მეც არ ვუარყავი და ვაღიარე, რომ ქრისტიანი გავხდი. ძალიან გაბრაზდნენ და მომდევნო კვირების განმავლობაში ჩემდამი დამოკიდებულება საგრძნობლად შეცვალეს.

ოფისშიც სამსახური დაკარგე, რადგან იესო ქრისტე ვიწამე. ზოგიერთი ჩემი კოლეგა ფიქრობდა, რომ უცხოელი მისიონერები დამპირდნენ კარგი სამუშაოს მოცემას ან საზღვარგარეთ წაყვანას, ისლამის უარყოფის ჯილდოდ. ზოგიერთები კი ჭკვიანურ შეკითხვებს იძლეოდნენ, რაც კარგი საშუალება იყო იმისათვის, რომ გამეზიარებინა მათთვის იესოს რწმენის შესახებ.

დავა კვლავ გრძელდებოდა, სახლშიც და ოფისშიც. ქურეშები დარწმუნდნენ თუ არა ჩემს მტკიცე გადაწყვეტილებაში, მითხრეს, რომ დრო იყო სახლი დამეტოვებინა და დამოუკიდებელი ცხოვრება დამეწყო.

ის ღამე მათი მოსამსახურეების ადგილას უნდა გამეთია. ჩემი ცხოვრების ახლი ეტაპის დასაწყისი ვიგრძენი. იმ ღამით ჩემს ზეციერ მამას ვუთხარი: “მამაო, თუ შენი ნებაა, რომ კვლავ ქუჩაში აღმოვჩნდე, საწინააღმდეგოც არაფერი მაქვს!”

ვიგრძენი მამამ როგორ შეისმინა ჩემი ლოცვა. როცა 4 წლის შემდეგ პირველად მაგარ იატაკზე დავწექი, ქურეშებთან გატარებული დრო თვალწინ დამიდგა. როგორც იქნა ჩამეძინა. კარგად გათენებულზე გაძვივდა.

მაცდური მიბიძგებდა: “მასუდ, ჯერ კიდევ არის დრო. მიდი და სთხოვე პატიება და აღადგინე ურთიერთობა ოჯახთან, რომელსაც უყვარხარ. დაფიქრდი რაზე ამბობ უარს. იფიქრე სამსახურზე, მომავალზე...”

ამასთან ერთად გამახსენდა იესო როგორ წავიდა უდაბნოში და იქ ორმოცი დღე და ღამე იცხოვრა. გამახსენდა მისი სიტყვები სატანას,

რომ უთხრა: “თაყვანი ეცი უფალს შენს ღმერთს და მხოლოდ მას ემსახურე!”

სწრაფად წამოვხტი, ავიღე ჩემი ჩანთა და ოთახიდან გარეთ ჩუმად გამოვედი. ჭიშკართან შევჩერდი, შევხედე სახლს, სადაც ამდენხანს ვცხოვრობდი და შემდეგ ისევ ქუჩაში აღმოვჩნდი. გზაზე ჩამოვჯექი.

უკან არ მიმიხედილა.

წლების მანძილზე, მას შემდეგ რაც ქრისტიანი გავხდი, ჩემი ნათესაები, მეგობრები, თანამშრომლები ხშირად მდებდნენ ბრალს როგორც ქვეყნის გამყიდველს, მშობლებისადმი დაუმორჩილებელს და ღვთის მგმობელს, სამი ღმერთის მორწმუნეს.

ჩემდამი ასეთი დამოკიდებულება ბიბლიის არცოდნისა და ქრისტიანული რწმენის გაურკვევლობის გამო ჰქონდათ. ბიბლიის წაკითხვა ბევრ მუსულმანს აშინებდა, რაც მე გულს მტკენდა. გარკვევით წერია, რომ ქრისტიანები უნდა დაემორჩილონ მიწიერ ხელისუფლებას (1 პეტრე 2: 13-14), პატივი სცენ თავიანთ მშობლებს (გამოცხადება 20:12) და ერწმუნონ ჭეშმარიტ ღმერთს. (მათე 22:37)

თანამორწმუნე ქრისტიანებიც კი ეჭვის თვალთი მიყურებდნენ. ზოგიერთი იმიტომ, რომ მათი მიმდევრობის წევრი არ ვიყავი. ზოგიერთებს კი სწამდათ, რომ მატერიალური მოგების გამო გადავდივარ ეს ნაბიჯი. დანარჩენები მთავრობის აგენტად მთვლიდნენ, რომ მსტოვრობა გამეწია მათთვის.

სადაც კი წავედი ყველგან გამოწმენდილი ჩემს სიყვარულს უფალ იესოსადმი. ეს ხშირად სამსახურის დაკარგვად მიჯდებოდა და კვლავ ქუჩაში აღმოვჩნდებოდი ხოლმე. ბარგი-ბარხანა აკიდებულს ქუჩაში ყვირილი შემომესმებოდა: “მოშორდი აქედან, შე ჭუჭყიანო მეეზოვე და ჩვენმა თვალებმა არ დაგინახოს!” მიუხედავად ამ ყველაფრისა გულში მაინც დიდ სიმშვიდეს ვგრძნობდი. მახსენდებოდა იესოს უარყოფა და ტანჯვა. ხშირად სული მაწვდიდა სიმშვიდისათვის საჭირო სიტყვებს:

“ჭეშმარიტად, ჭეშმარიტად გეუბნებით თქვენ: თუ მიწაში ჩავარდნილი ხორბლის მარცვალი არ მოკვდა, მარტო დარჩება. და თუ მოკვდა ბევრ ნაყოფს გამოიღებს.” (იოანე 12:24)

ტანჯვა, დევნა, შევიწროება — დიახ რა თქმა უნდა ეს ყველაფერი განვიცადე. ხალხი მეკითხება: “მართლა კმაყოფილი ხარ ამ გასაოცარი ცხოვრებით?”

ბედნიერი ხარ ასეთი დაუწყობელი ცხოვრება, რომ გაქვს? ეს იყო შენი კვლევებისა მიზანი?”

არა, მიზანი ჩემი კვლევებისა იყო ჭეშმარიტების პოვნა. ჭეშმარიტებისა, რომელიც გამათავისუფლებდა ცხოვრების სიცარიელისაგან. თვით ღმერთმა გახსნა ჩემი გული და გონება და წარმიძღვა

სწორი გზისაკენ. გზისაკენ, რომელიც მან აირჩია ქვეყნიერების შექმნამდე. ადამიანის მოდგმა ღმერთს მხოლოდ იესო ქრისტეს მეშვეობით შეურიგდება. იესომ თავისი სიკვდილით შეძლო სატანის დამარცხება და ამით გაათავისუფლა ყველა, ვინც სიკვდილის ჩრდილში იჯდა.

მას შემდეგ რაც ქრისტიანი გავხდი, შეგნებული მქონდა ჩემი არარაობა, მაგრამ მეორე მხრივ ვიცოდი რა ძვირფასი ვიყავი ღვთის თვალში. აი, რას მეუბნება ის ამ სიტყვებით:

“არავის შეუძლია ორ ბატონს ემსახუროს; ან ერთი უნდა სძულდეს და მეორე უყვარდეს, ანდა იმ ერთს შეეთვისოს და მეორე დაამციროს. ვერ შეძლებთ ღმერთსაც ემსახუროთ და მამონასაც.”

ამიტომ გეუბნებით თქვენ: “ნუ ზრუნავთ თქვენი სულისათვის, რა ჭამოთ ან რა სვათ, ნურც თქვენი სხეულისათვის, თუ რითი შეიმოსოთ. განა სული საზრდოზე მეტი არ არის და სხეული-სამოსელზე?” (მათე 6:24-26)

ვიცოდი, სიცოცხლე რომელიც მქონდა ჩემი არ იყო, მე არ მეკუთვნოდა, ამიტომ იგი ჩემი ნებით მივეცი იესოს. მან იცის რა არის ჩემთვის უკეთესი. მე დავკარგე ჩემი ამქვეყნიური ოჯახი, ზმირად მქონდა მათგან მუქარა, მაგრამ ჩემი უფალი მამლევდა მშვიდობას...

“ნუ გეშინიათ მათი, ვინც სხეულს კლავენ, სულის მოკვლა კი არ ძალუძთ. უფრო მეტად მათი გეშინოდეთ, ვისაც სულის დაღუპვაც შეუძლია გენაშში და სხეულისაც. განა ორი ბელურა ერთ ასარად არ იყიდება? მაგრამ არც ერთი მათგანი არ დაეცემა მიწაზე თქვენი ზეციერი მამის ნების გარეშე. ხოლო თქვენ თავზე თმებიც კი დათვლილია. ნუ გეშინიათ ბევრ ბელურაზე უკეთესნი ხართ.” (მათე 10:28-31).

ყველა ამ განსაცდელში, დაბრკოლებასა და ცდუნებაში, მარტოობასა და იმედგაცრუებაში იესო მოდის ჩვენს საშველად. დიდება მას ამისათვის! როგორც მოციქული პავლე მეც შემიძლია ვთქვა:

“ნაცემი ვარ, მაგრამ არა მოკლული... დამწუხრებული სხვადასხვა ჟამს მაგრამ ყოველთვის მხიარული, ღარიბი, მაგრამ ზმირად მქონდა შესაძლებლობა მოცემული გამემდიდრებინა მრავალი ღვთის სიტყვის გაზიარებით. არაფერი მაქვს მაგრამ როგორც ღვთის შვილი ყველაფერს ვფლობ; უნდა მოვკვდე?!, სამუდამოდ ვიცოცხლებ. ყველაფერი ამოუებად მიმანჩია ღვთის ძის, იესო ქრისტეს შემეცნებასთან. ვინაიდან ეს კეთილი და სათნოა ჩვენი მაცხოვარი ღვთისათვის, რომელსაც ნებავს რომ ყველა ადამიანი გადარჩეს და მიაღწიოს ჭეშმარიტების შეცნობას.” (1 ტიმ. 2:3-4)

“დღეს თუ შენ მოისმენ ამ ხმას, ნუ გაიქცავენ გულს მის მისაღებად”... (ებრ. 4:7; ფსალმ. 95:7-8).

1	სიგმარი	4
2	აკმაღის ბავშვობა	6
3	ზრდა	16
4	მისთვის სამგაღისი	24
5	მტკიცელ ღვთისაჲს	36
6	სიმტკიცე	47
7	ზრენა	54
8	სამხრეთისაჲს	65
9	თვითმკვლელობა	78
10	ბიბლია ღა ყურანი	85
11	სინათლე სიბნელებში	94
12	ღვთის ძის ნათლისაჲს	101
13	წინ	108

სინათლისაკენ

ახალგაზრდა მუსულმანი
ექებს ჭეშმარიტებას

როგორც ბავშვს, სტივენს უნდოდა ყოფილიყო ბედნიერი. საბედისწეროდ ერთ დღეს ყველაფერი უკულმა დატრიალდა. საკუთარი ოჯახი და მეგობრებიც კი სასიკვდილოდ გასწირავენ. მაინც არ დაეცემა. გრძნობს რომ სადღაც იმედი უნდა არსებობდეს. მაგრამ შინაგანად კმაყოფილი არ არის. იგი ჭეშმარიტებისაკენ მიმავალ გრძელ და რთულ გზას დაადგა. ამ ჭეშმარიტების პოვნა მას ძვირი დაუფუდა. ის გვიამბობს თავისი მოგზაურობის ამბავს, რომელიც შთამბეჭდავ გავლენას ახდენს ყველა ასაკისა და წარსულის მქონე მკითხველზე.

ISBN: 978-9941-0-1347-8

GEO